

Milé dárny,
dovoľte mi pár slov o tom, jak tato kniha vznikla.

Předloni se na mě obrátil ředitel reklamní agentury Rencar s dotazem, zda se nechci podílet na rozšíření známého projektu Poezie v metru o prózu. Řád jsem souhlasil, neboť nápad publikovat krásnou literaturu na místech, kde obvykle vidáme jen reklamy na koberec či rostlinné oleje, mi byl od počátku sympatický. Obratem jsem vymyslel fiktivní příběh muže středního věku, pracovníka reklamní agentury, který neobyčejnou formou „otevřených dopisů“ bojuje a ztracenou lásku díky jménu Marie, a během několika hodin jsem tento kratičký „milostný román v šesti dopisech“ napsal.

První z dopisů, podepsaný jen tajuplnou iniciálou A., umístila agenturu na počátku ledna 2000 na více než stovce reklamních panelů ve vagonech metra trasy A a C. Zvědavý a často i dojatý zájem cestujících, zejména žen, jakož i mediální rozruch, který dopis vyvolal, překonaly všechna naše očekávání. Když jsme po šesti měsících publikování dopisů podle plánu ukončili, mohli jsme s uspokojením konstatovat, že to byla jedna ze skutečně úspěšných prezentací takzvaného „umění v akci“.

Tím jsem považoval celou záležitost za uzavřenou.

Jenže ten sobota načtnutý románek mě svou otevřeností nepřestával provokovat. V následujících týdnech a měsících jsem se nejdnou přistihl, že na protagonisty dopisů myslím – a to nejen v metru. Vrátil se k němu? Ptával jsem se v duchu sám sebe, možná podobně jako ty z vás, které jste dopisy četli.

Nakonec jsem v existenci obou postav uvěřil (pouze jsem jim přidělil jiné jména: Laura a Oliver).

A Lauru jsem nechal vyprávět.

Uvědomil jsem si totiž, že příběh, který jsem začal, potřebuje dokončit...

Michal Viewegh

ROMÁN PRO ŽENY

MICHAL VIEWEGH

Titul: knižní vydání. Brno

2-9381

ROMÁN PRO ŽENY

NAKLADATELSTVÍ PETROV

9 788072 270996

Praha 20. prosince 1999

Drahá Lauto,

Jediné, co mi po Tobě zbylo, jsou vzpomínky. Když to takhle napíšu, zní to jako text nějakého hloupého amerického hitu, kterým jsme se spolu občas vysmívali – a na jednu je pro mě v tom klíšé hluboká pravda. Celé hodiny, celé dny na Tebe vzpomínám – v práci, v autě, doma, v čekárně u doktora Z. – všude. Vzpomínám, a když kolu se mi podaří objevit v paměti nějaký nový obrázek nebo třeba jenom nový detail, úplně mě to nadchne – a hned vzápětí „sejme“. Ty se budeš určitě smát, ale já si detailně vybavuji i zdanlivé hlouposti – třeba ten těměř obřadný způsob, jakým jsi u mne doma zalevala květiny, nebo ten přehnaně vyděšený, neodolatelně komický obličej, který pokaždě děláš, když si strkáš do ucha čisticí tyčinku... Smešné, co? Nebo ta nedělní rána, když ses probudila v bůječné náladě a rozhodla ses, že nám usmažíš k snídani vajíčka nebo čerstvé lívance – úplně Te vidím, jak stojíš bosá v kuchyni před sporákem a na jednom z mých blízkých baulhých trčků, ve kterých jsi spávala, máš jako obyčkle zelené skvrny od Tvé oblibené mentolové zubní pasty.

Lásko, v prosinci jsem Ti poslal celkem tři dopisy, ale Ty jsi ani jeden z nich neotevřela. Když jsem Ti takhle

2 - 9389

ÚSTŘEDNÍ KNİHOVNA
FILOZOFICKÉ FAKULTY
MASARIKOVY UNİVERZITY
BRNO

2989 - C /

© Michal Viewegh, 2001

© Petrov, 2001

ISBN 80 7227 099 0

jednoho ponurého prosincového večera psal, z ničeho nic jsem si představil, jak cestou z práce zamýšleně stojíš ve vagonu metra – a dostal jsem nápad oslovit Tě tímto neobvyklým způsobem. Vsadil bych se, že jsi nad slovem **nápad** právě opovržlivě pohnula koutky svých hezkých úst a možná i na vteřinu či dvě jakoby rezignovaně přivřela oči, jako jsi to dělávala nad mými podobně poševilými nápady – například když jsem Ty tentokrát na naši první dovolené v Chorvatsku navrhl, abychom si za všechny zbylé peníze koupili náhrobní desku z toho nádherného hvarského pískovce (doktor Z. říká, že jsem se zřejmě už tehdy o Tvou lásku bál a podvědomě jsem potřeboval nějakou hmatatelnou pojistku, že mě nikdy neopustíš...). Ale zpátky k tomu mému nápadu: koupím si na celý půlhok tyhle reklamní plochy, říká jsem si, a oslovím Tě veřejně, přede všemi... Okamžitě jsem té myšlence propadl. Šest milostných dopisů namísto stupňdních reklam na koberec nebo rostlinné oleje! Vzrušeně jsem přecházel po své garsoniře (jistě si ji umíš vybauit, s žádným nábytkem jsem po Tvém odchodu nehýbal) a představoval jsem si okamžik, kdy si moji „reklamny“ poprvé všimneš: jak zvědavě přistoupíš blíž, jak se nechápavě začteš a jak přitom nepatrně nakrčíš nos a mezi Tvým obocím se objeví ta známá, milá, nežná vráska... A snad tisíckrát jsem si samozřejmě představoval onu vteřinu, kdy náhle neomylně pochopíš, že text je adresován Tobě – polekaně zatáhneš dech, lehce zrudneš a možná i malíčko poodstoupíš a opatrně se rozhlédneš, jako kdyby Tě některý ze spolucestujících mohl usvědčit, že adresátkou dopisu jsi právě Ty... A hned vzápětí začneš

předstíral lhostejnost, maximálně jakýsi lehec pobavený zájem...

Lasko, mohu Ty psát jen jednou měsíčně a na každý dopis mám navíc jen těchto zhruba šedesát rádek, a tak mě dostava mučí, že musím šetřit každým slovem, což pochopitelně neumím. Zatím doufám jen v jedno: že stále ještě jezdiš do redakce metrem a že dříve či později na můj dopis narazíš – vídíš, jak směšně malé mohou být největší lidské naděje?

Libám Tě vroucně (**vroucné** je možná trapně knižní slovo, ale neumím najít žádně výstižnější).

Oliver

PROLOG

Milé dámy,

tohle je můj milostný román. To zní dobře, ne? **Milostný románek se vším všudy**, řekl by Oliver. O něm je ten román především. Taký je trochu o Jeffovi, Richardovi a Robertovi (v tomto pořadí), a kromě toho v něm najdete i několik úplně kratičkých love stories. Mojí mámy a Ingrid. Ingrid je od dětství moje nejlepší přítelkyně – to pro vaši informaci. Sama nesháním, když se nemůžu v knížce rychle zorientovat, a jakmile ještě někde na šedesáté stránce pořádně nevím, kdo je kdo, jdu od toho – asi chápete, že přesně tomu bych se ve vašem případě ráda vyhnula. Takže když už jsem zmínila Ingrid: Jestli chcete vědět, jak Ingrid vypadá, představte si herečku Julii Roberts, přidějte jí v duchu pořádnou mezítku mezi předními řezáky, uberte jí bratru deset let a třiaadvacet centimetrů výšky – a máte naprosto přesnou Ingrid. Tytéž bohaté vlasy, tytéž krásné oříškové oči, táž hezká široká pusa... Ta mezítku (po pravdě řečeno je to spíš mezera) a hlavně těch chybějících třiaadvacet čísel je ovšem pro Ingrid životní prokletí. Samozřejmě že je i tak krásná, ale bohužel ne natolik, aby ji to dělalo nedostupnou. Kdyby byla o třiaadvacet centimetrů vyšší a ne-

měla tu díru mezi zuby, troufl by si na ni jen málokterý chlap, ale takhle po ní naopak vyjždějí úplně všichni. Ingrid pro ně představuje nečekané snadnou možnost, jak přežít Julii Roberts, když si vezme boty na čtvrtmetrovém podpatku (jiné ostatně nenosí) a zavře pusou, je ta iluze skoro dokonalá.

Máma se jmenuje Jana a pracuje jako překladatelka na volné noze. Občas říká, že překládá českou hloupost do angličtiny, němčiny a španělštiny. Říká to hlavně tehdy, když má vztek na různé rádoby špičkové manažery, co se za celý život nedokázali naučit žádný jazyk, a přesto netrpělivě pomlaskávají, když se jim zdá, že máma slova jako **spádoviště** k **rozpuštění vlaku**, **rozběžný bod** či **svážný pahrbek** (tohle chtěl po mámě nedávno přeložit nějaký papaláš přes železnice) překládá příliš pomalu.

Já se jmenuju Laura, letos mi bylo dvaadvacet a pracuju v redakci časopisu *Vyrovaná žena*. Oliver kdysi poznamenal, že **Vyrovaná žena je Bravo pro čtyřicetileté**, což je sice docela vtipné přirovnání, ale samozřejmě neplatí univerzálně. Například mojí mámě sice je přes čtyřicet, nicméně náš časopis mi nikdy neče. Tvrdí, že pro ni osobně je *Vyrovaná žena* něco podobného jako ta kazeta relaxační hudby, kterou loni dostala od Richarda k Vánocům: místo aby ji uklidňovala, příšerně ji rozčiluje. Na té kazetě je smíchaný ptáčí zpěv se šuměním moře, což máma už po pár minutách poslechu označila za **smrtnou kombinaci**, a při jednom obzvlášť energijním ptáčím trylku pak kazetu doslova vyrvala z rádia.

No, to by snad pro začátek stačilo.
Jednu postavu jsem vám zatím zamícela – sama nevím proč.

Možná proto, že občas pochybuji, jestli ta postava vůbec existuje.

KAPITOLA I

Má už Laura chlapce? – Nejlepší přítelkyně – Rickieho běhno – SMS od Olivera! – Riskantní lež

1/

Začnu třeba tím, jak jsme se předloni na konci srpna vrátili s Richardem z dovolené v Chorvatsku.

Na začátku každého mlaveného i psaného projevu by prý měl být vtip – alespoň to tvrdí příručka **Jak si zlepšit mlavený a psaný projev**. Různé psychologické příručky jako **Nekazte si život malíčkosťmi** nebo **Jak si vybudovat harmonický partnerský vztah** si mimochodem kupuju dost často, neboť odjakživa tím pásm možná naivní, ale tak jako tak znevůzňující představou, že se v nich skrývají jakési zásadní informace, bez jejichž znalosti není možné prožít šťastný život... No nic. Vtipem **navodíte přátelskou atmosféru a získáte si posluchače na svou stranu**, tvrdí autor výše zmíněné brožury. Když v projevu, tak proč ne na začátku románů, říkám si, jenomže **kterým?**

Kterým z těch všech vtipů, z nichž se přinejmenším poslední dva roky skládá můj život?

Tak co třeba tenhle: Je mi dvaadvacet, mám za sebou tři roky poměrně intenzivního milostného života – a moje jediná žijící babička, které už bohužel pone-

kud haraší, se mě dodnes při každé návštěvě zeptá, **jestli prý už mám chlapce**.

„Tak co, Lauro,“ říká s šibalským úsměvem, „už máš chlapce?“

Nikdy nevím, jestli se mám smát, nebo spíš brečet. Hodiny a hodiny jsem jí vyprávěla o svém vztahu s Jeffem, Richardem, Oliverem a později i Robertem (pokud jde o svěřování tohoto typu, babička mi někdy tak trochu nahrazuje mou kosmopolitní matku, která je věcně někde v čudu), a dokonce jsem jí pokřádě věnovala i jejich fotku; babička ji sice slavnostně zasunula za sklo od kredence vedle ostatních rodinných fotografií (na většině je samozřejmě táta), ale na její naprosté nezasvěcenosti se tím nic nezměnilo.

„Tak co, Lauro,“ zeptala se mě i onoho srpnového pátečního odpoledne, když jsem se u ní zastavila, abych jí předala dárek z dovolené v Chorvatsku, „jestlipak už máš nějakého chlapce?“

A vite, milé dámy, co jsem jí odpověděla?

Nevím, co mě to popadlo, ale prostě jsem jí najednou nechtěla lhát.

Tak jsem na ni udělala takové ty upřímné oči à la Barunka Panklová a pravila jsem:

„Mám, babičko. Dokonce hned **dva**.“

2/

Nyní tedy ten návrat z dovolené: Přiletěli jsme ve čtvrtek odpoledne. Byl byl prázdný, máma byla ještě v Chicagu u svého tehdejšího přítele Stevena, takže Rickie se rozhodl, že u nás přespí.

Žádnou radost jsem z toho rozhodně neměla.

Otupěle jsem začala vybalovat knoflíky (Rickie se nabízel, že mi pomůže, ale já jsem ho odmítla). Každé tričko, které jsem vzala do ruky, mi připomnělo ten či onen konkrétní den, kdy jsem ho měla na sobě – a tím i Olivera. Plavky, které jsem před odletem musela zapakovat ještě mokré, byly už poněkud zátušné, ale zároveň z nich bylo ještě slabě cítit moře. Mám odjakživa silně vyvinutý čich, což – jak všichni víme – má svá pro i proti. Pokud zrovna nežijete v rozkvetlém mandlovém háji a do práce jezíte tak jako já narvaným metrem, je tahle dispozice rozhodně spíš nevýhodou. Možná lépe než druzí dokážete vychutnat vůni vína či květin, lépe než většina ostatních umíte ocenit rafinované složení drahého parfému (na drahých parfémoch upřímně řečeno doslova **ujždím...**), ale zároveň i nadprůměrně **trpíte**. I velmi slabý zápach, který ostatním připadá pouze **nepříjemný** (pokud ho vůbec cítí), vás fyzicky doslova **něčí**.

Ale to předbílám.

Rickie se naštěstí rozhodl, že si půjde do hospody zahrát šipky, takže jsem mohla zavolat Ingrid a všechno jí vyklopit. Asi jsem se zamítovala! Do bezmála čtyřicetiletého chlapa!

Na druhé straně linky je ticho. Pochopím, že Ingrid mé nadšení nesdílí. Má pocit, říká po chvíli, že čtyřicet let už je **vážně moc**.

„To jsem si **taky** myslěla...“ pronesu bezmocně. Později se mě Ingrid ptá, jestli si nechci jít večer

někam zatančovat, abychom oslavili můj návrat – ale na to jsem po té dlouhé cestě příliš unavená.

„Dneska ne, nezlob se. Co zítř?“ navrhuju. „Když tak běž sama. Ale neudělej žádnou blbost...“

Vím, co říkám. Pokud jde o sex, měla přede mnou Ingrid vždycky náskok. Já jsem o panenství přišla v devatenácti, Ingrid v patnácti. Od té doby už zážila leccos. Ne všechno vyzkoušela dobrovolně – jednou ji jakýsi profesionální tanečník proti její vůli na půlku noci připoutal k posteli... Po zážitcích tohoto typu následuje zpravidla jeden pláčivý ranní telefonát (hádejte komu...) a potom zhruba třítydenní celibát. Během něho se Ingrid přihlásí do jednoho nebo dvou vzdělávacích kurzů a na **kick-box**. Když ji v tomto specifickém období navštívim doma, obvykle ji zastihnu, jak svýma krátkýma nohama zuřivě kope před sebe a vykřikuje, že všichni chlapi by zasloužili vykastrovat... Týden nato ale už opět sedí někde v kavárně v tričku na ramínka a dělá oči na zelenookého černo vlasého kluka v kašmírovém svetru; ještě týž večer se s ním vyspí, zamluže se do něj a po týdnu známosti mu v prodejně **The Art of Living** zakoupí oranžové křeslo (což toho kluka samozřejmě vyděsí, okamžitě se stáhne a začne o Ingrid prohlašovat, že je tak trochu praštěná!).

Což má ostatně pravdu.

3/

V pátek jsem ještě měla dovolenou. Mohla jsem klidně spát třeba až do jedenácti, ale místo toho jsem

byla už od svítání vzhůru a pozorovala strop. Nemohla jsem se dočkat, až zapnu mobil – ale to jsem nemohla udělat dřív než v osm, aby to Rickiemu nebylo nápadné. Musela jsem mobil na noc vypnout, neboť jsem během dovolené zjistila, že Rickieho dokáže vzbudit i to jediné tichounké pípnutí, ohlašující příchod textové zprávy. Znáte to: v půl druhé v noci otevřete oči, protože si nejste jistá, jestli to píplo nebo ne (bojíte se samozřejmě obou variant) – a na protější zdi se zrádně odráží nazelenalý proužek displeje... Takže zrudnete (naštěstí je tma), zadříte dech, opatrně se natáhnete k nočnímu stolku pro mobil a zprávu si co nejrychleji přičtete (samozřejmě tak, aby na ni váš přítel neviděl, kdyby byl náhodou vzhůru):

EXISTUJE NECO PRAZDNEJŠHO NEŽ PRAZDNA NARUC?

Okamžitě zprávu vymažete, přestože vám to táhá srdce. Displej vzápětí zhasne, takže to jediné, co ve tmě hotelového pokoje nyní svítí, je bělmo vašeho tiše zářícího přitele...

Myslím, milé sestry, že si to určitě dokážete představit – mobil přece dneska máme každá.

Vsadím se, že moc dobře víte, jaké takové jedno pípnutí dokáže vytvořit dusno.

4/

Nakonec jsem to stejně nevydržela. Ve čtvrt na osm jsem si nasadila brýle a vstala jsem z postele. Rickie spal – nebo předstíral, že spí. Mimochoodem,

brýle: nosím je už od třetí třídy, takže jsem si na ně dávno zvykla. Nemám z nich sebernější mindrák. Já rovná se brýle, tak to vždycky bylo a bude. O kontaktních čočkách jsem nikdy neuvvažovala – jednak se dneska dají sehnat opravdu slušivé brýle a za druhé si už z principu odmítám stíkat prsty do očí... Připadá mi to vážně nechutné. Když vídím, jak si někdo stáhne spodní víčko a ukazuje celému světu svou rudou sliznici, je mi z toho pokazdě šoufl. Navíc přitom každý vypadá jako mentálně retardovaný idiot – všimni jste si někdy, jak se lidé při nasazování čoček **tváří**?

No nic, jakmile jsem měla brýle na nose, šla jsem do kuchyně zapnout mobil, abych zjistila, jestli mi v noci nepřišla **od někoho** nějaká textovka. Říkám **od někoho**, ale samozřejmě mám na mysli hlavně Olivera. Kromě něj mi v noci píší už jenom máma a Ingrid. Se zprávami od mámy problém není, ty můžu dát Rickiemu kdykoliv přečíst (samozřejmě s výjimkou těch, v nichž se máma zmiňuje o něm – ha ha...)

Typická textovka od Ingrid přichází v časových raních hodinách a zní: *VSECHNY CHLAPY BY MELI VYKASTROVAT!*

5/

Zapnutý mobil tiše pípne. *Přijaté zprávy: 1*, hlási displej. Stisknu příslušné tlačítko: *Oliver*. Od Ingrid naštěstí nic, od mámy taky nic, což mě lehce znervózňuje – ale teď je tu především ta Oliverova zpráva. *Číst? Ano!!!*

ZVU TE NA VEČERI – V SEDM U NARODNÍHO
DIVADLA? O.

Moje myšlenky proběhnou v následujícím sledu:

1. Jsem šťastná!
2. Musím se přeojednat u zubáře z pondělka na dnešek! (A klidně kvůli tomu přetřpm všechny jeho opizlé poznámky!)
3. Musím se dostat ještě dopoledne ke kadetnici!
4. Proč se máma neozývá?
5. Musím se oholit!

„Kdo ti piše?“ ozve se Rickie z ložnice.

Nenávídím ho! Jak mohl to pípnutí slyšet? Už přichází. *Vymazat zprávu?* Ano. *Mazů zprávy.* Tak dělej! *Žadne přijaté zprávy.* Uf. Rickie stojí přede mnou. Polbí mě na čelo (ví, že ještě nemám vycištěné zuby) a podezíravě hledí na mobil v mé ruce.

„Máma.“ říkám chladnokrevně. „Pokud sežene letenku, přiletí už dneska večer.“

KAPITOLA II

Richard alias Rickie – Aplikace femigelu –
BMW a rodinné finance

1/

Rickie je o dva roky mladší než já. Když jsem ho poznala, prodával v jednom obchodě na Národní třídě mobilní telefony. Měl tudíž sklon posuzovat lidi podle toho, jaký vlastní přístroj.

Takovej bbeček s tím nejlevnějším Alcatel...

Co dělá Rickie dneska?

To nevím.

2/

Jmenuje se ve skutečnosti Richard, ale kamarádi mu říkají Rickie. Richard je podle mě – na rozdíl od Rickieho – docela dobrý, jaksi **poctivé** jméno, ale Rickie trval na tom, abych jeho přezdívku laskavě používala. Tak jsem ji používala. Copak záleží na jméne? říkala jsem si. Zpočátku mi její vyslovení na veřejnosti dělalo trochu potíže, ale zvykla jsem si. Časem mi to ani nepřišlo. Klidně jsem ho oslovila **Rickie** i před lidmi. Říkala jsem to ale trochu zdrženlivě, jakoby **uvědoměle**, jestli mi rozumíte, abych všem, co mě slyšeli a co si tak jako já možná uvědomovali, že ta přezdívka je mírně řečeno sporná, dala nájevo

patričný ironický odstup. Po roce už jsem dokázala na Rickieho i hlasitě zavolat:

„Rickie, pojd' sem, prosím tě!“

Ale předtím jsem se vždycky rozhlédla.

Ta jeho přezdívká byla něco jako osklivý, křiklavé barevný svetr, který vám v zaphléné zahradní restauraci některý ze spoušťolovníků džentlmencky přehodí přes záda, protože jste si stěžovala, že je vám zima... Nebo ta hnusná potišená igelitka, kterou obvykle dostanete v samoobsluze... Tuhle averzi k igelitkám mám samozřejmě po mámě. Vždycky než do takové igelitky začnu skládat nákup, obrátím ji naruby, takže pokladní se na mě pochopitelně dívá dost divně. Ale je to pořád lepší, než se producírovat po ulicích s reklamou na **Cio cio chips**.

Richard nicméně vypadal, že je se svou přezdívkou naprosto spokojen. Byl ostatně spokojen i se svým příjmením.

„Kabíček není špatný jméno,“ říká. „Jsou horší jména. Nestěžuj si.“

Snaží se, aby to znělo autoritativně, ale v jeho očích je otázka.

„Je to dobrý jméno,“ souhlasím co možná přesvědčivě, ale potom se zasměji: „Představ si, že by ses jmenoval třeba Čestmír Varlátko...“

Dívá se na mě podezřívavě.

3/

Richard je hodný kluk a je na něho spolehnutí. Je spíš drobnejší, ale vypadá dobře: má husté hrudě vlá-

sy, pěkně vykrojenou pusku a hezké tmavé oči. Někdy, když máma nebyla doma a Rickie sedával v naší kuchyni naproti mně a četl inzertáty v Annonci nebo Realitním magazínu, jsem ho pozorovala. Znervožňovalo ho to, ale většinou to nedal najevo.

Po chvíli na mě tázavě mrkne a zeptá se:

„Na co myslíš, ty pako?“

Usměji se.

„Na co **ty** bys taky mohla myslet, co?“ říká, zvedá se a odvádí si mě do postele mé matky (ta moje je pro dva malá).

„Svílkní se!“ natřizuje mi a já ho poslechnu.

Dělá mu dobře, když má nade mnou převahu, a tak ho v tom občas utvrzuju. Potřebuju si ale ještě předtím zavést femigel (trpím občas na záněty a používám ho jako prevencí). Richard s klukovskou, skoro dětskou zvědavostí trvá na tom, že mi krém aplikuje sám.

„Ne, Rickie, to ne,“ ostýchám se.

Nehraju to.

„Co je na tom?“ říká unmanutě a fascinované si prohlíží hrdlo tuby.

Sundám si tedy kalhotky a lehnu si na postel. On se ke mně blíží s tak vážným a tak **odpovědným výrazem**, až mě to rozesměje. Ztiší mě a roztáhne mi nohy. Poplášeně tékám očima po stropě. Bojím se, že mě škrábně, ale udělá to kupodivu naprosto precizně, jemně, ohleduplně. Vzruší mě to – a svým způsobem i dojme. Rickie si spokojeně utírá ruce do ručníku. Náhle působí dospěleji než kdykoliv předtím.

„Pojď ke mně, Rickie,“ žádám ho. „Pojď do mě.“
Ale potom si to jako obvykle pokazí: z ničeho nic se rozesměje.

Jeho ramena se otrásejí, jeho obličej zrudne. Ukazuje mi obnažené dásně. Vypadá jako puberták.

„Ježíš – jak to v tobě **čvachtalo**, vid’?“ chechtá se a nemůže popadnout dech.

Takhle to bylo s Rickiem skoro pořád: když mlčel a já pozorovala tu jeho hezkou tvářičku, cítila jsem k němu upřímnou lásku.

Jenomže on vždycky dříve či později promluvil – a já začala mít pocit, že náš vztah je jeden velký omyl.

4/

Nejvíc mě ale Richard (ano, já vím, **Rickie**) dojmí, když jsem viděla, jak se snaží myslet na naši budoucnost. Vystřihoval inzertáty na byt a zakládal si je do zvláštních desek, které neustále nosil v aktorce. Chápala jsem ho. Vlastní byt jsme neměli a u mě doma jsme mohli být jenom ve dnech, kdy byla máma pryč.

„Jedna plus ká ká, čtyřicet dva metrů, cihla, Karlín, ó vé. Kolik myslíš?“

„Šest set padesát,“ říkám.

Uznale na mě pohlédne.

O realitách mluvíme často, takže jsem docela v obraze.

Rickie se zachmuří, vstane a přechází po místnosti. Víím, že v duchu počítá měsíční splátky při obvyklé akontaci.

„Šest až sedm měsíčně.“ říká stručně, ale já mu rozumím.

Jindy třeba z ničeho nic pronese:

„Dobře, **bavorák**. Je to dobrý auto, ale leasingový splátky ti zloměj krk. Máš tak sešňetrovaný rodinný finance, že se nemůžeš pomalu ani uprdnout. Natož pak něco jinýho... Má to potom **cenu**?“

„Nemá, Rickie,“ říkám co možná přesvědčivě.

KAPITOLA III

*Mirek a vyrovnané ženy – Je Laura hezká? –
Otázka života a smrti*

1/

V redakci **Vyrovnané ženy** mám na starost čtenářskou rubriku. V praxi to znamená luštit všechny ty těžko čitelné, často navíc srdceryvné dopisy, které denně přicházejí z celé republiky, a přepisovat je do publikovatelné podoby. Samozřejmě musím pokraždě leccos přestyližovat, zjednodušit, přidat, nebo naopak vyhodit – ale to mě na tom právě baví.

Baví mě vytvářet z těch dopisů úplně nové příběhy. „Reda Lauro.“ užasla nedávno Romana, když si porovnala publikovaný dopis s jeho původní neumělou verzí, „vždyť ty seš vlastně skoro spisovatelka...“ Nemůžu říct, že by mě to nepotěšilo.

2/

Život v naší redakci má svůj zavedený řád. Kdo přijde ráno jako první, nakrmí rybičky, zalije kytky a postaví vodu na kávu. To už je takový náš ranní rituál. Než se dostaví Tesařová, tak si při kafi povídáme, co kdo včera nebo o víkendu zažil. I když, povídáme: Romana je rozvedená a žije dost osaměle a Vlasta a Zdenka jsou zase dávno vdané (obě mimochodem

shodně tvrdí, že nešťastně), takže logicky vyprávím nejvíc já. Potom je tu ještě Mirek, náš grafik, ale ten nikdy nevypráví nic, protože se prý nechce **vydávat lidem všanc**. Mirek si totiž myslí, že já se moc dávám lidem všanc – když jim například vyprávím o svých milencích – ale já si to nemyslím.

Mirkovi je třicet pět. Je to bohužel přesně ten typ, který máma eviduje pod pohrdavým označením **žena-tý český úředník**: v zimě nosí tesilové kalhoty, které si **zastrkává** do takových těch nemožných pánských kozaček, a k tomu střídá dva hnědé svetry, pořád dokola. V létě nosí modré šustákové kraťasy od Vietnamců a košile s krátkým rukávem, většinou bílé, nebo s tropickým vzorem, bílé ponožky a sešlapané perforované mokasíny.

„Ale **Kommu** se dávám všanc?“ namítám. „Kommu, kromě Tesařovy?“

Tesařová je naše šéfová. Jak už se mnohokrát vyjádřila, bere svou práci čistě jako **job**. Časopisy jako **Vyrovnaná žena** jsou totiž pod její úroveň, což dává najevo tím, že s námi nikdy nechodí na oběd ani nekrmí rybičky. Zřejmě tím chce naznačit, že **její** manželství je naprosto šťastné a že pohrdá ženami, které se domnívají, že životní rovnováhu lze získat četbou dánského týdeníku.

V jejím případě je nicméně úplně jedno, co před ní říkám, protože i kdybych se rozkrájela, stejně o sobě neteknu ani z poloviny tak strašné věci, jaké o mně rozhlašuje ona. Pochopila jsem totiž, že u některých lidí je úplně zbytečné snažit se o jakoukoli **sebepre-**

zentaci, protože oni si o vás tak či tak budou nyslet to svoje. Takže co?

Mirek neodpovídá a mně je jasné, že by byl nejradsí, kdybych se svým vyprávěním dávala všanc jenom jemu. Mirek mě totiž tajně miluje – zvláště v těch dnech, kdy si připadám hezká.

3/

Jsem hezká? Nevím – a věřte mi, milé dámy, že to říkám upřímně. Není to rozhodně žádné takové to falešné osýchavé **nevím**, celé nacucané nepřiznanou vírou v mnohem lepší ohodnocení... Já to **opravdu** nevím. Samozřejmě doufám, že **jsm** hezká, ale **jistotu** nemám a zřejmě ji nikdy mít nebudu. Ingridí například tvrdí, že prý mám **bystře** oči – ale někdo mi ještě neřekl, že mám **hezké** oči... Mám celkem čistou, ale trochu mastnou pleť, a navíc trpím na rozšířené póry. V pase jsem štíhlá, ale zároveň mám poměrně silná stehna a boky. Mám také pěkná prsa (po mámě), ale někdy se mi zdají moc velká. Jsou zkrátka dny, kdy si připadám hezká, někdy dokonce velmi hezká – ale stejně tak jsou dny, kdy se cítím neatraktivní, tlustá a ošklivá... Vzájemný poměr těchto dnů? Půl na půl? Možná. Ostatně přesnější, než se přát, zda jsme oškliví či hezcí (to jsou vzdýčky jen něčí slova), je myslím otázka, zda jsme schopni vzbuzovat v druhých zamilovanost – to se totiž dá **prokázat**.

Tak **tohle** o sobě vím.

Vím, že jsem – při vší skromnosti – schopna vzbuzovat lásku.

Protože když inteligentní čtyřicetletý muž prostojí v noci dvě hodiny pod oknem vašeho hotelového pokoje, co jiného to je než láska?

4/

Vyčistím si zuby svou oblíbenou mentolovou pastou, obléknu se, netrpělivě vyčkám, až Rickie vyjde, a běžím telefonovat kadeřnici Sandře. Vezme mě! Sláva!

Hned nato volám zubářovi.

„Tak vy byste to chtěla **udělat** už dneska? Ale dneska je pátek...“ říká zpěvavě vlný dentista. „Je to vážně tak naléhavé?“

Horečně vymýšlím nějaký přijatelný důvod.

„Je to otázka života a smrti.“

„Vyměna amalgámové výplně za bílou?“ směje se zubář. „No tak to v tom případě přijďte, králičku. Ve tři. Já se vám **na to** teda kouknu.“

5/

Mám ještě dvě hodiny času. Opět zjišťuju, že nemím být sama: kdykoliv jsem v bytě sama, mám pocit, že mě někdo pozoruje. Že kdosi neznámý hodnotí, jak svou samotu zvládám.

Ingridí, která už má vlastní garsonku, samota nevdá, což jí upřímně závidím. Ingridí je mimochodem jediná ženská, jejíž nahotu vedle sebe snesu. Nevadí mi se s ní sprchovat, a nevdá mi dokonce ani její pot – znám její pach už z tělocvičny na základce. Když u nás občas spí, před usnutím se k sobě tuluje. In-

КАПИТОЛА IV

Matčino trauma – Pažoutovy osudové tenisky –

Zarručení dieta – Mona Lisa Ruzyně –

I wish I could fly

grid někdy blbne a dělá různé pohyby, které zřejmě považuje za lesbické: například mě obemkne stehny, kmitá jazykem a podobně. Privírá přitom oči a v oblíčeji má tak přiblblý výraz, že mě to pokaždé úplně odbourá. Vyprsknu smichy a ona se přidá.

Mám ji ráda. Kdykoli Ingrid mluví o své výšce, pokaždé úplně zjiňnu.

„Výška sto padesát devět centimetrů je u holky naprosto v pořádku. To je úplně normální výška.“ říká Ingrid nervózně, přidávajíc si nenápadně dva centimetry. „Ale vypadat jako Julia Roberts a měřit sto padesát devět centimetrů je **průser**...“

„Nesmysl,“ říkám rezolutně. „Proč průser?“

„Proč? Protože okamžitě vypadáš jako komická **zmenšenina**. Jako takový to malý Holandsko někde v Disneylandu nebo kde... vypadá to **skoro úplně** jako Holandsko – jenom je to o hodně menší...“

„Přestaň mě štvát,“ říkám a přitáhnou si její hlavu na prsa. „Obě moc dobře víme, že jsi **krásná**.“

To ji pokaždé uklidní.

Máma se neozývá. Už jsem z toho nervózní a v duchu jí to začínám vyčítat, ale potom si připomenu časový posun: v Chicagu je noc, takže máma nejspíš spí. Tak aspoň vezmu mobil a napíšu jí, ať mi co nejdříve zavolá.

I/
Takže teď moje máma.

Do Chicaga odletěla za Americanem jménem Steven. Před ním chodila půl roku s Norem jménem Knut. Před ním s jakýmsi Francouzem (jméno mi vypadlo), kterému v Praze týden tlumočila.

Proč samí cizinci?

Určitě, milé dány, víte, co jsou to traumata z dětství. V parku vás v deseti letech porazí rozdováděný dobrman – a vy se pak celý život úzkostlivě bojíte všech psů. Nebo vám v mládí dávají na kašel med s cibulí – a vy pak celý život nejléte **vůbec nic**, v čem je cibule.

Moje máma má podobné trauma: v mládí chodila se dvěma Čechy – a od té doby Čechy nesaňši.

Všechny.

O tom prvním mluví zásadně jako o **Pažoutovi** (přičemž mi dlouho nebylo jasné, zda je to jeho příjmení, nebo pouze přezdívkou; kdykoli o něm máma začala, tvářila se tak našťuraně, že jsem se jí bála zeptat).

Ten druhý Čech byl můj táta.

2/

Máma je ročník 1958 (je mimochodem lev a v jejím případě to vážně sedí). V roce 1976, když byla v prvním ročníku na filozofické fakultě (obor prekladatelství-tlumocnictví), začala chodit s Pažoutem. Pažout byl její úplně první kluh. Byla to údajně velká láska, neměné jim vydržela pouze rok. Máma byla Pažoutovi po celou dobu věrná, ale on na ni přesto neustále žárlil, sám ji přitom minimálně dvakrát podvedl. Při sexu prý myslel převážně na sebe, takže máma s ním nikdy neměla orgasmus. Navíc neměl ani korunu, nemožné se oblékal a ani jednou nepozval mámu na večeri do nějaké příjemné vlnárny.

Definitivně se rozešli toho večera, co Pažout přišel do Realistického divadla ve starém Jyžařském svetrní a v teniskách. Máma měla nové večerní šaty. Řekla mu, že ho už nikdy v životě nechce vidět – a taky to dodržela.

3/

Ještě týž večer se seznámila s mým tátou.

Na rozdíl od Pažouta měl na sobě dobře padnoucí tmavý oblek a lakýřky, a dokonce mámu o přestávce pozval do divadelního bufetu na dvě deci bílého vína. Skleničku držel dole za stopku, hovořil kultivovaným, příjemně ztlumeným hlasem a ve dveřích jí po každé dal přednost. Máma podlehla osudovému myslu: začala se domnívat, že je to tátova skutečná, jaksi **permanentní** podoba.

Když na jaře roku 1978 jeho lest s falešným přeletkem definitivně prohlédla, bylo už pozdě. Byla ve třetím měsíci s úplně stejným českým buranem, jako byl Pažout.

Bylo to v bledě modrém to samé. Neměl nikdy pevně, ráno smrkal do umyvadla, odmítal myt nádobí, nechal se urážet od číšníků a tak dále. Jediné auto, na které se kdy zmohl, byla ojetá škodovka. Jediný byt, který dokázal sehnat, byl na bohnickém sídlišti, v sedmém patře ošklivého šedivého paneláku – a máma přitom paneláky ojíkáziva nesnáší (v tom bytě neměné bydlíme dodneska). Věčné měl moc práce (bevyznanané) a málo času, takže snídal i obědval ve spěchu: turistický salám z mastného papíru, chlebičky s majonézou, tlačenku, burty s cibulí, párky, zavínáče. Máma se na to nemohla dívat. Neríkala mu snad stokrát, že jí nezdravé? Kdyby jedl ovoce, čerstvou zeleninu, cereálie, ryby a olivový olej, nikdy by přece nemohl ve dvatřiceti umřít na rakovinu tlustého střeva – no ne? Nikdy by z mámy neudělal dvatřicetiletou vdovu a ze mě polovičního sirotka (když táta o Vánocích roku 1990 umřel, bylo mi dvanáct; od té doby Vánoce neslavíme). V neposlední řadě by mámě ušetřil tu příšernou zkušenosť s českým zdravotnictvím: se smradlavým limoleem na nemocničních chodbách, s děravými plášti doktorů a se zoufale oprýskanými vozíky před operačními sály.

A s potetovanými pohřebními zřízenci.

Máma tátu kvůli té jeho rakovině nenáviděla. Bohužel ho taky milovala.

„Příšerná kombinace,“ říkává občas máma. „Ta nejhorší.“

4/

Češi zkrátka mou mámu definitivně zklamali.

Podle ní jsou Češi buďto zamindrkovaní slabši, nebo naopak domácí tyraní. Jsou to buďto trapní šetrňlkové, anebo zbohatlíci, mluvící jen o svých penězích. V každém případě jsou to vulgární primitivové a beznadějní křupani. Na ulici kolem sebe plivou, páchnou potem a nosí děsivé spodní prádlo, o oblecích ani nemluvě. Jejich hygienické návyky jsou strašlivé, dokonce ještě strašlivější než zpusob, jakým jedí krevety (pokrud je ovšem na krevety někdo pozve, protože sami by si tak drahé jídlo nikdy neobjednali). A tak dále. Výjimky potvrzují pravidlo.

Podobně jako Čechy nesáší máma už i **češtinu**. Čeština je podle ní starý, opotřebovaný jazyk, v němž naprostá většina věcí nefunguje – podobně jako v českých vlnacích. Kdosi (Pažout) vám například český řekne: **Miluju tě, chci si tě vzít a žít s tebou celý život** – a za pouhých pár měsíců už ta slova neplatí. Slova v češtině už zkrátka ztrátila svůj význam – nebo dokonce získala význam zcela opačný.

Miluji tě znamená **opustím tě**.

Nebo **umřu**.

A podobně.

Značně rezervovaný vztah má tudíž máma i k české **historii**. Celé národní obrození považuje za obrovský omyl. Kdyby ti zakomplexovaní chudáčkové nebl-

bli, tvrdí, mohli jsme dneska bydlet ve Vídni na Graben... 28. říjen je pro mou matku skoro totéž co jaltinská konference: výměnou za národní svobodu vydal Masaryk české ženy napospas nejrůznějším Kondelíkům, Svejkům, Jakešům, Milošům Zemanům a Pažoutům, nebo v lepším případě neurotickým impotentům typu Kafky či Karla Čapka.

„Kafka byl Němec, mami...“ namítlám nesměle, ale máma jen mávne rukou.

„Ani tak nemám pocit, že by bylo osmdvacátého října co **oslavovat**.“ říká.

5/

Máma nesnáší Čechy, české vlaky a igelitky.

Miluje cizince, letadla a kvalitní značková zavazadla.

Někdy mám pocit, že letiště a letadla miluje máma ještě o něco víc než cizince; vycházím z toho, že žádnému cizinci se nepodařilo získat srdce mé matky jaksi přímo v **Praze**. Bylo očividně ztráton času, když jí všichni ti přechodně zde pobývající Stewartové a Knutové kupovali šperky a parfémy a zvali ji na okázalé večere do restaurace U Malířů nebo do Tancího domu... Ztrácté čas, pánové, myslela jsem si v duchu, jestli chcete mou matku sbalit, odjeďte zpátky do vlasti – a za pár dní jí pošlete **letenku**. Potom na sebe hodte svůj nejlepší oblek, zajděte s autem do myčky a s kytičí růží na ni počkejte v letištní hale – a já vám garantuju, že ještě týž večer bude moje máma vaše.

Máma má totiž pro létání slabost. Jen málo věcí na světě jí dovede udělat větší radost než tíse se otvírající hydraulické dveře s nápisem **ODLETTY-DEPARTURES**, za nímž její stříbrně šedý pojízdný kufr znácky **Sansoneite** čeká už jen hladký mramor leůstní halý a fronta u odbavovací přepážky... Máma se do fronty zařadí s tajuplným úsměvem, který si bezpochýby nikdo z nervózních cestujících nedokáže vysvětlit.

(„Mona Lisa z Ruzyně...“ poznamenal posměšně Oliver, když jsem mu o matčině vášni pro létání poprvé vyprávěla.)

„Good morning,“ pozdraví mámu dívka u přepážky, neboť jí považuje za cizinku; matčin český pas jí upřímně překvapí.

„Morning, sweetheart,“ pronese máma spokojeně. Působí to samozřejmě dost afektovaně, vzhledem k omýlu dívky snad až trochu urážlivě, ale to rozhodně nebyl mámin záměr.

Máma prostě už **mýslí** anglicky.

Rodný jazyk jí začíná rychle opouštět. S pomocí několika posledních českých slov ještě požádá o místo u okna – stále s oním záhadným, spokojeným úsměvem.

„Kolik máte zavazadel?“

„Just this one,“ ukáže máma na svůj kufr.

„Oukej,“ přikývne dívka.

Vyřídí potřebné formalitty a potom matce podá palubní vstupenku.

„Nástupní čas je jedenáct deset,“ říká jakoby mírně zmateně a blichvíproč znovu přechází do angličtiny: „Gate B six.“

„Thank you,“ říká matka naprosto samozřejmě.

Uchopí svůj **hand luggage**, samozřejmě rovněž pojízdný, udělá s ním elegantní otočku a odchází. Dívka u přepážky jí ještě chvíli pokradmu sleduje. Máma má na sobě tmavomodrý kostým a pohybuje se v něm tak sebejistě, tak cílevědomě, že ji někteří z lidí, které mjí, považují za letušku. Zamíří k baru **Meeting point**, kde si vestoje vypije sklenku sektu. Sampaňské ještě více odlehčí její krok, takže pasovou kontrolou projde s profesionálním šarmem filmové hvězdy. Celníci, aniž dost dobře tuší proč, se k ní chovají s nápádnou zdvořilostí... V tranzitu máma nejprve zajde do **Duty Free Shopu**, vyzkouší si vzorek hydratačního krému **Clinique**, přičichne si k novému parfému **Gucci** (pokud má peníze, koupí si ho) – a pak se posadí mezi cestující u východu B 6, nenuceně si přehodí nohu přes nohu a s rozervěnou **francouzskou** ELLE v ruce důstojně čeká na odlet. Když zazní výzva k nástupu, máma na rozdíl od ostatních zůstane klidně sedět; teprve když se ten netrpělivý lidský chumel u skleněných dveří zcela rozptýlí a z reproduktoru se ozve **the last call for passengers to New York**..., matka beze spechu vstane, uloží ELLE do kabely, popojde oněch několik kroků a podá mladému stewardovi svou letenku (udělá to takovým způsobem, že steward zčervená). V letadle, které je už zcela zaplněné, vzbudí matčin opožděný příchod nemalou pozornost. Vsadím se, že ještě nikdo v dějinnách letecké přepravy – možná snad s výjimkou tanečnice Josephiny Bakerové – se nedokázal protáhnout.

KAPITOLA V

nout uličkou mezi sedadly tak elegantně jako moje matka.

„Kdo to je?“ šeptají ženy svým manželům.

„Já nevím,“ odpovídají přítomní muži, aniž z mé matky spustí oči.

Máma se posadí. Mezitím už jedna z letušek začíná obvyklou demonstraci použití pásů a záchranných vest. Přestože matka létá poměrně často, sleduje ono krátké školení překvapivě pozorně, a když se letušíny sepnuté dlaně o chvíli později prudce rozlétnou směrem k nouzovým východům, z matčina výrazu je už zcela zřejmé, že tu jde o cosi víc než o obvyčejnou bezpečnostní instrukci.

Pro mou mámu je to **mše** a zmíněná letuška je mladou **kněžkou** její životní víry.

Víry, že ji ta obrovská síla Boeingu 737 dokáže navždy odnést pryč od všech těch nevěrných, buranškých a špatně oblečených **Cechů**.

I wish I could fly – Naše angličtinářka – Co jadí mořské želvy? – Čísí dredy mě ve snu šimrají na břísle

1/

A nyní vám, milé dámy, budu vyprávět, jak jsem cestovala do New Yorku já. Letěla jsem tam před dvěma lety, za Jeffem. (Kdo je Jeff? Vydržte, za chvíli se to dozvíte.)

Už týden před odletem začínám být nervózní; jak se den odletu blíží, moje nervozita se pochopitelně stupňuje.

Taxikář, který mě veze na letiště, se pokouší vtípkovat, ale já ho neposlouchám, neboť musím stále kontrolovat, jestli mi z kabelky nevypadl pas, peníze nebo letenka. Tváře mám rozpálené, ale ruce a nos mám ještě studenější než jindy. Když se přede mnou otevřou hydraulické dveře **ODLETY** (anglické nápisy na rozdíl od mámy nevnímám), jsem už tak vystresovaná, že musím okamžitě zamířit k nejbližším záchodům. Matčin pojízdný kufr **Samsonite** si беру s sebou, neboť se panicky obávám, že venku by mi jej někdo ukradl. Zavřít dveře těsně kabinky není ovšem vůbec snadné. V zrcadle nad umývadly pozorují moje úsilí dvě přítomné ženy (co si myslí, nevím, ale rozhodně se nedomnívají, že jsem letuška...).

Na odchodu z toalet si krátce zkontroluju, jestli mi nepadl z kabelky pas, peníze nebo letenka, a potom už na jedné z modrých obrazovek rychle hledám svůj let. Není tam! Začínám panikařit a jednoho z procházejících český mluvících pilotů chytím za oprýmkovaný rukáv.

„Mohl byste mi říct, proč tu není New York1?“

Slyším ve svém hlase počínající hysterii, ale nedokážu ji potlačit.

Pilot se obrátí ke svým dvěma kolegům.

„Proč tu není New York?“ opakuje po mně pobaveně.

Pohlédne na obrazovku a vzápětí na můj kufř.

„Řekl bych, že **odletáte**, ne?“

Nechápaně přikývnu. Pilot se ironicky usměje.

„Tak proč se díváte na **přiletý**?“

Zrudnu, rozpáčitě mu poděkuju a odcházím hledat obrazovku s **odlety**. Můj let tam skutečně je – a je zde i číslo odbavovací přepážky. Zapišu si ho na lístek papíru, abych ho nezapomněla.

„Kolik zavazadel?“ zeptá se mě blondýna za přepážkou, když k ní – s lístečkem v ruce – přistoupím.

„Dvě,“ říkám. „Tenhle kufř a tuhle kabelu – ale tu bych si chtěla vzít do letadla.“

„Takže jedno,“ říká blondýna a usklíbne se. „Uličku, nebo okno?“

„Okno, prosím,“ říkám odměřeně.

Pokouším se zmobilizovat svou asertivitu. Tahle psychologická troška přece nejsem já!

„A jsem nekuřák, takže kdyby to šlo –“

„**Všechny** naše lety jsou **už léta** nekuřácké,“ poučí mě zmnuděné slečna. „Jedenáct deset, východ B 6.“
Očividně mne považuje za odbavenou, ale já odmítám přepážku opustit.

„B 6?“ zeptám se s obavou v hlase. „Kde to je?“

Slečna vzdychne, podívá se na mě a dá se do vysvětlování.

V baru **Meeting point** se podívám na nápojový lístek, abych zjistila, kolik zde stojí minerálka; potom si koupím minerálku z automatu. Zapiju kinedryl a projdu pasovou kontrolou. Tvářím se tak nejistě, jako kdybych měla v příručním zavazadle pět kilo čistého heroinu. Připadá mi, že celníci mě pozorují poněkud podezřavě. Zpotím se. V tranzitu najdu příslušný východ, posadím se mezi cestující a pro jistotu se ještě zeptám nejbližšího souseda, zda jsem tu opravdu správně. V kabelce mám Cosmopolitán (českou verzi), ale číst teď nedokážu. Čekám na výzvu k nástupu, v ruce křecovitě svírám palubní vstupenku a modlím se, aby nebyly turbulence. Rozhodnu se, že než definitivně vypnu mobil, zavolám ještě matce, přestože jsme se dohodly, že se ozvu až z New Yorku.

„Děje se něco?“ diví se máma. „Zrušili let?“

„Ne,“ říkám. „Volám ti, že už jsem v tranzitu.“

Ve sluchátku je krátkou chvíli ticho. Potom se matka suše zasměje.

„No výborně, honey. Tak jsi to dokázala.“

Když skončíme, trochu uraženě mobil vypnu.

Potom se rozhlédnu, zda se nikdo nedívá, vytáhnu z kabelky plyšového klokáňka – a rychle ho polbím.

Tak a teď jak jsem se seznámila s Jeffem.

Musím začít trochu zešířoka. Odmaturovala jsem v devatenácti. Na filozofickou fakultu (obor čeština-psychologie) jsem se nedostala. Byla jsem panna a neuměla jsem pořádně anglicky. Příslušné výmluvy: Za moje panenství mohli mít spolužáci, neboť jsem si za celé ty čtyři roky ani jednou nedokázala představit, že bych s některým z těch hluchých pitomců vlezla do postele... Kromě toho jsem měla doslova hrůzu z pohlavních chorob. Párkrát jsem se nechala pozvat do kavárny, ale pokáždé to skončilo naprostým fiaskem. Seděla jsem proti tomu či onomu klukovi, světlé svíčky se mu odráželo v očích – a já si představovala kyselý pach jeho potu, AIDS a **stafylokoky**...

Za moji mizernou angličtinu mohla pro změnu naše angličtinářka. Víbec jsme si nepadly do oka. Vlastně to ani angličtinářka nebyla – byla to prachobýčejná rekvafifikovaná **ruštinářka**, a já už z principu odjakživa nedůvěřuju **předělaným** věcem. Rekvafifikovaná ruštinářka, to je pro mě něco jako šaty přešité po tetě. **Second hand jazyka**. Předělávat slovanický jazyk na angličtinu, to nemůže nikdy dopadnout moc dobře. Navíc měla příšerně afektovanou výslovnost, kterou buhviproč považovala za bristký přízvuk – jenže hysterie z nikoho rodlíhého mluvčího neudělá. Sama to ostnatně musela tušit, protože před každou inspekcí byla neuvěřitelně nervózní. Příběhla k nám do třídy už o přestávce, v náručí asi tři magnetofony, těsoucíma rukama servala z nástěnký všechny fotky Jima

Morrisona s rozepnutým poklopem (přes vášnivě protesty Ingrid, která nástěnkou zhotovila) a pak ji celou pokrýla barevnými obrázky usměvavých londýnských střežníků, posechodových autobusů, červených telefonních budek a Big Benn. **Welcome to London!**

I know. I just make excuses.

Byla jsem líná, zmatená, nejistá a přehnaně kritická pubertáčka.

3/

Brylátá devatenáctiletá panna, která neumí pořádně anglicky...

Težko říct, co z toho bylo pro mou mámu přijatelnější. Deploraci mi zařídít nemohla, a tak mě aspoň přihlásila na jednoroční intenzivní kurz angličtiny – do stejné jazykovky, kde kdysi sama vyučovala. Je to skvělá škola založená na netradičních metodách výuky, tvrdila.

Už to mě mělo varovat.

Na první hodinu jsem naneštěstí přišla asi o deset minut později. Když jsem otevřela dveře do třídy, nejdřív jsem si myslela, že uvnitř nikdo není, ale potom jsem je uviděla: všichni studenti seděli, klečeli, nebo dokonce leželi **na zemi**. Na sedivém jekoru. Všichni byli bez bot a všichni měli na čele přlepený žlutý papírek: **Rabbit. Wild Pig. Squirrel. Horse. Polar Bear...**

„Hi, you must be Laura!“ přivítala mě jakási předlatá Američanka ve vytahavých lacláčích, když si mě konečně všimla. „I know your mother. She is absolutely great!“

„Yes.“ Řekla jsem ochraptěle. „I know.“

Američanka velmi dlouho souhlasně kývala hlavou a zářivě se přitom usmívala. Potom mě strazila na kolena, ukázala mi papírek s nápisem **Turtle** a připlácla mi ho těsně nad brýle.

Nevěděla jsem, co to slovo znamená. Měla jsem pocit, že by to mohl být **myval**, ale nebyla jsem si jistá. Všichni ti úplně cizí lidé na mě pobaveně civěli. Někomu tu strašně smrděly nohy.

„You are a turtle now! Isn't it fantastic?“ povykovala Američanka. „Look around and find some friends!“

Zatlačila mi na ramena a donutila mě tak, abych se opřela rukama o zem. Pach nohou zesílil. Ale to už se ke mně **plazil** jakýsi tlustoch v kostkované košili a s takovou tou řídkou bradkou, kterou jsem od jakživa nenasáhla. Funěl. Na čele měl napsáno, že je **sea calf**. Mořský něco. Had? Přemýšlela jsem, jestli funí námahou, nebo napodobuje nějaké zvíře.

„Hi, sweet little turtle!“ povídá **sea calf** poněkud zadýchaně. „Do you know me?“

Všichni se pořád tvářili, jako že je to hrozná stranda.

„Nazdar.“ povídám mu česky, co možná tiše. „Hele, sorry, ale já to tvý slovo neznám.“

„Speak English, turtle!“ křičela Američanka. „No Czech!“

Nadechla jsem se.

„I don't know this word.“ řekla jsem a ukázala prstem na tlustochovo zpcené čelo.

Američanka mu nařídila, ať mi to slovo nějakým způsobem opiše. Rekl mi anglicky, že je **tlustý a leží celý den na pláži**.

„Are you a German turist?“ podářilo se mi konečně zavtipkovat, ale někdo to bohužel neslyšel. Tlustoch to buďto nepochopil, nebo si to vzal osobně.

„Ale ne.“ povídá otráveně. „Tuleň...“

„Speak English!“ zaječela Američanka.

„Oukej.“ řekl. Už se neusmíval. „What do you like to eat, turtle?“

Jak mám sakra vědět, co ráda žeru, když nevím, kdo jsem? Cítila jsem, jak rudnu. Musela jsem s pravdou ven: neznám ani to **svoje** slovo.

Všichni tuleni, velbloudi, kanci a veverky mě shovívavě pozorovali.

„Mořská želva...“ řekl tlustoch už vysloveně pohrdavě. „What do you like to eat?“

Co proboha jedí mořské želvy? Vy to víte? Já tedy ne. Vztýčila jsem se na zadní.

„Excuse me.“ pravila jsem předpisově anglicky. „I have to go to the bathroom.“

Náčej jsem vyšla ze třídy – a už nikdy jsem se tam nevrátila.

4/

„Už se tam nikdy nevrátím.“ oznámila jsem mámě. „Najdi si školu, která **nepoužívá** alternativní vyučovací metody.“

„Dobře.“ pravila máma. „Najdi si školu, kde vládně biflování a prušácký dríl...“

Nazítí jsem navštívila hned několik jazykových škol, ale všechny mi připadaly příliš **moderní**, dokonce jsem se rozhodla pro Státní jazykovou školu na Národní třídě – ta se mi zdála jaksi **nejsolidnější**. Zkusmo jsem nahlédla do jedné třídy, kde právě probíhala výuka. Všichni studenti seděli spořádaně v lavicích a před sebou měli otevřené učebnice.

Na zemi nikdo neležel.

Zašla jsem do kanceláře a zapsala se.

5/

Do Jeffa jsem se zamilovala hned první hodinu. Byl vysoký, hubený, nosil brýle s výraznými obroučkami a především měl krásné, světle hnědé dřeďy. Když jsme během hodiny s ostatními studenty občas začali mluvit česky, upadal do roztomilých rozpáků, nechtěpavě se usmíval a hezkýma tmavýma očima bezmocně tékal po učebně.

„Let’s speak English, please,“ prosil nás. „We should speak English...“

Připadalo mi, že se na mě dívá déle než na ostatní. Často se na mě usmál. Já jsem zase nejdnou vzhledla od zadaného gramatického cvičení a pozorovala jsem jeho ruce. Dlouhými štíhlými prsty listoval jakýmsi tlustým slovníkem.

Začalo se mi o něm zdát. Jeho dřeďy mě ve snech šimlaly na břiše. Nevydržela jsem to a svěřila se mámě.

„Konečně!“ komentovala to máma. „Už bylo na čase!“

Potom jsme se objaly.

6/

Ještě jsem potřebovala požeňnutí Ingrid. Ingrid pro mě v těchto věcech byla autoritou, kterou nebylo možné obejít. Rozhodla jsem se, že ji Jeffa ukážu.

Stáli na chodbě v krátké frontě před automatem na kávu. Jako obvykle tu panoval čilý provoz a Jeff si mě mezi ostatními studenty dosud nevyšiml. Ingrid se s odvahou, která mi brala dech, postavila do fronty přímo za něj.

Dlouze se dívala, jak do přístroje vhadzuje mince.

„Ano,“ otočila se ke mně. „Říkám ano. Ať je to on.“

Cítila jsem, jak mi buší srdce. Kávovar začal tlumene hučet a Jeff se předklonil, aby zkontroloval, zda je plastový kelímek na svém místě.

„Hezkej zadek,“ konstatovala okamžitě Ingrid.

Polekaně jsem ji tišila, ale Jeff si snad něeho nevšiml.

„Vypadá dobře, takže nějaký zkušenosti určitě má,“ pokračovala nevzrušeně Ingrid. „Když mu řekneš, že je to poprvé, dojme ho to a bude ohleduplnější. Mělo by se ti to líbit.“

Tiskla jsem si ukazováček k puse.

„Navíc je to Američan, takže použije kondom. Ale řekni mu, ať si ostříhá nehty...“

Zakončila významně očima. Zrudla jsem. Jeff mě konečně zahlédl.

„Hi, Laura!“ řekl a usmál se – zase tak rozpáctě.

Dokonce trochu kávy rozlil.

„Hi, Jeff!“

Ingrid nás se zalíbením pozorovala.

Naše oční kontakty se stávaly čím dál častější. Kdyžkoli jsem zdvihla oči od podminikových vět, setkala jsem se s Jeffovým pohledem. A naopak. Ostatní si toho samozřejmě všimli. Jejich poznámky mi dělaly dobře.

Byla to už jen otázka času.

Když si Jeff jednou v pátek po skončení vyučování začal skládat věci do aktovky, nedokázala jsem si už představit, jak to bez něj celý víkend vydržím. Všichni se hrmli ven, ale já jsem s odchodem nevyšvětlitelně otálela. Jeff si odkáslal.

„Can I speak to you, Laura? Just for a while...“

Přikývla jsem – ale šla jsem nejprve zavřít dveře. Zdálo se, že ho to příliš nepřekvapilo. Znovu si odkáslal a zpřítma na mě pohlédl.

„Chtěl jsem ti říct, že mám nějaké zkušenosti, i když ne zase tak moc. Myslím ale, že umím být ohleduplný. Musím také přiznat, že mě velmi dojmáš. Použiju samozřejmě kondom. Nehty už jsem si ostříhal,“ pravil nikoli bezchybnou, ale zcela plynouou češtinou a ukázel mi pravou ruku.

Jeho přízvuk a jeho ř byly neodolatelné.

„Hlavně ti chci říct, že tě mám myslím rád,“ řekl.

Nato jsem tuším omdlela.

КАПИТОЛА VI

Vyšený muž – Arašídové maslo – Proč se Laura rozešla s Jeffem? – Láška a baterka do hodinek –

Časový posun

1/

Byl něžný, pozorný a ohleduplný.

Vypadalo to, že mě opravdu miluje.

I mně se zdálo, že ho miluju.

Připadalo mi, že je to přesně ten muž, o kterém jsem vždycky snila.

2/

Angličky mě moc nenaucil, neboť jsme spolu (přes jeho opakované námitky) mluvili téměř výlučně česky. Zastávám totiž názor, že buďto s vámi někdo **chodí**, nebo vás něco **doučuje** – ale kombinovat to podle mě nejde. Když už je někdo jednou váš mileneček, nemůžete se ho v jednom kuse přát, jestli jste v předchozí větě použili správnou předložku...

Ale jinak mě Jeff naučil hodně: Nestydět se mluvit o sexu. Užít si sex. Nebát se mluvit s číšníky a s taxikáři. Lyžovat, používat arašídové maslo, kondičně běhat a kouřit trávu. Snídat ve městě, chovat se sebevědomě, cestovat.

Dokonce mě naučil i **létat**.

3/

New York mě okouzloval i desílit zároveň.

Pokud jsem byla s Jeffem, převládalo okouzlení. Potom ale Jeff získal na měsíc práci editora v jakémisi populárním sportovním magazínu; ráno odcházel v půl deváté a vracel se v podvečer. Zůstala jsem v New Yorku sama.

První týden bylo našťástí pěkné, takže jsem celé dny trávila na kraji Central Parku: pozorovala jsem kočící matky a dvojice na kolečkových bruslích, učila se anglicky; četla si a psala mámné a Ingrid dlouhé textovky. Co jsou to vlastně romány? Nic než dlouhé textové zprávy, napadlo mě v té souvislosti jednou.
Odeslat usem.

Potom se změnilo počasí a na mé oblíbené lavičce uprostřed **Strawberry Fields** už mi začala být zima (říkala jsem vám už, že jsem hrozně zimomřivá?). Přestěhovala jsem se proto do jednoho malého bistra na **West 72nd Street**, kde jsme s Jeffem několikrát snídali. Dělati tam naprosto skvělé lívance (dávala jsem si je buď s čokoládou a kokosem, nebo klasicky s javorovým sirupem) a navíc mě už znali, takže jsem tam mohla v klidu posedět celé deštivé dopoledne, aniž si mě někdo příliš všiml. Jedna sympatická černoská servíčka mi dokonce zdarma dolévala oříškovou kávu.

„Where are you from?“ zeptala se mě onehdy.

Potešilo mě, že mě oslovila. Teprve nyní jsem si všimla, že má ovázanou levou ruku.

„Czech Republic?“ odpověděla jsem. „Čechoslovákia?“

Zdvihla obočí a přikývla, ale nebylo to příliš přesvědčivé.

Co dělám v New Yorku? zeptala se.

Chvilí jsem přemýšlela: Mám-li být upřímná, **sním**, pokusila jsem se jí anglicky vysvětlit. Sním tu o muži svého života. O ideálním muži...

„O **ideálním muži**?!“ rozesmála se nahlas servírka. „Ty sníš v New Yorku o **ideálním muži**?!“ opakovala a rozhlížela se po sále, různově dásně obnažené.

Měla jsem nepřijemný pocit, že se chystá přivolat z kuchyně všechny své kolegyně, aby si mě prohlédly. Ale našťástí to neudělala.

„Ideální muži neexistují, zlato,“ poučila mě pouze a pobavena se vzdálila.

4/

Odpoledne jsem většinou trávila ve vstuptních hotelových halách; vybírala jsem si větší rušné hotely, abych nebyla nápadná. Uspěla jsem do některého z křesílek a četla si, ale každou chvíli jsem se dívala na hodinky předstírajíc, že tu na kohosi čekám. U vedlejších stolič mlčky posedávaly starší manželské páry. Jeden příklad za všechny: ona s přičeskem, on s rukama posejma jaterními skvrnami, mlčky pijí kávu a drahé víno a jediné jejich úsměvy patří přivolanému číšníkovi...

Manželství, říkala jsem si.

Jednou sedím přímo naproti dvěma mladým, ale obězním Japonkám, které si sundají stěviče a s bolestivým sykotem si olepují prsty u nohou polštářkovými náplastmi.

„Can I help you?“ zeptá se mě znenadání kdosi, snad recepční, snad číšník, ale já jen polekaně zavrtím hlavou. Ani nevzhlednu.

Je to tu znovu: ona ochromující neschopnost **být cizinkou**. Hráť tu roli. Omlouvat se s úsměvem za výslovnost, plát se s úsměvem na cestu, s úsměvem luštit jídelní lístky... Bez ochoty onu roli přijmout se přitom rychle změňte v neschopnou, divnou, podezírelou bytost.

Nepatřím sem, uvědomovala jsem si občas. Co tu probůh vůbec dělám? V noci jsem se probouzela hrůzou: vedle mě chrápal jakýsi **Američan**...

5/

Zato máma byla z Jeffa doslova nadšena. Chápala jsem ji: cizinec, absolvent prestižní univerzity, liberál, navíc ze solidní středostavovské rodiny... Nechala ho u nás bydlet, vařila mu, jezdila s námi na výlety a chodila s námi do kina. Mluvila s ním vyfúčené anglicky, společně vtipkovali, smáli se – a já jim příliš nerozuměla.

Jeffovým krajanům, s kterými se Jeff v New Yorku a později znovu v Praze scházel několikrát týdně, jsem rozuměla ještě méně. Jeff se mi sice snažil překládat, ale i tak jsem si v téhle společnosti připadala jako mentálně retardovaný debil. Na oplátku jsem Jeffovi vyčítala, že nerozumí výrazům jako **je to v kopru** nebo **a bylo vymalováno**...

Především jsem ale mývala pocit, jako by Jeff a máma už plánovali svatbu – tedy **moji** svatbu.

52

Nelíbilo se mi to. Skoro jsem si přála chodit s někým, koho by mi máma tolik neschvalovala.

Well, s Rickiem Kabíčkem se mi to rozhodně povedlo.

6/

Oba spiklenci byli z mého rozhodnutí **absolutely shocked**.

„Ale proboha proč?“ nechápala máma.

„Tell me why!“ vykřikoval Jeff.

Co jsem jim měla říct? Sama jsem se v tom nevězela.

Proč jsem se s Jeffem rozešla?

Protože jsem mimo jiné už strašně toužila povídat si s někým, s kým bych nemusela tak často myslet na soudnost časů a podmínkové věty?

Protože jsem už nechtěla být pořád **ve střehu**?

Protože jsem si už nechtěla připadat v posteli jako police lahůdek v Tescu?

Protože se mi zalbil mladíček prodáváč mobilních telefonů Richard Kabíček, jenž byl tak příjemně **předvádělný** a jehož jednoduchý **český** svět mi okamžitě padl jako dobře vyslápnuté háčkovy?

Nic neříkejte, prosím vás.

Asi si umíte představit, co mi říkala moje matka.

7/

Dodnes ale na Jeffa často vzpomínám. Dokonce někdy víc než to: například večera, když jsem vymývala z myčky ty žlutomodré hrnky a talíře, které Jeff s má-

53

mou kdysi koupili v IKEA, jsem si překvapeně uvědomila, že kdoby teď Jeff odemkl, hodil tak jako dřív klíče na policičku v předšíní a zavolal vesele „I'm home, honey!“, vlastně by mě to vůbec nepřekvapilo. Utřela bych si klidně ruce do žlutobílé utěrky (rovněž IKEA), šla do předšíně, postavila se na špičky a políbila ho. Potom bych mu odebrala část jeho náskupu z TESCO a pomohla mu tašky vypakovat (vím přesně, co by v nich bylo: vejce, slanina, fazole, kečup, pártky, pivo, pistácie, olivy, žlutý meloun, tuňák v konzervě, levnější francouzské sýry, suché červené víno, čokoládové sušenky a velké balení ořechové zmrzliny). Kam se to všechno podělo? říkám si. Všechna ta láska přece nemohla zmizet? Tím spíš, že Jeff byl můj první. Chápejte, milé sestry, celé **týdny** jsem na něho myslela, celé **dny** jsem o něm mluvila s Ingrid, říčila jsem se pro něho, červenala jsem se před ním, tajila jsem dech, předváděla se, potila, spěchala na schůzky, nervózně čekala na zavolání, kupovala mu dátky, psala mu, sténala rozkoši, zajíčkala se radostí, tišila hlas, zvyšovala hlas, lekala se, žáltila, těšila se, zoufala si, plakala – kde všechna ta **energie** je?

I ta pitomá baterka do hodinek velikosti malíčkovo-
vého nehtu vydrží víc.

8/

Dvakrát nebo třikrát, když jsem byla v podobné náladě, jsem se sebrala, šla k telefonu a bez přemýšlení vymáčkala to dlouhé **americké** číslo (po našem rozchodu se Jeff už definitivně vrátil do Států).

Poprvé to bylo v úplně nevhodnou dobu, protože jsem pochopitelně zapomněla na časový posun.

„Halo?“ řekl podrážděně.

„To jsem já,“ šeptla jsem.

Měla jsem z jeho rozespalosti radost, ale nešlo o žádnou škodolibost. Těšilo mě jen, že si ho mohu lépe představit: vím, jak mhouřil oči, když se ještě probouzel vedle mě...

Ve sluchátku bylo nějakou chvíli ticho.

„Do you know what time is it?“ řekl ochraptěle a bez rozloučení zavěsil. Rozzlobilo mě to – stejně jako to, že nemluvil česky. Angličtina mi ho vždycky vzdalovala.

Podruhé to nebylo o moc lepší. Zavolala jsem mu pozdě v noci – to znamená odpoledne jejich času. Jeff nejprve působil trochu udiveně, ale potom využil mého sentimentu a jízlivě mi připomněl („Let me remind you, honey...“), že jsem to byla **já**, kdo opustil **jeho**. Potom mi vyjmenoval největší krivdy, kterých jsem se na něm dopustila. Jeho čeština už nebyla zdaleka tak dobrá, jako když byl tady, ale přesto mluvil česky, možná se chtěl před kymisi předvést. Mění se v Američana – jako ten filmový vědec v mouchu, napadlo mě. „Ale to bych ti všechno dokázal odpustit – včetně toho, že jsi mě podvedla,“ pravil.

Věděla jsem, co řekne.

„Ale to, co ti odpustit nedokážu, je, **s kým** jsi mě podvedla...“

Yes, I know, Jeff. S prodávacem mobilních telefonů Rickiem Kabíčkem.

S pocitem naprosté morální převahy sluchátko položil. Úplně jsem ho přitom viděla, a přestože to všechno bylo hrozně smutné, musela jsem se ještě několik minut pobaveně usmívat.

Praha 20. ledna 2000

Drahá Lauto,

*kdeco už o mém prvním dopisu mluvív, v práci se mě ptali, jestli jsem to četl... Říkám všem naoko bez zájmu, že ne, ale musím přiznat, že mě ten překvapivý ohlas naplňuje jistým trpkým uspokojením. Kdyžkoli jedu metrem a pozoruji ostatní cestující, jak si dopis čtou (někteří možná už po několikaáté...), musím se v duchu usmívat. Kdyžby věděli, že ten tajemný zhrzený mlencec, o kterém si už povídá půl Prahy, jsem já... Můj tuctový zjev mírně obloustleho (přestal jsem cvičit) a mírně zanedbaného čtyřcátka, řadového pracovníka reklamní agentury, by pro ně určitě byl velkým zklamáním. V jistém smyslu jsem nicméně poprvé v životě slavný – je to oššem sláva **Muze s maskou** nebo **Batmana** (což je přitvornání, které Tě bezpochyby pobaví).*

Přemýšlím samozřejmě předeušim o tom, co si o mých dopisech myslíš Ty. Určitě Ti alespoň trochu lichotí (copak není lichotivé, když nás někdo miluje natolik, že je schopen dělat takovéhle věci?), ale asi Ti to je zároveň i na obtíž. Dokážu to pochopit – žiješ s Ním už víc než půl roku nový život, a tyhle dopisy jsou tudíž jen nepřijemnou připomínkou něčeho, co dávno skončilo, něčeho, co považuješ za uzavřenou kapitolu, na co už nechceš mys-

let... Pokus se prosím pochopit ale i mě. Pro mě samozřejmě neskončilo nic, všechno je naopak živé jako otevřená rána — když musíš docházet dvakrát týdně k psychiarovi, má to alespoň tu výhodu, že si můžeš v dopisech dovolit patetické výrazivo, aniž by to vyjadřalo nějak zvlášť přehnaně... Takže ještě trochu dramatického patosu: kdykoli dnes vstoupím do koupelny a uctím vlni Tvého tělového mléka (není důležité, jestli tam ta vlně po takové době je, nebo není; podstatné bohůžel je, že já ji cítím), všechny buňky mého těla křičí jediné slovo: *Miluji!* Nikdy před Tebou jsem si nebyl tolik jistý svou láskou — a přitom zrovna Tebe jsem ztratil. Copak je vůbec možné chovat se jinak, než se nyní chovám já? A mimochodem: copak je možné cítit k člověku, který mi na Tebe *ukradl copyright*, něco jiného než nenávisť?

Vzpomínám na Tebe každý den celé hodiny, ale jedna vzpomínka se mi poslední dobou vrací opakovaně — jak jsem Tě loni v srpnu nečekaně potkal v centru Prahy, vzpomínáš? Byla jsi v Kodaku vyzvednout fotografii z naší dovolené, za chůze sis je prohlížela a v obličejí jsi měla takovou ten nepřítomný, veselý výraz — byla jsi do těch fotek tak zabraná, že jsi chvílemi urážela do kolemjdoucích lidí. Věděl jsem samozřejmě, co na těch fotografických je, a zpouzdáti jsem Tě pozoroval. Zaměrně jsem oddaloval chvíli, kdy na Tebe zavolám. Připadalo mi to legrační, zábavné... Ještě jsem si nic neuvědomoval.

Dneska to černožluté album znám z paměti. Pouhých pět fotek z pláže (vždycky ses bůhvíproč nerada fotila v plavkách): na dvou ležíš na zádech na pruhovaném lehátku a nesouhlasně gestikuluješ, na dalších dvou jsi

od pasu nahoru nahá a pažemi si zakrýváš nahá řadu, jimiž Ty prosuitají modré žilky, a na poslední fotce spolu sedíme na molu, mluvíme oči proti slunci a Ty mě objímáš kolem ramen. Potom pár fotek z tržiště a z přístavu, několik z výletu na Hvar a z té JEHO jachty — na jedné už je i ON...

Dneska, po pouhých sedmi měsících, je všechno jinak. Ale copak jsem někdo jiný než ten muž, který je na těch fotografických? Kam to všechno zmizelo? Copak se všechno to, co jsi měla v očích, když sis ty fotografie prohlížela, mohlo tak snadno ztratit?

Vrát se, Lauro, prosím. Jsem pořád ten samý člověk, kterého jsi ještě nedávno milovala.

Libám Tě.

Oliver

KAPITOLA VII

*S kadeřnicí Sandrou o vyhodách polopenze –
Náhle ztichlé vlasové díjuzéry*

1/
„Takže koukám už po dovolený...“ promluví Sandra, moje kadeřnice, zatímco mi pročešává mokré vlasy (když mi jednou udělala trvalou, máma sarkasticky poznamenala, že Sandra bude nejspíš **umělecky pseudonym**).

„Opálená, odpočínatá...“, říká.
V létě je konverzace se Sandrou přece jen snazší než v zimě. Od začátku května až do konce září si obvykle vypravíme o dovolených (kam se chystáme, respektive kde už jsme byly a podobně), ale po celý zbytek roku nikdy dost dobře nevím, o čem se s ní mám bavit. Jiné ženy s kadeřnicemi většinou dlouze mluví o svých vlasech a o vlasové kosmetice, jenže já toho o vlasech nebo o šampónech tolik nevím – nebo alespoň ne tolik, aby mi to vydrželo celou tu hodinu, kterou u Sandry posedím. Máma i Ingrid shodně tvrdí, že chodí k holiči vcelku rády (Ingrid říká, že je jí velmi příjemné, když jí někdo cizí myje hlavu), ale já bych se bez návštěv v kadeřnictví klidně obešla: jednákn musím po celou tu dobu snášet detailní pohled na svůj obličej (bez brylí a s mokřými zplihými vla-

sy si vždycky připadám spíš ošklivá), a jednak musím pořádně vymýšlet nějaká křečovitá konverzační témata.

„No jo,“ přinutím se do přátelského úsměvu. „Už bohužel po dovolený...“

„Kde jste byla?“

„Na Korčule,“ říkám nenuceně. „Přímo v tom městě, jestli to znáte...“

„Neznám. Ale, slyšela jsem, že je to tam moc hezký...“

Souhlasně přikývnu.

„My jsme byli předloni na Brači,“ říká po chvíli Sandra.

Ani tentokrát mě nenapadá žádná použitelná replika, takže aspoň kývnu bradou a zdvihnu významně obočí.

„Na čtrnáct dní. S polopenzí.“

„My jsme taky měli polopenzi,“ odpovídám.

„Ono je to lepší,“ přeruší Sandra za mými zády práci. „Člověk jim nemusí aspoň o dovolený vařit, že jo?“

Jsem bez brylí, takže Sandřin odraz v zrcadle přede mnou je značně rozostřený a výraz v jejím obličejí mohu pouze odhadovat. Pro každý případ se široce usměju.

2/
„Na Brači kde přesně?“ zeptám se o něco později, jako bych Brač znala.

„Na Bohu. Jak je Zlatny rat, jestli víte?“

Omluvně vrtím hlavou – tak intenzivně, že mi Sandra musí zastavit bradu dvěma prsty, aby mě nestříhla.

„Pardon,“ omlouvám se.

„To nic.“

Nůžky tiše cvakají.

„A vy?“ ptá se Sandra. „Na jak dlouho jste byla?“

„Na Korčule?“

„Na čtrnáct dní...“ zvýším hlas, abych překřičela hluk vlasových vysoušečů.

„To je lepší. Na tejdén to pokaždý strašně rychle uteče. Člověk si nestací doopravdy odpočinout.“

Horlivě kývnu.

„S přítelem – jestli se můžu zeptat?“ zakřičí Sandra. „Nebo s kamarádkou?“

Mám pocit, že na mě v zrcadle zamrkala, ale nejsem si jistá.

„S přítelem!“ volám hlasitě, ale zatvřím se otráveně a okázale vzdychnu. Proč jsem to udělala? Předkloním se těsně k zrcadlu a zkoumám svůj obličej.

„No neříkáte to zrovna nadšeně!“ huláká Sandra a pohlédne na svou kolegyni u vedlejšího stolu.

Připadá mi, že obě vyčkávají.

„Už ho nemluju!“ křičím s úsměvem. „Zamilovala jsem se tam do skoro čtyřicetiletýho chlápá! Veřily byste tomu?“

Najednou je ticho.

Najednou není slyšet ani jediný fén.

Všechny kadeřnice i zákaznice se ke mně pobaveně otáčejí.

„Jo tak proto to tak spěchalo!“ říká spokojené Sandra a triumfálně se rozhlíží. Přitahuje si sousední křeslo a sedá si vedle mě.

„Ježíšmarjá, tak honem vyprávějte...“

КАПИТОЛА VIII

Tajuplně osamělý muž – Proměně se Laura u naravní odrezak? – Procházka rozměňovaných ateistů –

Konečně čtyřicet!

1/

Všimla jsem si ho hned první den v hotelové jídelně.

Bylo ostnatě těžké si ho nevšimnout, mezi více než dvěma stovkami rekreativ byl jediný, kdo seděl u stolu sám. Lbžilo se mi, jak svou samotu zvládá: klidně, s jakousi samozřejmou důstojností. Do jídelny přicházel pomalu, při jídle se tvářil neutrálně, jen výjimečně trochu zasmušile; když si na počátku večere u mladých chorvatských servítrů objednával obvyklou sedmičku vína (v prvních dnech to u okolních stolů buďlo značnou pozornost), v jeho tváři se často objevil mile sebeironický výraz. V druhém týdnu už se s ním servírky dávaly do řeči. Nepřekvapovalo mě to: obléčený býval sice dost ledabylé, ale vypadal poměrně mladě (hádala jsem mu tak pětaticet), měl inteligentní obličej a sympatický úsměv, a jeho podivná osamělost mohla navíc vzbuzovat příslušné romantické představy.

Jak mi vysvětlil později, asi deset dní před odletem v jakémnsi hnětvém amoku **doběhl** (v první chvíli jsem mu to nevěřila, ale dneska už vím, že to možná

nebyla nadsázka) do cestovní kanceláře Fischer na Národní třídě, aby zrušil přihlášku své přítelkyně. Tvrdil mi, že toho ani v nejnemším nelituje: za sotva dvanačticestový stornoplatek prý dostal celých čtrnáct dní **úžasné osobní svobody, sebeobviňování a osamělosti**.

Takhle Oliver mluví vždycky.

2/

Jeho dovolenkové dny se řídily pedantsky důsledným rozvrhem, který působil až komicky. Po snídani jsem ho pravidelně vídávala, jak si u baru objednává dvojité espresso s mlékem a odnáší si je pokáždě do téhož křesla na hotelovou terasu, kde si pak přesně hodinu četl. Kolem jedenácté přicházel na pláž, nejprve se půl hodiny slunil a nato šel do vody, plaval vždy velmi daleko. Po obědě si chodil zdřimnout a potom se znovu opaloval a plaval. V půl páté se vracel do hotelu; dvojité espresso si tentokrát odnesl na pokoj, kde až do večere pracoval. Kdybych bývala chtěla, mohla jsem ho kdykoliv z pláže zahlednout, jak se u malého plastového stolku na svém balkóně s překvapivým soustředěním sklání nad otevřeným notebookem.

Až na občasné návaly jakýchsi pobavených sympatií k jeho samotářskému údelu mi byl v prvních dnech spíše lhostejný. Teprve později jsem se tu a tam přistihla, že zatímco olizují čokoládové **Corretto** nebo si s Rickiem v mělkém příboji **vesele** házím létajícími talířem, pátřám po Oliverovi očima.

Když jsem ho objevil, cítila jsem cosi jako úlevu.

3/

Po třech dnech nás začal Oliver přátelsky zdravít – podobně jako další rekreanty, které potkával na pláži nebo v jídelně.

Čtvrtý den jsme na něj s Rickiem narazili v hotelovém výtahu, když jsme se vraceli z večere; čekal, až se dveře zavrou, a ve velkém zrcadle si prohlížel opálený obličej.

„Měním se v **prženi krumpir**“, prohlodil nespokojeně, aniž odvrátil pohled od zrcadla.

Pobavilo mě to: opečené brambory, servírované až dosud k naprosto každému jídlu, už skutečně všem lezly krkem. Z jeho dechu bylo cítit místní červené víno. Podívala jsem se do zrcadla a nafoukla tváře.

„Já v **naravni odrezak**“, řekla jsem.

Přírodní řízky byly taky často. Oliver se suše zasmál. Rickie očividně přemýšlel, v jaké jídlo by se mohl změnit on, ale nic ho nenapadlo. Vystupovali jsme dřív.

„Tak na shledanou“, rozloučila jsem se.

„Na shledanou“, řekl Oliver.

„Nashle“, utrousil Rickie bez zájmu.

4/

Už jsem si zvykla, že mě tu každé ráno v sedm budily zvony některého městského kostela – ale v neděli začaly zvonit už v šest. Nekonečné, monotónní zvonění... Dostala jsem takový vztek, že jsem už ne-

dokázala usnout. Co si ti zastraní pánbíčkáři vůbec myslí?

Jak asi, milé dámy, chápete, od tátovy smrti máme s mámou na pánaboha trochu pítku (máma je mi ochotná odpustit snad jedině tehdy, když jejím letadlem otfášají turbulence). Kostely přímo nesháním – ten přiššerný pach, tu zimu, tu tmu, když už tam musím vstoupit, cítím se jako v tramvaji bez listku.

Vylezla jsem z postele a marně se pokusila přesvědčit Rickieho, aby si šel se mnou ještě před snídání zaplavat, nebo se alespoň projít, ale jenom cosi zamručel a obrátil se na druhou stranu. Takže jsem šla sama – a na zcela prázdné pláži jsem narazila na Olivera.

Rychle jsem zvažovala, že se vydám na opačnou stranu, ale nakonec jsem se k němu připojila.

„Koukám, že vás to taky vzbudilo...“, začala jsem konverzачně.

Přikývl. V té chvíli zvony začaly opět zvonit – zřejmě z nějakého konkurenčního svatostánku. Útrpně jsme na sebe pohlédli.

„A to tvrděj, že **mlujou bližního**...“, vrtěl hlavou Oliver. „Já chápnu, že potřebujou lidi dostat do kostela – ale proč si ksakru nevyberou nějakou **humanistickéjší** formu propagace?“

Usmívala jsem se. Na sobě měl plátěné kraťasy a vytahané bavlněné tričko s několika skrtnami; byl rozčuchaný a očividně se ještě nehohl. Na levém zápěstí měl malé **dětské** hodinky s Káčerem Donaldem uprostřed ciferníku, které na jeho opáleném svalnatém předloktí působily poněkud bizarně.

„Letáčky ve schránce, billboardy u dálnice, krátkéj spot v televizi, horkovzdušnej balón ve tvaru božího oka – to všechno bych dokázal pochopit,“ pokračoval. „Ale třískat v neděli v šest ráno do bronzu...?“

Pod nohama nám skřípaly obláčky. Slunce bylo ještě slabé a ve vzduchu byl dosud příjemný chlad. Začali jsme si povídat – nejprve o zdejším jídle, ale za chvíli už jsme mluvili o všem možném. Překvapilo mě, jak snadno se naše konverzace rozběhla. Ráno toho obvykle moc nenamluvím, ale tentokrát jsem se musela krotit, abych Oliverovi neskákala do řeči.

Zeptala jsem se ho mimo jiné i na jeho práci: nepřiliš ochotně přiznal, že pracuje v jedné relativně známé reklamní agentuře jako takzvaný **kreativec**: vymyšlí prý reklamní spoty a slogany. Neříkal to nijak nadšeně.

„Jako napříklád?“ řekla jsem.

Ukázal na své obnošené kalhoty a skrvný na tričku.

„Když na to nemáš, tak to ukaž!“ zachtoval.

Zasmála jsem se a požádala ho, zda by si nevzpomněl ještě na nějaký úspěšný slogan. Natáhl ruku a ukázal mi své dětské hodinky.

„Image je na nic. Následuj instinkty!“

„Ale to je snad reklama na Fantu?“

„Jo. Ale vznikla takhle.“

Přiliv tiše šuměl. Rybáři se vracejí z moře. Zdálo se mi, že slunce už začíná nabírat sílu, a tak jsem se vysvěkla do títka. Oliver mi nepokrytě pohlédl na prsa.

„No jasně...“ poznamená zkušeně Sandra.)

5/

Došli jsme až na kraj městečka a na terase jediné otevřené kavárny jsme si dali džus a kávu. Kolem sedělo jen pár místních, byli jsme tu zatím jediní turisté. Oliver mi vyprávěl několik zábavných historek o svém kamarádovi jménem Hubert. Čas příjemně plynul.

„Kolik vám je – jestli se můžu zeptat?“ vyzvídala jsem, když se na chvíli odmlčel.

„Příští rok mi bude čtyřicet,“ odpověděl a podíval se mi přitom do očí.

Přiznávám, že mě to zaskočilo.

Výhodou vyššího věku je vyšší míra sebezpoznaní. Konkrétně čtyřicítka je nádherná chvíle životní rovnováhy,“ pravil s úsmevem, jako by mě chtěl o čemsi přesvědčit. „Člověk je už dost stár, aby věděl, co chce, a dosud natolik mlad, aby se ničeho nezalekl...“

„To si musím zapamatovat,“ pravila jsem. „Chtěla bych vás citovat matce...“

Pozdě jsem si uvědomila, že to nebylo příliš taktivní. Teatrálně se chytil za čelo.

„Co je?“ nechápala jsem.

„Mám závat. Nahlédl jsem do bezedný generacií propasti, kterou jste právě vytvořila...“

Byla jsem ráda, že to zlehčuje.

„Nemáte prstýnek,“ pravila jsem odvažně. „Na dovolený ho nenosíte, nebo jste **opravdu** svobodnej?“

„V konvenčním slova smyslu svobodnej. Respektive rozvedenej. Ale je-li svoboda **schopnost odolat pokušení** – tahle definice se mi mimochodem velmi líbí

– pak jsem poměrně **nesvobodnej**. Bezmála otrok, řekl bych.“

Nevydržela jsem to a konečně jsem se zeptala na důvod jeho samoty – stručně mi vše objasnil.

„To si neumím představit – být někde v cizíně úplně sama!“ vyhrkla jsem upřímně. „Čtrnáct dní sama v hotelovým pokojil jak se znám, usínala bych při rozsvícený lampičce, s mobilem u ucha a všude kolem by se válely vypotřebovaný GO kupony...“

Svého plyšového klobáčka, kterého bych si přitom úzkostně tiskla k nadrtim, jsem mu radši zatáhla.

Pokrčil rameny.

„Člověk je **vždycky** sám,“ poznamenal jakoby omluvně. „Možná je lepší si zvykat.“

KAPITOLA IX

Oliverova náhle zmizení – Společensky nepřijatelné odpovědi – Blbost za čtyřicet kuru –

Bočanová a Zedníček

1/

Pak jsem ho ale za celý den nezahledla.

Na pláži se vůbec neobjevil. Krátce se mihnul u večere, oba nás s Richardem pozdravil, jenže než jsem stacila cokoliv navrhnout, opět zmizel.

Tešila jsem se, že ho uvidím nazítří po snídani v jeho oblíbeném křesle – ale nebyl tam. Ríckie si chtěl vyplňicit dvojčejak a objet celou zátku, ale na takový sportovní výkon jsem se toho dne nějak necítila; řekla jsem mu, ať jede sám. Zklamane souhlasil.

Počkala jsem, až vypluje, zamávala jsem mu (nic neříkejte, prosím vás...) a potom jsem prošla všechny přílehlé pláže a následně i veškerá hotelová zákoutí. Oliver nikde nebyl. Žaluzie v jeho pokoji byly stále stažené. Podezřavě jsem si měřila mladé chorvatské servírky, které běhaly kolem. Nakonec jsem si objednala dvojitě espresso s mlékem a odnesla si ho na terasu do Oliverova křesla.

Co to proboha dělám? napadlo mě.

2/

Asi za půl hodiny stál nade mnou, v ruce sklenici minerálky. Měl napuchlé oči, vypadal rozespale a byl z něj cítit alkohol.

„To je moje místo,“ řekl.

Jeho hlas zněl nezvykle ochraptěle.

„Máte víc jak hodinu zpoždění,“ oznámila jsem mu přísně. „A kde jste sakra celý den byl?“

Posadil se do sousedního křesla. Dvojiče českých rekreativů k nám od baru zalétla zvedavým pohledem.

„Pravdivou, nebo společensky přijatelnou odpověď?“ zeptal se věcně.

„Pravdivou, samozřejmě.“

„Jste si jistá, že to chcete slyšet?“

Hovořil s postřehnutelnou námahou – zřejmě ho bolela hlava.

„Naprosto.“

„Snažil jsem se vám vyhybat.“

Nevěděla jsem, co na to říct.

„Ale proč?“ řekla jsem.

Chabě jsem předstírala údiv.

Bez odpovědi usedl do protějšího křesla, zapil minerálkou dva nurofeny, otevřel knihu a začal si číst.

Uražené jsem vstala.

„Tak já vás nebudu rušit,“ pravila jsem a odešla.

3/

Večer jsme ho s Rickiem potkali ve městě na folklórním vystoupení mečového tance **Morešky**. Schno-

diště pod městskou branou sloužilo jako improvizované hlediště; usadili jsme se mezi ostatní diváky, a když jsem se po chvíli otočila, spatřila jsem Olivera jen o pár schodů nad námi. Vypadal už mnohem lépe, dokonce mi pokynul hlavou na pozdrav. Rickie si ničeho nevsíml. Noc byla horká, měla jsem jen bílé šaty na ramínka, svetr jsem si ovázala kolem pasu. Představení začalo. Rickie mě objal kolem ramen. Ve světlech pod námi Červený král dlouze bojoval s Černým králem, který zájal jeho divku.

Cítila jsem ná krku Oliverův pohled.

Konečně byl Černý král poražen.

4/

Na odchodu jsme se s Oliverem znovu střetli: Rickie ho málem nepoznal.

„Dobry večer,“ řekl Oliver.

„Dobře!... Panebože, to byla blbost, co?“ ulevil si Rickie. „Za tohle se nestyděj chtít čtyřicet kun!“

Oliver ani já jsme to nekommentovali. Nastalé ticho bylo trapné. Zbývaly mi maximálně dvě tři vteřiny, abych něco udělala.

„Co kdybychom si všichni dali někde rakiji?“ navrhl jsem **bezstarostně**. „Zvu vás, chlapci!“

Rickieho to trochu překvapilo, ale kývl. Oliver se zprvu tvářil nesouhlasně, ale nakonec pozvání přijal a celý večer se choval opravdu skvěle: svou pozornost spravedlivě dělil mezi mě a Rickieho, a dokonce si za pomoci několika zábavných historek z reklamní branže brzy získal jeho sympatie. Když se mě posleže

podnapitý Rickie pokoušel osahávat, odvracel diskrétně pohled.

Konečně se Rickie odpotácel na záchod.

„Dejte mi číslo na váš mobil,“ požádala jsem Olivera okamžitě.

„K čemu?“ řekl téměř nazlobeně. „Chystáte se mi poslat pozvánku na sex ve třech?“

Nebyl čas vysvětlovat, nebyl čas se hádat. Bleskurychle jsem si od Poláku u vedlejšího stolu vypůjčila propisovačku a donutila jsem ho, aby mi číslo nadiktovat. Vrátila jsem tužku a ubrousek s číslem jsem si schovala do kabelky. Úplně jsem se u toho zadýchala. Rickie se vrátil.

„Tak co je, vy dva?“ hulákal už z dálky. „Kalmne, ne? Chlastáme, ne?“

Jakmile se ze mě o hodinu později odvalil a usnul, vstala jsem a odnesla si kabelku na balkón. Noc byla jasná a stále teplá; hvězdy tiše zářily. Zapnula jsem mobil. Displej zeleně zasvítl do tmy.

NEMUZU SPAT, napsala jsem Oliverovi. *MYSLETE, ZE MI ROSTE ZUB?*

Ale neodpověděl mi.

Ani na ty dvě další.

5/

O dva dny později jsme měli s Rickiem odjet na celodenní lodní výlet na ostrov Mijet. Nedokázala jsem si už představit, že Olivera celý den neuvidím. V předvečer výletu jsem proto využila první záminku, kterou mi nic netušící Rickie poskytl, a vyprov-

ovala jsem zoufale zbytněnou, téměř puthodinovou hádku.

Takže Rickie na Mijet nazítří našťavaně odpul sám.

(Nic neříkejte, prosím vás.)

„Proč mi neodpovídáte na vzkazy?“ oborila jsem se na Olivera, jakmile jsem ho dopoledne našla; oproti zavedenému zvyku nepopijel kávu na terase, nýbrž ležel až na samém konci pláže.

Zdvhl hlavu, ale nic neříkal.

„Nemyslíte, že je to trochu nezdvornilé?“ pravila jsem.

Zamyšleně mě pozoroval.

„Nezdvořilé? Nemyslím. Myslím, že už pohybým odsíláním těch zpráv nás oba automaticky dostáváte **mi-mo** tyhle kategorie...“

Rozprostřela jsem deku, svlékla si horní díl plavěk a ulehla vedle něj. Zavřel oči. Slunce žhnulo. Cítila jsem vlnu jeho opalovacího krému.

„Kdo je ta dívka, s níž jste měl přijet?“ zeptala jsem se po chvíli.

„Taková jedna... **bludicka**,“ vzdychl si.

„Bludicka?“

„Bludicka bloudící světem šoubyznyasu tak dlouho, dokud její zprvu jasné světylko nezáčne skomínat.“

„A od vás si slibovala, že jí ukážete správnou cestu.“

Stále měl zavřené oči.

„Ode mě si spíš slibovala, že když se mnou bude v srpnu spát, dostanu ji v září na křest úplně nového parfému od **Estée Lauder**, kde by se při troše štěstí

mohla seznámit s Pavlem Zedníčkem nebo s Mahlenu Bočanovou..."

(Nebudete tomu věřit, milé dámy, ale nad slovem **spát** jsem pocítila skutečnou žárliivost.)

„Nejste tak trochu cynik?“ plácla jsem nazdarbůh, ale zdálo se, že Oliver o mé otázce opravdu uvažuje.

„Snažím se jen pojmenovat to, co vidím,“ odpověděl. „Jestli je to cynismus, pak jsem cynik.“

Obrátil se na břicho, tvář si položil na vzdálenější stranu.

„A jak vidíte ty moje textovky?“ zeptala jsem se tiše.

„To nechtějte vědět,“ zammmlal do osušky.

„Odpovězte mi.“

Krátce se nachechl.

„Tak dobře. Jak přesně zní otázka?“

„Otázka zní: Co to podle vás v posledních dnech dělám?“ vyhrkla jsem bez přípravy.

Samá jsem se té otázky dodatečně zalekla. Oliver se nepatrně nadzdvíhl na loktech, obrátil ke mně hlavu a podíval se mi do očí.

„Snažte si ze mě udělat digestiv, kteréj vám pomůže lžp strávit toho krásnyho hlupáčka,“ řekl nemi-losrdně.

Vlepla jsem mu facku a potom jsem ho políbila.

Do odjezdu jsme si podobnou scénu zopakovali ještě dvakrát.

КАПИТОЛА X

Vlnj dentista Mrázek – Māma se bude udávat! –

Duorní komik Žemla

1/

„Je to taková hustší lepkavá tekutina,“ směje se Mrázek, když mi vkládá do úst stříbrnou podkovu plnou otskovací hmoty. „Nechtná to nijak zvlášť nepřijmně, ale radši to nepolykejte...“

Zamrká na sestru, která znechuceně zdvihne oči ke stropu a potom mi věnuje účastný, solidární pohled. Mrázek to vidí, ale k mému překvapení si z toho nic nedělá.

„Skousnout!“ volá, prsty hluboko v mé puse.

„A držet!“

Prebytečná hmota mi přetéká na jazyk, takže se málem pozvracím. Mrázek mi její rychle otírá dřevěnou špachtlí.

„Zhluboka dýchat,“ poroučí vesele. „Pro krásu se musí trpět...“

V příštím okamžiku mi v kabelce zazvoní mobil – podle tónu ihned poznám, že je to máma. Zakoulim divoce očima a naznačuji sestře, aby telefon vzala.

„Je vám dobře?“ zeptá se Mrázek.

Sestra našťestí pochopí. Vytáhne mobil z kabelky, ale Mrázek jí přístroj vytáhne z ruky. Slyším matčím

hlas, ale nemohu jí odpovědět, protože z úst mi třel velké kovové dráždo. Cítím naprostou bezmoc.

„Tady doktor Mrázek,“ oznamuje zubář rozverně mámě. „Speciá teď nemůže mluvit, neboť má plnou pusku myho nářadí!“

Načež předá mobil nazpět sestře a hystericky se rozhyká.

Sestra ho pozoruje s kamenným výrazem.

Hmota v mých ústech pomalu tuhne.

2/

„Co to bylo za idiota?“ chce vědět máma, když mi o půl hodiny později znovu zavolá.

„Zubář,“ usmívám se. „Českej zubář...“

Jsem moc ráda, že ji konečně slyším.

„Co je novýho?“ ptá se.

„Co je novýho?“ říkám a marně se snažím potlačit nadšení. „Napsal mi Pozval mě dneska na večerí!“

„Ten z té reklamky? Ten čtyřicátník?“ Zásne máma.

„Ihned trochu ochladnu. Proč pořád všichni tolik zdůrazňují věk? Copak na věku záleží?“

„Ano, ten čtyřicátník.“ Zopakuju po ní odměřeně.

„Ten čtyřicátník, co by klidně mohl bejt mým tátou...“

„Proč se hned čertíš?“ říká máma. „Nerěkla jsem ještě ani slovo...“

„No právě... Tak co kdybys třeba řekla **No tak to je skvělý! Držím ti palce...**“

„No tak to je skvělý!“ říká máma. „Držím ti palce!“
„Díky.“

„Dneska s ním ale ještě nespí.“

„Rozkaz.“

„Zejtřa už můžeš.“

Prekvapeně se zahihňám, ale chápu ji: i čtyřicátník je lepší než Rickie Kabíček.

„No teda mami...“ řeknu naoko pohoršeně.

„Lichoť mu – ale nepřeháňj to.“

„Dobře, dobře. Co je u tebe novýho, mami?“

„Celkem nic. Akorát –“

Nejednou to zní tajuplně.

„Akorát co?“ říkám zvědavě.

„Akorát se možná budu **vdávat!**“ vybuchuje máma radostně.

Nez začnu předstírat, že její radost sdílím, na chvíli se odmlčím. Takže i máma... U ní bych to teda nečekala. Tohle vážně nikdy nepochopím: ženská může být sebeemancipovanější – a stejně se nakonec vždycky úplně podělá už z pouhého slova **svatba**.

(Asi nám, milé sestry, opravdu není pomoci.)

„Kdy přiletíš, mami?“ tážu se co možná věcně.

„Jak se dostanu do letadla. Zejtřa odpoledne, nebo pozejtří.“

„To je dobře,“ říkám. „Žemla už se tě nemůže dočkat...“

3/

Žemla je náš **blbec k večerí**. Žemlovi bydlí v souseedním bytě, takže když se chceme s mámou trochu rozptýlit, stačí v koupelně otevřít poklop do stoupačky a máme na celý večer o zábavu postaráno.

Dialogy Žemlových probíhají obvykle nějak takto:

Žemlová: Můžeš mi říct, kam jako teď večer jdeš?

Žemla: Co je ti do toho?

Žemlová: No budeš se divit, ale hodně je mi do toho.

Snad se jako tvoje manželka můžeš zeptat, kam jdeš?

Žemla: Nepruď!

Žemlová: Ty nepruď! Přám se tě, kam hergot jdeš, tak mi laskavě slušně odpověz.

Žemla: Pro cigára asi, ne? Kam bych teď večer asi šel?

Žemlová: Už zas pro cigára? Dyk sis je pokrud vim koupal učera. Tos už je jako vyhnul, jo? A to chceš jako namluuit komu? Jako mně, jo?

A podobně.

Z mámy je Žemla úplně auf – obzvlášť od té doby, co táta umřel. Máma i já máme totiž trochu sklon ke tloušče a po tátově smrti jsme obě báječně zhubly. Máma dodneška tvrdí, že jediná skutečně úspěšná dieta je úmrtí v rodině. Zní to jako vtip, ale funguje to: když se máma zhruba po roce trochu otěpala, došla si k holiči a namalovala se, vypadala jako ty krásné štíhlé vdovy z amerických westernů... Žemla se do ní okamžitě zamíloval – a Žemlová ji začala nenávidět.

Znáte to.

KAPITOLA XI

Dala si Sissa Sklowská zveštit prsa? – Tisnové volání

Ingrid – Nečekané setkání se Žemlou –

Co k nám douází Karel?

1/

Od kadeřnice jednu metrem do redakce. Je pátek odpoledne, a tak se bojím, abych své kolegy ještě stihla všechny, ale když rozrazím dveře do toho našeho tmavého krcálku a uvidím je tam sedět v plné sestavě, jako vždy nahrbené nad klávesnicemi počítačů, zmocní se mě dojetí.

„Nazdárek!“ zahulákám na ně vesele.

Všichni kromě Tesarové se ke mně polekaně otočí, prstí přimáčkнутý k puse. Teprve nyní si všimnu, že Tesarová má do ucha vražené sluchátko a volnou rukou vztekle máchá pod zidli, jako kdyby pádlovala na olympiádě. Okamžitě pochopím, co to znamená: dovolala se nějaké hvězdě.

Domlouvám se proto s ostatníma jenom očima. Romanu s Vlastou se usmívají, Zdenka ukazuje na můj nový účes a zdvihá obdivně palec. Z vedlejší komůrky už se plíží Mirek: naslápne tiše, aby Tesarovou nenaštral, ale při pohledu na mě doslova září. Na sobě má švestkové modré maňšestráky, stažené v pase koženkovým páskem, oranžovou košili a hnědý propínací svetr. Léto skončilo.

„A opravdu byste si nenašla ani pár minuleček, slečno Sklowská?“ svitóri Tesarová.

Chvilí naslouchá, velký nos zklamane nakrčený.

„A mohla byste mi aspoň zodpovědět pár otázček telefonicky?... Ježíš, to byste byla fakt zlatá. Tak mižu se vás začít hned ptát, Sisso?... Tak dobře, první otázka: Naše čtenářky – chápete jistě, kdo asi tak jsou naše čtenářky, že? – čili naše čtenářky by pochopitelně nevíc zajímalo, jestli máte umělá prsa?... Nebudete se vyjadřovat. Dobře... Ale jistě. Tak něco úplně jiného: Máte depresi?... Hm. Nemáte. To je upřímně řečeno pro nás trochu škoda... Ne, to ne, omlouvám se, tak jsem to samozřejmě nemyslela.“

Zatímco Tesarová mluví, protáhnu se ke svému stolu a přelétnu očima vysokou hromádku došlých dopisů. Vím přesně, co v nich bude: nevěrní manželé, rozvody, alkoholiči, vyměněné zámky, vybrané vkladní knížky, fačky a možná i kopance a pálení cigaretou; v lepším případě problémy s neschopným obvodním doktorem nebo banální sousedské spory, za léta nakynuté do rozměrů antického dramatu: *Proč jsem ho bohdá nužkama do břicha? Protože ten jejich podbraták se nám už zase!!!!!!!!!!!!!! vychcal na rohožku...*

Nechce se mi **zrovna teď** všechnu tu mizerii otvírat. Tesarová se chladně rozloučí a zavěsí. Mám podezření, že na druhém konci linky se tak stalo už dřív.

„Kráva jedna!“ uleví si Tesarová a okamžitě hledá cigaretu.

Ostatní konečně mohou vstát a obejmout mě. Rozdávám dářky, které jsem jim přivezla: malý akvarel

se zátokou a lodičkami pro Romannu (mlhuje moře, ale od rozvodu před devíti lety u něj chuděra ještě ani jednou nebyla), velkou bonboniéru pro Vlastu, láhev **proška** pro Zdeňku a lahvičku levandulového oleje pro Tesarovou (tuším, co si myslíte, milé dámy, ale já bych prostě nerada o tohle místo přišla, to je to celé).

Pro Mirka mám malou láhev laciného červeného vína.

„To jsem... nečekal,“ hlesne. Okamžitě mu začínají vlnout oči. „Já... močkrát děkuju.“

Jeho bolestivoství mi většinou leze na nervy, ale tentokrát se přemůžu a letmo ho políbím.

Když pak jedu z redakce tramvají k babičce, mám najednou pocit, že chápu nejen Mirka, ale koneckonců i všechny ostatní mizerně oblečené či ostříhané muže. Všechny ty z práce unavené chlapy v laciných ojetých autech, s ošklivými stárnocími manželkami... Na sedadle přímo přede mnou sedí jeden, který vypadá tak utahaně, že je mi ho až líto. Krk má už na pohled tak ztuhlý, že bych se nejradyji předklonila a udělala mu masáž.

Co to se mnou je?

Nic.

Jsem zamílovaná.

2/

„Tak co, Lauro,“ mrká na mě babička, zatímco vydávám nákup v kuchyni na stůl, „jestlipak už máš nějakého chlape?“

Za sklem bílého přiborníku převažují tátovy fotografie: na té poslední je mu třicet dva. Táta byl babiččino jediné, navíc doslova vymodlené dítě — počala až ve čtyřiatřiceti letech, zcela nečekaně, navzdory všem pesimistickým prognózám.

„Mám, babičko. Dokonce hned dva,“ říkám rozverně.

(Tohle už jsem vyprávěla, já vím.)

Víc než počet mych mlých ovšem babičku zajímá obsah tašky. Nemůžu jí to mít za zlé.

„Co je to?“ chce vědět.

„To je přece mlíko, babičko,“ říkám trpělivě.

Babička se tváří uraženě. Chtěla mléko ve skle, se třemi červenými proužky na stříbrném víčku, jaké se prodávalo v osmdesátých letech, a já ji místo toho dávám jakousi podivnou neznámou krabici z povoskovaného papíru (kterou si dříve či později tragicky splete s aviváží).

„A kdy přijede máma?“ ptá se babička podrážděně, nesouhlasně. „Co si to s tou Amerikou zas vzpomněla...“

Veškeré cesty mimo Prahu považuje babička za **úplně nesmysl**, cesty mimo republiku jsou podle ní **čirý šílenství**. Raději si ani nepředstavuju, kam řadí lety přes oceán...

„Už možná vejtra,“ chlácholím ji. „A určitě ti něco přiveze!“

Zvoní mi mobil. *Ingrid*, čtu na displeji.

„Ahoj,“ říkám. „Jaká byla pařba?“

Ve sluchátku je dlouho ticho — a potom se *Ingrid* rozplácě.

„Co se děje?“ říkám zaraženě.

„Všichni chlapí jsou svině — to se děje!“ křičí *Ingrid*.

„To je mi novina.“

„Prosím tě, přijed!“ žádá mě *Ingrid*.

Podívám se na hodinky. Ještě to stíhnu.

„Dobře,“ vzdychnu. „Za půl hodiny jsem u tebe.“

„Jo a kup mi někde heřmánkovou masť!“ vzlyká

Ingrid.

Heřmánkovou masť? Panebože, co si všichni myslí? Že jsem jejich opatrovatelka?

3/

V lékárně potkávám souseda Žemlu; manželka marní, a tak jí jde vyzvednout prášky. Těch prášků je bezmála půl iželitky; všimnu si, že zatímco se Žemla obrací ke mně, lékárník si ho zkoumavě prohlédne.

„A kdy přijede máma z Ameriky?“ chce vědět Žemla.

„Zeitra odpoledne, nebo pozejtří.“

„To je dobře. Už se nám po ní totiž stejská...“

Zní to skoro lacině. Z představy, jak se tenhle tlustý padesátník sápe na mou mámu, se mi dělá nevolno.

„Ideš domů, Lauro? Mám na tebe počkat?“

„Ne ne, ještě jdu nakoupit.“

Není to pravda, ale potřebuju, aby Žemla zmizel, protože už jsem na řadě.

„Heřmánkou masť prosím,“ říkám lékárníkovi.

„Nashle!“ pokynu vyznamané Žemlovi.

„Tak ahoj.“

Počkám, až Zemla definitivně vypadne. Lékárník trpělivě čeká se mnou.

„A jeden femigel prosím,“ požádám ho tiše.

4/

O půl hodiny později sedím na červeném sofa z prodejny **The Art of Living**. Ingrid zuřivě křičí: „pěta-dvaacet čtverecích metrů své elegantně zařízené garsoniéry a nepřítomné si přitom prohlížejí můj dárek: náramek z růžového korálu, který jsem jí před chvílí připnula na zápěstí. Je půl šesti odpoledne, ale ona je stále ještě v noční košili.“

„Sedni si, prosím tě,“ říkám jí už potřetí. „Zner-vóznijes mě.“

Konečně se zastaví.

„Já sedět **nemůžu!**“ vzlykne. „Nechápeš to?“

Potom to ze sebe vysype: seznámila se s ním večera večer v **Solidní nejistotě**. Nějaký Karel, asi třicet, údajně svobodný; má vlastní firmu, která **sem něco dováží**.

„Ale **co** sem dováží?“ přeruším ji. „Hodinky? He-roin? Holínky? **Co konkrétně?**“

„Ješššmarjá, to já nevím,“ říká Ingrid. „Nikdy si nepamatuju detaily...“

„Co jste pili?“

„Vino,“ říká Ingrid jakoby dotčeně. „Fakt jenom víno.“

Jednu láhev bílého vypili během večere, druhou si dali potom. Ingrid se líbila Karlova nenucenost, údajně vůbec **netlačil na pilu**. O Julii Roberts se za celý

večer ani jedenkrát nezminil. O čem mluvili? Ingrid rozhodí rukama. Uf, o všem možném: o současně politice sociálních demokratů, o Formanových filmech, o nábytku (Karel má údajně rád – stejně jako Ingrid – kombinaci dřeva, sklo a kov), o deregulaci cen bytů, o knížkách...

„Podnikatel, kterej čte?“ namítnu.

„Jo,“ říká Ingrid. „Vážně jo. Čet Márqueze, Nabokova, Saroyana... Kdekoho.“

Nejvíce vlastně mluvili o cestování. Ingrid připadalo, že Karel byl snad všude, ale zároveň byl natolik chytřý, že se nechlubil. Všechny ty exotické destinace mu sloužily pouze jako nezbytná kulisa různých zábahavých historek a postřehů... Víte, jak například vypadají řeznictví v Jižní Americe? Takhle: kdesi na domě visí z rezavého železného háku stažená koza; vy prstem ukážete na určité konkrétní místo, chlápek odežene mačelou mouchy a to místo vám usekne. Dokonce mluvili i o dětech.

„Chápeš: **o dětech!**“ vykřikuje Ingrid. „Už ani tohle jim není svatý!“

Karel tvrdil, že děti rozhodně chce. Biologické hodiny prý tlkají i chlapům. Ano, ví, že jako muž má ještě čas – ale zároveň se prý nechce dozít toho, aby se nějaká přiblížá učitelka ptala před celou třídou jeho syna, proč večera přišel na třídní schůzky dě-deček...

Takže příslušně okouzlená Ingrid následovala v noci Karla k němu domů – kde jí to Karel pět minut po příchodu udělal do zadku.

KAPITOLA XII

Jenom do zadku.

Ani k tomu nepustil hudbu.

Ingrid krvácela, takže jí zavolal taxíka. O telefon si neřekl.

5/

Ingrid mi pláče na rameni, její slzy mi mácejí tričko. Náhle ke mně vzhledne.

„Hele, obě víme, že my ženský dovedeme bejt **tak** pěkný mrcny... Ale,“ zakrouťí nevěřičně hlavou, „**takovýhle svíně** přece nejsme?!“

Jsou všichni muži takoví? – Oliver se zdráhá objednat druhou láhev – Může milostnou vášní zmazat botník? – Jak líbá klokan? – Skandální odhalení v předstíni

1/

Večeřím s Oliverem!

Sedíme v zaplněné sklepní restauraci **Marco Polo** na vltavském nábreží; oknem nad sebou vidím osvětlený Zořín. Podnik vybral Oliver; tvrdí, že se mu líbí **zdejší poctivá dřevěná podlaha a ty poctivé dřevěné židle.**

Rozhlížím se.

„A co to poctivé dřevěné obložení?“ ptám se s úsměvem.

Oplatí mi úsměv, ale mlčí. Oba jsme zvláštně, slavnostně nervózní. Svých vytahaných plátěných kalhot se sice Oliver nevzdal, ale vzal si k nim aspoň čistounkošili a docela obstojné sako. Je stále ještě opálený. Sluší mu to.

„Vymezme si hned na začátku konverzační okruh,“ říkám. „Výslovně vám zakazuju mluvit o těchto tématech: současná politika sociálních demokratů, Formanovy filmy, moderní nábytek, deregulace cen bytů, Jižní Amerika a hlavně **děti.** Ani zmínka o dětech, jasný?“

„Dobře,“ říká Oliver nechápavě.

Naléhavým šepotem mu převyprávím příběh Ingrid (použiju samozřejmě výraz **anální sex**). Pokyvuje hlavou, neříká nic. Napadne mě, že jsem tou historikou možná zbytečně zmrázila atmosféru.

„Jste opravdru všichni takoví?“ plácnu ke všemu hloupě.

Oliver přemýšlí.

„Obávám se, že víceméně ano,“ říká vážně a já na něho vytřešším oči. „Lisíme se jen mírou svého sobectví.“

Nášestí nám v příští chvíli přinesou předkrm: pláminek svíčky se při příchodu číšníka затепotá, ale nezhasne. **Carpaccio** je skvělé, ale já mám pořád před očima tu mrtvou staženou kozu.

„No, pokud možno dobrou chuť,“ říká Oliver.

2/

U aperitivu, na který jsme kvůli Ingrid úplně zapoměli, navrhnou Oliverovi tykání. Už se to nedá odkládat. Připijíme si, a jakmile si po chvíli zvykne na vyslovnost nezvyklého **ty**, naše konverzace se rozpěhne se stejnou lehkostí jako dřív. Je to opět ten Oliver, jakého si pamatuji z našich hovorů na pláži: uvolněný, chytřý, zábavný.

Nahnu se blíž k němu a pod stolem se nenapadne dotknout jeho kolena. Cítím na kůži jeho teplo. Světlo svíčky se mu odráží v očích – a mě ani na okamžik nenapadne myslit na AIDS a stafylokoky.

„Jsem moc ráda, že jsi mě pozval,“ ujistuji ho. „Hezky se mi s tebou povídá.“

Neodpoví. Chopím se sklenice a trapně vysrknu pár zbylých kapek. Láhev je rovněž prázdná.

„Tak co, nedáme si druhou?“ nadhodím rádobý nuceně. „Žijem jen jednou, ne?“

Občas z nervozity hrozně žvaním.

„Nepopíratelná, leč upřímně řečeno poněkud banální skutečnost, že **žijeme jen jednou**“, pronese nečekané Oliver. „pro mě momentálně **není** úplně přešvedčivým důvodem pro objednání další láhve.“

Říká to jiným tónem, než mluvil předtím. Polekane ho pozoruju.

„Řekni na rovinu, že se chceš se mnou přiopít, a já tu láhev rád objednáám,“ pokračuje. „Ale nelži. Mně se totiž nechce lhát. Já nebudu předstírat živý zájem o deregulaci cen pražských bytů, když ve skutečnosti – jak oba moc dobře víme – mám zájem o tebe. Předstírání je sice možná účinné, ale na druhou stranu je strašlivě **únavné**. Bude mi čtyřicet. Tyhle hry mě už dávno nebaví.“

„Hry?“

„Hry. Odmítám se například stále vyhýbat jakýmkoli zmínkám o Richardovi, a skrývat tak, že ve vzdychu nad našim stolem už od začátku večeře visí potenciální **nevěra**.“

Jsem v šoku.

„Ty jsi mě pozval na večeři!“ vyprávím ze sebe.

„To je pravda,“ musí uznat Oliver. „Ale aspoň teď se pokousším jednat fér. Odmítám tě **nenapadne** opíjet, odmítám využívat tvé **chvilkové slabosti**, odmítám se tě **náhodně** dotýkat, odmítám ve správnou

chvilí **nechtěně, nezamyšleně** mávnout na taxík, **divit se**, proč ten taxík vůbec zastavil, a doma té pak **nenásilně** vmanévrovat do ložnice... Všechn ten obvykle pokrýteckej krámí!"

Oliver ke konci projevu zvýší hlas, ale sám si to uvědomí a po krátké pauze promluví už tišeji.

„Já **nebudu** taktizovat, jakkoli se to možná obrátí proti mně. Říkám to samozřejmě s vědomím, že takto okázalá rezignace na zavedenou sváděcí taktiku může být vykládána jako taktika obzvlášť rafinovaná – ale s tím nic nenadělám. Zkrátka a dobře: pokud chceš, tak se mě dotýkej, ale **ne pokradnu**... Jestli ti opravdu stojí za to zahrnout Richardovi se skoro čtyřicetiletým náladovým alkoholem, tak to udělej – ale **přiznaně**. S plným vědomím toho, co děláš. Ne-přenešej svou odpovědnost na vypité víno, na tu romantickou svíčku na stole nebo na chudáka taxikáře... **Přiznej si**, že pokud mávnem na taxík, zaveze nás do mojí postele. Chceš to?"

Chci – a tak to udělám. V restauraci, přede všemi. Dotkn se špiček jeho prstů a sevři hřbet jeho ruky. Předkloním se, položím svou zpocenou dlan na Oliverovo předloktí, pohladím jeho dětské hodinky, a zatím dlaní výš, až do výstřihu jeho košile. Oliver zavře oči. Někteří hosté nás pozorují. K němu jet nemůžu, uvědomuju si. Bez svého parfému, zubního kartáčku, čistých kalhotek, odličovací soupravy, nočního krému, pyžama a femigelu se v žádném případě neobejdu.

„Do **mojí** postele.“ říkám tiše.

3/

Taxík zastavuje před našim panelákem.

Jak už jsem vám, milé dámy, myslím říkala, máma paneláky odjakživa nesnáší, ještě když táta žil, donutila ho, aby alespoň vyzdíl a obložil umakartové koupelňové jádro. Po jeho smrti se nejprve zaměřila na ošklivé béžové linoleum v předstíni a kuchyni, které nechala nahradit cihlové okrovými dlaždicemi, a později, když znovu něco našetřila, dala vyměnit všechny ty bílé papundeklové dveře za dřevěné. Předloni ze všech pokojů vyhodila staré koberce, v Baumaxu zakoupila se slevou šedesát čtverecních metrů dřevěné plovoucí podlahy, vzor **americká třeseň**, oblekla si tričko s výstřihem a šla požádat Žemlu, zda by nám podlahu laskavě nepoložil... Což Žemla samozřejmě ochotně a zdarma udělal (Žemlová se mohla zbláznit), a máma konečně mohla přestat zouvat návštěvy. Loni své renovační výboje dokonce odvažně rozšířila i za hranice našeho bytu: natřela zábradlí kolem výtahové šachty, společně jsme vytapetovaly chodbu, vyměnily rozbitý kryt stropní lampy a přilepily chemoprenem odchlípnuté gumové pásky na hranách schodů.

Bohužel ani tak nepůsobí vstup do našeho bytu nikterak impozantně. Když s Oliverem vystoupíme z výtahu (páchnoucího odjakživa močí a zatechlinou), přímo před očima máme gigantický botník rodiny Žemlových, který zabírá bezmála třetinu chodby; vyrobl ho sám Žemla a Žemlová jej opatřila červenomodrým textilním závěsem s motivy rozkvetlého vlčího máku.

„Vždycky, když jsem v nějakém románu četla něco jako **nedokázali už ovládnout svou vášň a svlákat se začali ještě na chodbě**.“ říkám Oliverovi, zatímco odemykám dveře. „vzpomněla jsem si chtě nechtě na tenhle botník...“

Ten vípek trochu uvolní atmosféru.

„Nezouvej se a běž dál.“ říkám a ukážu rukou směrem k mému pokoji. „moje postel je támhle...“

Pokouším se dál žertovat, ale ve skutečnosti jsme oba mírně zaraženi. Překvapeně zjišťujeme, že i zcela **nepokrytecký** přístup k sexu není bez problémů. Alespoň mě **vyslovená pravda** zatím ještě neosvobodila natolik, abych Oliverovi dokázala bez mrknutí oka říct **Běž do koupelny a umej si žalud, počkám na tebe v ložnici...**

Stojíme na prahu mého dívčího pokoje. Najednou si uvědomím, kam se Oliver dívá. Na policice nad postelí mám početnou sbírku plyšáku: klokánka, pejska, **moncičáka** a další...

„Proboha, co to je?“ vyhrkne Oliver s upřímným zděšením. „Okamžitě mi ukaž občanku!“

„To jsou jenom... talismany,“ říkám rozpacitě a rychle zvířátka odklízím. Cítím se vůči nim ale natolik provinile, že navzdory Oliverově přítomnosti musím alespoň **klokánka** omluvně políbit.

„Zdalo se mi to, nebo jsi ho skutečně **políbila**?!“ zvolá Oliver.

„Nezdálo,“ statečně čelím jeho pohledu, ale jsem celá rudá. „Nosí mi štěstí.“

„Líbáš ty... **předměty** každé večer?“ zajímá se Oliver.

Zahanbeně přikývnu.

„**Takže je to vlastně závislost,**“ konstatuje pochmurně.

Trvá na tom, abych podstoupila léčbu. Navrhuje mi cosi jako **náhradní metaodonový program**: at prý zpočátku zkouším lbat beztvare kusy plyše.

„Nic s očima, rozumíš?“ říká nekompromisně. „Další fázi pak bude přechod od plyše k ložnímu povlečení z damášku.“

Pokouším se mu zacpat ústa, ale Oliver mi pokáždé dlaně strhne.

„Je to samozřejmě riskantní krok, ale pokud to dokážeš, budeš mít vyhráno...“

Přitisknu se k němu celým tělem a polbím ho.

„Toho večnatce jsi lhbala dýl,“ praví Oliver vyčítavě.

4/

Nekdy na samém sklonku noci v polospánku uctím, jak se Oliver opatrně nadzdvihuje a jemně vyprošťuje svou ruku zpod mého zpoceného zátylku. Otevře mi oči. V pokoji už je kalné světlo – venku za okny zvolna začíná svítat.

„Musím se jít vyčůrat,“ šeptá omluvně Oliver. „To je jedna z mnoha nevyhod sexu s prostatikem.“

Odvrací ohleduplně hlavu, aby na mě nedýchal. S úsměvem přikývnu, složím ruce za hlavou a protáhnu se jako kočka. Oliver odkrývá peřinu a dívá se na mě. Na našich snědých telech svítí bílé pruhy plavek. Sedá si, ale než stačí položit chodidla na podlahu, strhnu ho zpátky do postele.

„Pocítám se,“ zaúpí.

„Deset vteřin,“ oznámím mu.

Tiskneme se k sobě a navzájem se hladíme. Je krásně horký, jeho kůže voní a je moc příjemná na dotek.

„Váš čas vypršel,“ říká Oliver.

Vstává a jde do koupelny. Líbí se mi jeho zadek. Poslouchám, jak čírá, a cítím podivnou rozjařenost. Výbec si nepřípadám provinit – jako dívka, která právě podvedla svého chlapce. Některý ze sousedů pod okny startuje auto. Kdosi nad námi se sprchuje. Na patře zastaví výtah, bouchnou dveře. Všechny ty zvuky mi připadají milé, důvěrně známé, přátelské. Oliver pouští vodu, myje si ruce a tlumeně kloktá ústní vodou. Můj úsměv se rozšíří. Už se nemůžu dočkat, až bude zpátky. V zámku zaračehotí klíč a prosklenými dveřmi dopadne do pokoje lichoběžník světla z předstíne. Oblékám si tričko a rychle se hrabu z postele. Slyším, jak máma postaví kufr na zem a jak vzdychne – už si všimla pánských bot. Oliver stále kloktá.

„Rickie?“ říká máma.

Zní to podrážděně. Slyším, jak se dveře koupelny otvírají. Potom je ticho.

Oliver a máma stojí proti sobě v předstíni a mlčky na sebe hledí. Mě si výbec nevšímají. Máma má na sobě tmavomodrý kostým – ten, ve kterém ji občas považují za letušku. Oliver je úplně nahý; klín si zakrývá rucíčkem.

„Jana?!“ pronese udiveně, nechápavě.

„Co tady proboha děláš?“ promluví konečně máma.

V příštím okamžiku mi to dojde.

Oliver je Pažout.

КАДИТОЛА XIII

*Člověk se uviví – Jak se s tím vyrovná Laura? –
Co koupí Rickie Laurině matce k Vánocům? – Nečekané
doznání nejlepší přítelkyně – Sex v Marlboro Country –
Telefonuji dospětí lidé*

1/

Oliver zacouvá nazpět do koupelny, kde se zamkne. Máma se v předstínané pohodě posadí na kufř. Jdu k ní, abych ji objala, ale ve stejné chvíli Oliver cosi křikne přes dveře. Nerozumím mu – zní to jako zasténání.

„Co jsi říkal, Olivere?“ volám.

Máma posměšně zavrtí hlavou.

„Co chceš, Pažoute?“ houkne hlasitě.

Slyším, jak Oliver vzdychne. Potom mě s mrazivě přesnou výslovností požádá, zda bych mu nepřinesla jeho **značně ohošené, veskrze nemoderní šatstvo**. Mámě se do tváří nahrne červeně.

„Vypadni z mojí koupelny, Pažoute!“ rozkřikne se.

„Okamžitě vypadni z mýho života!“

Nepoznávám ji.

„Lidi se měnej, mámi,“ šeptám. „Vytvářej se...“

„Na to kašlu!“ syčí zlostně máma.

„Hned jsem u tebe, vydrž!“ volám na Olivera.

Chci mámu pohladit, ale ona přede mnou uhně.

„Mami?“ vyhrknu zaskočeně. „Co blázníš?“

Konečně se vzpomíná a přitáhne si mě k sobě. Ale promluvit ještě nedokáže.

„Mami,“ říkám chláholivě, „dobře, je to obrovská, asi nepřijemná **náhoda** – ale není to přece nicí vina...“

Praví, že o tom nechce mluvit. Potřebuje prý nějaký čas, aby se s tím vyrovnala – pokud to vůbec někdy dokáže. Ztěžka vstane, jde do kuchyně a zavře za sebou dveře.

Zaklepu na dveře koupelny. Oliver mi otevře. Zdraceně sedí na okraji vany, ručník stále v klíně. Lbám ho, ale on zůstává netečný.

„Sorry,“ šeptám omluvně. „Tvrdila, že přileti nej dřív dneska odpoledne...“

Nepřítomně se souká do slípů. Škádlivě mu narovnáám penis, ale ani tentokrát nereaguje.

„Řekni něco!“ žádám ho zoufale. „Prosím tě!“

Podívá se na mě. Bude prý o tom přemýšlet.

Potřebuje prý čas, aby se s tím vyrovnal.

2/

Vykraďte se z bytu, ani se neohlédne. Jakmile za ním zaklapnou dveře, máma jde spát. Hodinu čekám, jestli Oliver zavolá, ale mobil mlčí. Nevzdřím být sama, a tak zavolám Ingrid, že k ní okamžitě jedu.

Ingrid je zpočátku příšlusně šokována, ale nyní už vypadá pobaveně.

„Ale co **já?**“ stěžuju si rozhořčeně. „Vyjde nějak, že Oliver **spal** s mou matkou, nicméně ani matku, ani Olivera kupodivu vůbec nezajímá, jak se s tím vyrovnám **já**...“

Ingrid se usmívá.

"To už je dávno promlčený" říká. "To už je fakt dlouho zaschlý sperma..."

Zatvářím se pohoršeně, jenže v téže chvíli mi zvoní mobil. Vrhnu se k němu, ale je to bohužel Rickie. Volá z práce: Co prý má koupit mé matce k Vánocům?

"K Vánocům, Rickie?" opakuji po něm užasle a mrknu na šklebící se Ingrid, ale poprvé pocítím píchnutí výčítky. "Je začátek září..."

Rickie mi vysvětluje, že jim večera přišly hezké barevné kryty na Nokii 3210 – typ, který máma používá. Napadlo ho, že bych mu mohla pomoci nějaký vybrat. Samozřejmě by jí nedával jenom ten kryt, ale třeba ještě svítilí anténku, nebo by jí nainstaloval motorek pro vibrační vyzvánění. Nebo dokonce obojí. Připadám si špatná.

"S tím krytem to je dobrej nápad, Rickie," říkám a krtk se mi svírá. "Vybereme ho někdy spolu."

Ptá se, jestli se dneska uvidíme.

"Zítřa, Rickie, jo?" říkám. "Chtěla bych být dneska s mámou."

S Oliverem, Rickie. S Oliverem.

Rickie chvíli trnuje, ale nakonec souhlasí. Přinese mi zítřa ukázat ty kryty.

3/

"On je někdy tak hodnej!" říkám Ingrid, jakmile zavěsím.

Dneska jsem to já, kdo nervózně přechází po její garsoniře. Ingrid mě pozoruje ze sedáčky stejně jako včera já ji: napůl chápavě, napůl ironicky.

"Kdo? Rickie, nebo Oliver?"

"Rickie... Připadám si špatná."

"Proč by sis měla připadat špatná?" říká Ingrid trochu moc automaticky.

"No proč asi? Podvádím ho, zatímco on myslí na vánoční dárky pro mou mámu..."

Pohledem kontroluju mobil: displej je tmavý.

"Jen se neboj, voni nás taky podvádějí – a víckrát," říká Ingrid. "Věř tomu, že nás podvádějí tak často, že jim to za celej život ani nestáčíme vrátit."

Říká to s takovým zápalem a s tak vědoucí přesahou, až mě napadne, jestli s Rickiem náhodou něco neměla.

"Víš snad o Rickiem něco, co já nevím?" pláň se parodicky, jako v nějakém filmu.

"Možná," říká Ingrid.

To mě probeře. Zastavím se.

"Možná?"

Ingrid pokrčí rameny.

"Jednou to na mě zkoušel," říká. Je znát, že váží každé slovo. "Konkrétně loni na silvestra, když jsem spala u vás."

"U nás?!" vyjeknu. "Zatímco jsem já spala, tak on...? Tak vy jste...?"

To se mi snad zdá!

"Tak on," říká Ingrid důrazně. "Ale nepředstavuj si vůbec: vykládal mi, jak hrozně moc se mu líbila Julia Roberts v *My best friend's wedding*, a pokoušel se mě lbat."

"Lbat?!"

V jakém světě to žijeme? Podvádíme — a jsme podváděni.

„Nejen to. Dokonce mi v jednu chvíli strčil ruku pod kalhotky...“

Na tohle se musím posadit. Můj konsternovaný pohled přece jen uvede Ingrid do rozpaků.

„Já jsem mu tu ruku samozřejmě vynudala,“ hájí se. „Naprosto nic se nestalo.“

Rickie, ty hajzle!

Ingrid se ke mně nakloní, vezme mou pravou ruku a zasune si ji za okraj kalhotek. Na bříškách prstů cítím její chloupky. Nijak mě to nezrušuje, ale není to ani nepřijemné.

„Ale tvoji bych tam nechala...“ šeptá Ingrid a rozpusťte zakamitá špičkou jazyka. „Řekla jsem ti to jen proto, abych ti pomohla sejmout brímé morálních výčitek.“

Podezíravě si ji měřím. Čelí mému pohledu s klidným úsměvem. Buď s Rickiem opravdu nic neměla, nebo je stejně dobrá herečka jako Julia Roberts.

Mobil!!! Ingrid mě nechce pustit. Konečně ruku vyprostím a hrábnu po vyzvánějším přístroji: žádná *neznamné číslo* mi není tak důvěrně známé jako tohle.

„Nic neříkej! Kde jsi?“ vychrlím na Olivera bez pozdravu. „Jedu za tebou! Musím tě vidět!“

„A abys v tom mohla pokračovat...“ říká polohlasem Ingrid.

Oliver volá z domova. Jeho hlas zní ztrhaně, dutě. Pozvání na oběd odmítá: snídál pozdě a nemá ještě hlad. Navrhují, abychom si v tom příjpadě dali třeba

jen koblihy a kávu v **Dunkin' Donuts**... Raději ne, říká, na takový podnik si **dneska** připadá příliš starý.

Konečně mi to dojde: původně jsem se domnívala, že je zdrcený z trapnosti onoho ranního incidentu, a že mu navíc vadí, že jsem jaksi v přímém příbuzenském poměru s jeho bývalou láskou. Ale je to jinak. Dnes ráno si Oliver pouze bolestně uvědomil, že je definitivně v onom věku, kdy muži začínají pošilňávat po dečerách svých někdejších milenek. Celý ten ranní výstup byl pro něj **především** nepřijemnou připomínkou přicházejícího stáří.

Oliver mou teorii ani v nejmenším nepopírá.

„Plus je mi krajně nepřijemné i to,“ doplní mě, „že jsem se zamiloval do dcery osobního svědka svých předčasných ejakulací a dalších —“

„Ušetři mě detailů,“ říkám rychle. „Nandej si zubní protézu, jedu k tobě.“

4/

Nad postelí v Oliverově překvapivě útulné nusejské garsoniěře (čekala jsem příslušný bohémský bordel, ale Oliver tu má místy až pedantský pořádek) visí jedna z těch velkých reklam na cigarety **Marlboro** — **Marlboro Country**. Určíte je znáte: široké pláně zalité měkkým světlem zapadajícího slunce, divočí koně, usměvaví opálení kovbojové v džinsách a kostkovaných košilích — a pod tím následující text:

This is the place where some men do what others only dream about. (Tohle je místo, kde někteří muži dělají to, o čem ostatní pouze sní.)

Ležím s tvářmi položenou na Oliverové hrudi. Oliver mi dýchá do vlasů a dvěma prsty mi jemně hladí nahá záda. Je mi krásně.

Ozve se můj mobil (podle vyzvánění vím, že je to Rickiel), ale já ho vypnu. Oliver mě, abych tak řekla, úplně přeměroval.

„To byl ten chlapec?“ říká Oliver.

Přikyvnu.

„Když teď řeknu, že s ním soucím,“ přemítá nahlas Oliver, „bude to – přestože je to z mé strany bezmála upřímné – ještě větší morální hnůj, než když bych případně tvrdil, že je mi to šumátek.“

Nespokojeně se zavrtím. Nechci takovéhle věci slyšet – i kdyby to byla stokrát pravda.

„Takže naprosta lhostejnost je v tomto případě vlastně morálnější,“ říká Oliver.

Ochutnám jazykem jeho kůži a mlasknu. Miluju jeho kůži!

„Pojďme se bavit spíš o mámě,“ řeknu.

„Máma má Lauru,“ říká Oliver. „Laura mele maso.“

Lauru, ty to umíš líp než máma!“

„Přestaň!“

Práším ho dlaní do prsou a potom se dlouze líbáme.

„Měi bychom k tomu přistupovat jako dospělí lidi,“ navrhuju. „Zavolejme mámě a –“

„Dospělí lidi s postelí plnou plyšových talismanů?“ říká Oliver.

5/

Ale odpoledne jí opravdu voláme.

„Ahoj,“ říkáám opatrně. „Nevzbudili jsme tě doufám?“

„My?“ nechápe zprvu máma. „Jo tak...“

Její hlas zní okamžitě kysele: Ne ne, už je prý dávno no vzhůru.

„Dej mi ji,“ řekne nečekaně Oliver.

Je nervózní – ale zároveň vypadá odhodlaně. Impo-
nuje mi to. Předám mu telefon, vezmu ho za ruku a on mi ji pevně sevře.

„Ahoj, to jsem já,“ říká mámě.

Máma mlčí.

„Co kdybychom si, Jano, někde v klidu promluvi-
li?“ pokračuje statečně Oliver. „Všichni tři? Třeba
hned zitra?“

Nic se neozývá.

„Prosím,“ dodá Oliver.

„Pažoute?“ uslyším konečně mámu, „předej laska-
vě ten mobil zpátky mé deři.“

Oliver pokrčí rameny a předá mi telefon.

„Mami, pochop,“ začnu, „já jsem **zamílovaná**...“

„Gratuluju.“

Úplně **vidím**, jak se máma usklíbala.

„Mami, já přece nechci, já přece ani **nemůžu** dělat
něco tobě natruc!“ zvolám zoufale.

„Ale co po mně chceš?“ křičí máma. „Abych vám
s Pažoutem **požehnala**?!“

„Aby ses to aspoň **pokusila** pochopit!“

Slyším její dech.

KAPITOLA XIV

Tragický incident při objednávce martini – Má vůbec Oliver vlastní mušketky? – Richieho ponozky

„Mami?“
Dlouze, hluboce si povzdychne. Případá mi, že v tom jediném povzdechu je obsažený celý její život: všechna ta zklamání, úmrtí, rozchody.
„Tak jo,“ říká neochotně. „Chcete se sejít. Kde?“
Navrhuju kavárnu Louvre na Národní třídě – vím, že to tam má ráda. Třeba zítra v jednu?
„Dobře,“ souhlasí po chvíli. „Ale vyříd' tomu člověku, ať si laskavě nebere tenisky...“

1/

V neděli už od půl jedné sedíme s Oliverem v Louvru a čekáme na mámu. Oba jsme nervózní, Oliver dokonce zvrhne sklenici s minerálkou.

Máma se objeví pět minut po jedné. Vypadá dobře. Rozhlíží se a já zdvihnu ruku a zamávám na ni. Sebevědomě projde níčkou mezi stolký. Několik přítomných mužů vzhledne. Oliver vstává.

„Ahoj mami,“ říká obradně. „Dovol abych ti představila svého přítele Olivera. Oliver, tohle je moje máma. Seznánte se.“

„My se už tak trochu známe,“ říká Oliver, ale zní to nejisté – takového ho neznám. „Ahoj Jano.“

Máma mu krátce podá ruku, ale já si dobře všimnu, že před jeho pohledem uhne.

„Oliver?“ říká. „Oliver? No tak dobře, zkusím si to zapamatovat.“

Ignoruje židli, kterou jí Oliver nabízí, a sedá si vedle mě. Zaraženě ji pozorujeme.

„Co je?“ usklíbne se. „Čekáte, že řeknu **těší mě?**“
Nastalé ticho je dlouhé a tíživé. Vezmu lžičku a zatlukám na skleničku.

„Zište se,“ říká. „Chci vám něco říct.“

Máma vzdychne.

„Ráda bych vám řekla, že vás mám ráda,“ pronese slavnostně. „**Oba** — chápete?“

Bohužel v téže chvíli přichází mladý číšník s jídelními lístky, takže moje prohlášení vůbec nevyzní tak, jak jsem si představovala.

„Nějaký aperitiv?“ ptá se a vyčkává.

Všichni mlčíme. Číšník zdvihne otázku obojí.

„Dáte si něco?“ obrátí se Oliver na mě a na mámu.

„Máte diazepam?“ zeptá se máma číšníka a zamrká na něj. „Nebo nějaké jiné anxiolitikum?“

Číšník postrehnutelně zrudne.

„Mami,“ řeknu prosebně.

Vyměníme si pohled.

„Pardon, pardon,“ říká máma. „Suché martini prosím.“

„Pro mě taky,“ promluví Oliver.

Číšník vděčně přikývne.

„A pro dceru?“ ptá se Olivera.

Jsem jediná, kdo se směje.

„Omluvte mě na okamžik,“ říká máma. Vezme ubrousek, který má na klíně, beze spěchu ho složí

a odkráčí směrem k toaletám.

Oliver se mi zhroutí do náruče. Hladím mu čelo a tváře.

2/

Máma se vrací, vypadá klidnější, nepatrně se usmívá, a dokonce se krátce podívá i na Olivera.

Kdybych ji neznala, řekla bych, že si na záchodě **šlehla**.

Číšník přináší objednané aperitivy a my mu bez valného zájmu nadiktujeme zvolená jídla. Jakmile se vzdálí, zdvihnou svou sklenici.

„Tak na vaše setkání!“

„Raději na zdraví,“ poopraví mě máma.

„Na zdraví,“ říká Oliver.

Martini je příjemně vychlazené.

„**Oukej, Olivere,**“ promluví máma a pokyvně přitom hlavou. „Neviděli jsme se skoro dvacet let. Takže: docela ráda bych slyšela tvůj životní příběh...“

V jejím hlase zatím není ironie. Pohládím jí zápeští.

„Tady před dětmi?“ říká Oliver naoko starostlivě a ukáže na mě.

Máma se shovívavě zazubí.

„Už jsou velké. Pust se do toho.“

Oliver rozhodlí dlaně: je těžké shrnout dvacet let života do několika vět, znamená jeho gesto. Potom ale přikývne.

„Dobře. Jak to má být dlouhé?“ říká. „A v jakém **žánru** mám vyprávět?“

„**Sociální drama?**“ navrhuje pohotově máma. „Chudoba, nedostatek jídla, ubohé oblecení... Hrdina příběhu je bez prostředků, do divadla chodí v teniskách, nosí dětské hodinky — znáš přece tyhle **typy**...“

Oliver se poprvé usměje. Konečně si je dokážu představit spolu — a pocítím přitom záchvěv žárli-
vosti.

„To se samozřejmě nabízí,“ připouští Oliver. „Nicméně osobně bych se přimlouval spíš za grotesku. V mém případě je dobře použitelný i horor.“

„Necháme se překvapit,“ říká máma.

Oliver začíná vyprávět. Je věcný, až zbytečně stručný, nijak svůj životopis neozvlášťňuje (vymlouvá se na mě; už mi to prý říkal, nechce mě nudit); absurdní studium socialistické ekonomie, příšerná vojna v Žatci, dvě bezvýznamná zaměstnání, šestileté bezdětné manželství, rozvod, krátká porevoluční kariéra v řadách Občanského fóra, nyní už osm let v relativně známé reklamní agentuře jako takzvaný **kreativce**. Práce morálně diskutabilní, ale slušně placená, někdy i celkem zábavná. Odmílí se.

„Proč jste se rozvedli?“ ptám se s živým zájmem.

Oliver na mě pohlédne.

„Dávala mi nemožný otázky,“ odpoví. „A byla hrozně dětinská. Kdykoli jsem napříklád byl ve vaně, přišla za mnou do koupelny a potopila mi všechny parníčky...“

Rozesměje mě to.

„Woody Allen,“ informuje mě máma odměněně.

„Možná bys měla vědět, že většina Pažoutových takzvaných myšlenek jsou převzaté citáty...“

Oliver ztuhne.

Máma se omluví.

A takhle to jde pořád dokola, až do konce. Rozcházejíme se po půldruhé hodině, s pocity značné rozladěnosti. Jdu s mámou domů; Oliver se jde projít.

3/

Po zbytek odpoledne se vypyřádám mámy na Ameriku – je mi jasné, že tématu **Oliver** má pro tehle vikenid dost. Líbí mi pobyt u Steva v Chicagu a potom mluvíme o vážných i komických důsledcích jeho nabídky k sňatku. Už se zase chichotáme jako dvě dobré kamarádky.

Když navečer dole zazvoní Rickie, v první chvíli vůbec netuším, kdo to může být. Chápu, milé dámy, že to zřejmě bude působit nevěrohodně – ale já jsem na něj **opravdů** zapomněla.

Omluvně pohlédnu na mámu a jdu mu otevřít.

„Hi Jane!“ halasí Rickie. „How are you? How was your trip to Chicago?“

Jeho přízvuk mi připadá ještě tragičtější než kdykoliv předtím. Začíná se okamžitě zouvat, přestože jsme mu snad stokrát říkaly, že návštěvy nezouváme.

„I'm fine,“ říká máma se smutným úsměvem; všimnu si, že se dívá na Rickieho výrazně vzorované ponožky. „Nice socks,“ poznamená a společně se tomu zasmějeme. Rickie se po krátkém zaváhání přidá. Jde k mámě a políbí ji na tvář. Má políbí samozřejmě na ústa, a když se máma otočí, přejede mi rukou přes ňadra. V té samé chvíli zazvoní můj mobil položený na lednici. Ještě dřív, než se podívám na displej, vím zcela jistě, že je to Oliver.

Neptejte se mě, jak jsem to mohla vědět, nedokážu vám to vysvětlit – ale **věděla** jsem to. S absolutní jistotou.

„Neruším?“ ptá se Oliver.

Nervózně se zasmějí.

„On je tam?“ pochopí ihned Oliver. „Richard?“

„No jaksi... bohužel... ano.“

Slyším, jak Oliver polkne. Máma na mě starostlivě pohlédne. Rickie stojí zády ke mně; špatně předstírá zájem o pravděla jakési idiotské soutěže na krabici s cornflakes. Přešel ale schválně do nejužšího místa mezi stolem a linkou – tak, abych kolem něj nemohla projít s telefonem mimo jeho doslechl.

„To je... víš, nechtěl bych rozhodně, aby... ale...“ zamotává se Oliver.

„Já ti rozumím,“ říkám. „Nemusíš nic vysvětlovat.“

„Panebože, já snad **žárším!**“ zvolá náhle Oliver jakoby užasle. „Úplně mě rozbolelo břicho. To je komický... Všechno se ve mně svírá – znáš to? To je naprosto absurdní!“

„To ale... není **nutné**, chápeš?“ říkám zoufale. „Je to **zbytečné**, rozumíš mi?“

Rickie se otočí a nepokrytě mě pozoruje.

„Kristepane,“ říká Oliver. „On u vás... bude **spát?**“

Tisknu si přístroj co nejsilněji k uchu a dívám se na Rickieho ponožky.

„To nevím. Ale to... opravdu není vůbec **důležitý**, protože já jsem se už... Hele, můžu ti zavolat po zdějc?“ říkám.

„Ale jo. Nebo vlastně, jak to myslíš, **pozdějíc?**“ mučí se Oliver. „Protože já... Chci říct, že tohle je... naprosto strašlivá situace. Ježíškriste!“

Trápím se za něj. Chtěla bych ho uklidnit. Chtěla bych ho lbat.

„Zavolám ti **za chvíli**,“ říkám nelenavě. „Za deset minut, oukej? Tak prosím tě **nevysíluj!**“

„Oukej,“ říká Oliver nepřesvědčivě.

Zaveším.

„Dá si někdo kafe?“ říká **nenuceně** máma.

„Jo, dal bych si,“ přikývne Rickie. „To byla Ingrid?“

zeptá se mě podezíravě.

„She is crazy,“ dodává pro mámu. „Myslím Ingrid...“

Hned se ale otáčí nazpět ke mně.

Vypomůžu si vzpomínkou na to, co mi Ingrid vyprávěla o loňském silvestru.

„Ne,“ odpovím podřážděně. „To nebyla Ingrid.“

Rickie vyčkává, ale já už nic neříkám. Blíží se k nám jakási pohroma, ale neudělám nic, abych její příchod odvrátila.

Rickie pohlédne na mámu, jako by chtěl, aby mu vysvětlila, co to má znamenat – ale máma na něho jen lhostejně mrkne.

„Tak **kdo** to volal?“ vrčí hlavou.

Kdo volal? Kdo mi to panebože volal? Nadechnu se – a najednou je všechna předchozí tisící pryč.

Jsem úplně klidná.

„Oliver,“ říkám.

Máma na mě překvapeně pohlédne. Rickie otevře ústa.

„**Oliver?!**“ vyhrkne. „Ten... z naší dovolený?“

V jeho hlase ještě není žárliivost – zatím to zní jen nudivě. Je to příliš nečekané, příliš čerstvé. Rickie si to dosud nedokáže srovnat v hlavě.

„Proč ti volá?“ ptá se bezelstně. „Dyk je starší...? Nebo ty snad...?“

V jeho hlase se objeví nejistota. Chce v mých očích najít ujištění, že to není pravda – ale nenecháží je.

„Neni starej, Rickie,“ říkám smutně a slavnostně zároveň. „Já ho miluju.“

Poplašeně, skoro dětsky zamrká. Právě se mu začíná hroutit svět. To přece není možné! Táhle v aktove má přece ty kryty na Nokii 3210 pro moji mámu! Chtěl jí přece ten kryt dát k Vánocům – vždyť mi to říkali! Měli jsme ho vybrat společně! Konvice začíná pískat. Máma zájije připravené hrnky, postaví je na táč a **diskrétně** ho odnáší do obýváku. Rickie hledá nějaká slova – ale jenom naprázdno otvírá pus. Je mi ho samozřejmě líto, ale zároveň mi celá ta scéna začíná připadat komická.

„Ale jak to?“ zvolá konečně Rickie.

Pokrčím rameny.

To je ta nejpřímější odpověď, kterou mu můžu dát.

„Ale já... vždyť já jsem...“

„Neni to tvoje vina, Rickie,“ říkám tiše jako ve filmu.

„Ale já už nám dva roky **spořím na byt!**“ vybuchuje Rickie v návalu ukrivdénosti. „**S Liškou!**“

KAPITOLA XV

Do Thgiska s Liškou – Co trápi křehkou duši princezny Saphonie? – Connecting people – Můjí oken vůbec nemusí být nepřijemná práce!

I/

Je to tak. Před rokem nám Rickie tajně založil sta-vební spoření. Každý měsíc platil ze svého sporožira tři tisíce korun, za každého patnáct set. Mělo to být překvapení. Už za pouhé čtyři roky by mě býval mohl ohromit naspořenou **človou částkou**, jakoz i možnosti snadného získání úvěru. Uvědomila jsem si, jak moc se musel přemáhat, aby mi to neprozradil. Dodatečně to vysvětlovalo, proč se pokáždé, když jsem se rozčillovala nad cenami pražských bytů, tak záhadně usmíval.

A k čemu mu to všechno bylo? (Kdykoli si ještě dnes na ten Rickieho tajuplný úsměv vzpomenu, začnu si připadat provinile.)

První dny se nicméně zdá, že Rickie náš rozchod ponese statečně: neřínká, neškemrá, netelefonuje. Trávím čtyřnádvacet hodin denně s Oliverem a poocity Rickieho pro mě rozhodně nejsou tou nejdůležitější věcí na světě – ale přesťo se tu a tam přistihuju, jak si při pohledu na zhasnutý displej mobilu nespokoje-ně říkám: Jak to, že nevolá? Jak to, že neslibuje a neškemrá?

Skoro mě uráží, jak málo kvuli mně trpí.

Čtvrtý den mi Rickie pošle textovou zprávu:

Letim na tři týdny do Thajska. Potřebuji zapomenout. Přeju use dobre.

To *potřebuji zapomenout* je na mňj vkus trochu patetické, ale jinak mi nečekaně strohý, jakoby **mnížňj** tón Rickieho zprávy imponuje.

„Takže do Thajska s Liškou...“ komentuje to Oliver. „Jestlipak ministr financí tuší, že nedotuje bydlení, ale prostitutky v Bangkoku? Státní příspěvek čtyři a půl tisíce – to jsou v Thajsku minimálně dvě, ne-li tři čísla...“

Připadá mi to vůči Rickiemu netaktní a cynické.

„Jak to viš?“ říkám útočně, ale Oliver se jen usmívá.

„Na těchto základech můžete stavět...“ zazpívá místo odpovědi popěvek z televizní reklamy – a oba se rozesmějeme.

2/

„Rozešla jsem se definitivně s Rickiem Kabříčkem,“ oznámuji ve středu ráno ostatním **vyrovnaným ženám** v redakci. Je to samozřejmě Zpráva dne. Romana začne posmrkávat, Zdenka s Vlastou nestací zírat, Mirek je dočasně potešen (alespoň do té chvíle, než se dozví další podrobnosti). Tesářová se jen kysele usklíbne: Přestaňte se laskavě vykecávat, znamená její pohled, dneska je uzávěrka nového čísla.

Vrátím se k počítací a prohlížím si nachystané materiály: *Co trápí křehkou duši princezny Stephanie?* – *Olga z Klatov: Bojí s nadobou někdy nevzdám!* – *Fi-*

nancně strádám, ale uvěř splácím, říká Zbynek Mermuka. – *Nepřelaceni vyzněného je trestný čin.* – *Proč na svatbě B. Pitta chyběla nevěstina matka Nancy?* – *Šťeavýj kašel malého Petrika vyžděsil rodiče.* – *Moje šestnáctiletá dcera se zamlovala, ale o sexu se mnou odmítá mluvit.* – *Jak zůstat mladý.* – *Kolik vyděluují budoucí králové?* – *Nedělní recept: fazolový salát se žampiony.* – *Pacientku dlouho trápila prasklá ovariační cysta.* – *Charlesova přítelkyně Camilla se nervově zhroutila.* – *Marcela Brežňnová namísto mužských střídá účesy.* – *Exkluzivně: pláká Kassandry.* *Moje dva příběhy ze života tentokrát zní: Namísto barmany šlapkou! a Odloudila jsem milence svého manžela! Moc se s tím nepáru a do oběda jsem dávno hotová.*

„Už dodal soudrnh astrolog nový horoskopy?!“ ptám se Zdeňky (**soudrnh** je narážka na astrologovo pozitivní ilustraci osvědčení). Zdeňka polekaně potočí hlavu k Tesářové a potom nápadně rychle přikyvne.

„Tady to je,“ říká Vlasta.

S podivně významným pohledem mi podává sotva stránkový text. Odnesu si ho ke stolu a přečtu si svůj horoskop na příští týden:

Zdá se, že osud proti vám zahájil dlouhodobou ofenzívu, jejímž jediným účelem je vás zničit. Nezoufejte, jako vždy dokážete nepříteli osudu změnit. Obrňte se trpělivostí a zahajte vynalézavý protitok.

„Hm,“ vracím zklamane papír Vlastě. „Tak díky.“

Když jdu o chvíli později na záchod, Zdeňka za mnou vyběhne na chodbu.

„Ten idiot to zas poslal pozdě,“ šeptá mi. „Musely jsme to s Vlastou napsat samy...“

Tiše se hihňáme všem našim členářkám.

3/

Nazířím ráno stojím před Oliverovou kuchyňskou linkou, na nahém těle mám Oliverovo bavlněné tričko (trochu kropenaté od mé oblibené mentolové zubní pasty) a smažím nám lívance k snídani. Oliver stojí za mými zády a hladí mě po nádrech. Připnutí mobilu mi ohlásí příchod zprávy.

Jsou tu mraky kurev, ale ty jsi bezkonkurence ta největší. Fuck you, bitch! píše mi Rickie.

Zírám užasle na displej – a potom ho ukážu Oliverovi.

„Nokia,“ říká. „Connecting people...“

Začne se mi chvět brada – a proti své vůli se rozbrečím. Olej prská a škvří. Oliver odstaví pánev z plynem, odvede mě k prostřenému stolu a posadí si mě na klín. Vnímám tlak jeho penisu.

„Myslím, že je naopak dobře, že tohle napsal,“ říká pomalu, ale nepřestává mě přitom hladit. „Pro nás oba. Je skvělý, že konečně ohodil tu pokryteckou masku **mužné zlomenosti**. Jsem rád, že je vulgární. Tebe to definitivně zbaví vyčítek – a mě obav z tvého případného resentimentu...“

Vezmu žlutý papírový ubrousek a vysmrkám se. Když ho značkany vracím do popelníku na stole, lehce se nadzvihnu – a ucítím, jak do mě Oliver začíná pronikat.

„Teď už se **obávám** jen toho,“ říká Oliver ochraptěle, „že jsem **zamílovaný**...“

Je to poprvé, co ho slyším tohle slovo vyslovit.

„Ale fuji! Nemaluj čerta na zeď,“ říká, ale jsem šťastná.

„Už asi jo,“ děsí se naoko Oliver. „Jsou tu všechny příznaky.“

4/

Odiakživa nenávidím mýtí oken.

O vkendu myju babičce okna a zpívám si. Stojím odvažně na parapetu, babička se křičuje. Jsem jen v kalhotkách a v tílku, venku je babí léto. Slunce mě pálí do ramen a rozsvěcuje bílou omítku na protějším domě. Nebe je nádherně modré, listí v parku už žlutne. Odpovídám na mávání kluků dole na chodníku. Těší mě, že se jim líbí můj zadek. Iron příjemně voní. Okna se lesknou.

Myslím, že mýtí oken je nádherná práce.

Je hrozná škoda, že babička nemá víc oken.

„Jestlipak už náš nějakého chlapce, Lauro?“ říká mi babička škádlivě, když spolu pijeme slabounkou kávu.

„Mám, babičko! Jmenuje se Oliver!“

„To je dobře,“ říká babička. „Člověk by neměl být sám.“

5/

Nevzpomínám si, že by pro mě radost ze života byla někdy úplně samozřejmá. Snad ještě tak v dět-

stvi – ale od té doby jsem se životní radosti musela pokahdže jakoby učít. Příjemnějším od tátovy smrti jsem si už vždýcky musela **připomínat**, že ten či onen okamžik, který zrovna prožívám, je milý, hezký, nebo dokonce vyjimečný – a že bych se **rouhala**, kdybych si to neuvědomovala.

Tak jsem si to honem rychle uvědomila.

Pokud jsem na to nepřišla sama, musejí mě na krávy života **upozorňovat** ostatní: Podívej, Lauro, na ty nádherné zralý tečkovaný merruňky! – Ježíš, Lauro, vídš to úzasně modrý moře? – Tohle byl fakticky skvělej večer, víd, Lauro?

Když jsem v dobré náladě, jsem ochotná to jaksi dodatečně připustit: No jo, ty merruňky jsou vážně docela pěkný... Když se to vezme kolem a kolem, opravdu to byl docela fajn večer... Pokud ovšem náladu nemám, mechanicky přikyvju, ale v duchu si říkám: Běžte se vysrat i s tečkovanějma merruňkama!

Anebo ke mně ona životní radost přicházela až později – až ve **vzpomínkách**. Ve vzpomínkách je miň život převážně hezký: minulý týden jsem viděla pozoruhodné divadelní představení, předloni jsem absolvovala báječný výlet do Ameriky a lonšký podzim bezvadnou pěší túru po Šumavě. V **minulosti**... Jenže přítomnost a minulost pro mě byly vždýcky dvě úplně odlišné věci. V **přítomnosti** byla Amerika jeden velký stres, během divadelního představení mi ve **skutečnosti** bylo nesnesitelně horko (a v řadě přímo za mnou navíc seděl nějakí idiot) a na Šumavě mě ničít komáři a kalhotky se mi za chuze zařezávaly do rozkroku.

A tak podobně.

S **buducností** to nikdy nebylo o moc lepší. Sníla jsem třeba o tom, jak jednou pořádně uklidím byt, koupím parmezán a červené italské víno a uváním **spagetti frutti di mare** a pozvu na ně všechny Richardovy přátele. Budu nenucené mlít a vtípná a na sobě budu mít **domácké** džíny a pod košili si nevezmu podpřesemku a Richardovi kamarádi mu budou upřímně závidět... Jenže když jsem ten sen **uskutečnila**, okamžitě se to celé zvtlo: každou chvíli jsem musela odhánět do kuchyně, nestáčila umývat sklenice a utírat kecup z podlahy a uvnitř jsem zuřila, že mi všichni akorát civí na prsa a klepou v obyvákku popel na koberec...

Nebo si představuju, jak někdy po obědě uteču z radkače a udělám si takové to krásné odpoledne mladé emancipované ženy: koupím si Elle nebo Cosmopolitan, sednu si do nějaké útulné kavárny, objednáám si cappuccino, přehodím si nohu přes nohu a budu si číst a skrze výlohu zasněně pozorovat spěchající davý... A pak tu představu **zrealizuju**: v mé oblbené kavárně je beznadějně plno, a tak tři čtvrtě hodiny hledám jinou: když konečně nějakou (mnohem horší) najdu, zjišťm, že cappuccino mi neudělají, protože se jim před chvíli ucpala tryska na ohřev mléka. Dám si tedy velké espresso, ale protivivý číšník mi omylem přinese malé; vypiju ho za pět minut a najednou nevím, co s rukama. Kolemjdoucí lidé na mě skrz výlohu nepřijemně zírají. Pokouším se číst, ale text skoro nevnímám, a tak raději platím a jedu domů, nebo se dokonce vrátím do práce...

6/

Oliver tohle změnil.

V prvních týdnech s Oliverem jsou přítomné okamžiky občas ještě hezčí než později ve vzpomínkách. Zítřky s Oliverem pokračují předějí dnešní představy.

Setkáváme se po práci u něj v garsoniře.

NAPOUŠTIM VANU, textuje mi, když přijde domů dřív.

UZ JEN TRI STA METRY, odpovídám mu za chůze. Vykoupeme se a potom se milujeme; někdy to je naopak. Večer si čteme, nebo jdeme někam na večeri. Často chodíme do divadla a do kina; jakmile v sále zhasnou, podám Oliverovi brýle a on mi papírovým kapesníkem vyčistí skla – už je to takový náš rituál. Nasadí mi brýle a provokativně dlouho pozoruje můj profil (dobře ví, že mě to znerovznúje). Opřu si hlavu o jeho rameno, mezi kolena mu zasunu dlaně a on mi ji stiskne.

Ráno si společně čistíme zuby a společně snídáme. O víkendů navštěvujeme muzea a galerie: couráme v závěsu za výpravami zahraničních turistů, šeptáme si a držíme se za ruce (vždycky jsem si to takhle představovala). Jindy si na Žofíně pronajmeme pramici a dvě hodiny veslujeme kolem Sřeleckého ostrova. Sbíráme kařtany. Další sobotu jedeme Oliverovou strou škodovkou do zoologické zahrady, v neděli prozkoumáváme pražské periferie.

„Podívej, ty nádherně žluté hrusky!“ upozorňuju ho při nákupu v Delvité. „Cítíš tu vůni?“

Oliver jich koupí dvě kila.

Patřime k sobě. Miluju ho.

7/

Máma se na moji lásku k **Pažoutovi** už nemiže dívat, a tak počátkem října znovu odletí do Chicaga za Stevem.

Když tu novinu sdělím na chodbě Žemlovi (o chystané svatbě raději pomlčím) reaguje bezmála žárlivě.

„Už zas?“ vrtí hlavou. „Dyk tam tedko byla...“

V rukou vleče nákup, vypadá unaveně. Při zouvání se musí posadit na botník. Znovu si uvědomím, že má docela hezké oči – jenže co jsou platiné hezké oči, když na vás pomrkávají z metrůku sádla.

„Jak se má paní?“ přimutím se zeptat společensky.

„Ále,“ mávne rukou Žemla, „furt narodí... Je mi to nějaký podezřelý.“

Skoro mi ho je líto.

8/

Svatba bude 10. prosince, píše máma.

„Vojte první láska se v prosinci vdává,“ oznamuju Oliverovi.

Opatrně se tomu smějeme.

Praha 20. února 2000

Drahá Lauto,

láško, nedej se splest datem v záhlaví, i tenthle dopis jsem měl (stejně jako oba předchozí) dávnou napsanou už na začátku měsíce, přestože termín odevzdání je vždycky až dvaadváctého. Pokaždé ale uzávěrku v Rencarnu posouvám o den nebo o dva (už si mě tam kvůli tomu sekretářky dobruňj), jen abych si prodloužil naději, že se ozveš – ale zatím jen marně doufám. Tvoje mlčení je zničující především proto, že otvírá prostor nejružnějším mučivým výkladům. Je možné, že jsi na moje dopisy dosud nenazila, když jich každý měsíc visí po vagonech metra více než stovka? Anebo jsi je přece jen četla, ale rozhodla ses, že nejlepší odpovědí bude pohrdaavé mlčení? Čím ale pohrdaš – pokud je tenthle výklad správný – mým zoufalstvím? Mojí láskou k Tobě?

Co naplat, nezbytvá mi, než v této poněkud nákladné reklamní kampani pokračovat, a to i přesto, že si žádným obvyklým způsobem nemohu ověřit její *efektivnost*. Mluví o ní sice někdo, a zdálo by se tedy, že je to kampan úspěšná – jenže Ty coby rozhodující *cílová skupina* mlčíš. „Poštu“ Ty ještě pár dopisů a potom se uvidí: bud to moje vlezlá reklama nakonec zabere, dostane se Ty pod kůži, a já Ti budu moci svůj *výrobek* (= moje láska)

124

prodat, nebo se to nepovede a firma (já) zkrachuje. Takový je život ve svobodných kapitalistických poměrech.

V této souvislosti mě napadá následující srovnání: V jednom americkém filmu, který jsem kdysi viděl spolu (název jsem bohužel zapomněl, ale vím určitě, že po kině jsme pak ještě zašli na dvě deci do Blatničky, kde jsme potkali Ingrid s Huberem, vzpomínáš si?), je scéna, kdy se slavují a věčně špečhající hollywoodský producent rozhodne dát začínajícímu mladému scenáristovi šanci – za chůze mu poskytne jednu jedinou minutu, během které ho scenárista musí přesvědčit o tom, že jeho scénář je skutečný... Já jsem na tom relativně lépe, na to, abych přesvědčil Tebe, mám každý měsíc asi šedesát řádek (ON má ale celé dny a celé noci...).

Pokud jsi předchozí dva dopisy nečetla, pak už, že jsem to v nich na Tebe zkoušel přes sentiment vzpomínek: nedělní rána u mě doma, smažení lívančí, užsk viš, dovolené v Chorvatsku, Kanáry a podobně. Tentokrát na Tebe vyložnu těžší kalibr – poezii. (Ano, začal jsem číst poezii, kdo by to byl do mě řekl, že?) Nedavno jsem kdesi naražil na Orlenovu básně Milostný dopis, v níž je obsaženo hodně z toho, kvůli čemu tohle všechno podnikám. Tady je:

Nejistiší světló je když svítá
a přece přijde chvíle ta:
můj obraz ztratí se ti někde v dálce
a nebude už ani ve tvých víčkách

Protože moje srdce neletá
a umí chodit jenom po špičkách

125

jedenkrát večer k tobě přicupitá
a poznáš moje písmo na obálce

Tu řekneš si že čehosi je škoda
tma nejkrasnější že je když se stmívá
a budeš náhle staříčká a sešlá

Pak budeš plakat až ti slovo podá
můj pohled který se už nepodívá
a ucítíš že láska neodešla

Oba dobře víme, že reklama je navoněná zdechlinou
a tak dále, ale věř mi, že v tomhle případě je to oprávněná
jinak. To jsou verše, které mne bolestivě zasáhly a které
si mne v poslední době znovu a znovu „nacházejí“. Nemí
to žádný slogan, který bych vybral s obvyklou cynickou
vtipou v jeho účinnost. Nic Ti neproduduám, ale ze srdce
dávám. Miluju Te. Moc Te prosím, vrať se.

Oliver

KAPITOLA XVI

Odmítá Laura Huberta poznat? – Prosvětlující bradavky
— Mohutný intelektuální kovs — Jak zabnat
podzimní deprese?

1/

„Rád bych tě **konečně** někdy představil Hubertovi,“ navrhuje mi Oliver jednoho říjnového večera, pár dní po mámině odletu za Stevenem. Sedíme u nás v obýváku a právě otvíráme druhou sedmičku chilského červeného vína.

V onom lehce ztluzněném **konečně** je postřehnutelná výtčička: jako by naznačoval, že jsem o seznamení s Hubertem dosud neprojevila dostatečné vřelý zájem, nebo že se dokonce přímo bráním jeho nejlepšího přítele poznat.

„Dobře,“ říkám co možná ochotně, „tak mě představ...“

Ale Oliverovi je to málo.

„Lidi maj někdy sklon Huberta podceňovat,“ říká varovně. „Přecenijou první dojem, kterej jak známo bejvá zavádějící...“

Zatvářím se tak, jako že podceňovat Huberta je to úplně poslední, co by mě kdy napadlo.

„Ale jákmile člověk Huberta pozná blíž, obvykle přijde na to, že je to bez nadsázky mimořádná osobnost,“ pokračuje Oliver. „Je neuvěřitelně sečte-

leji, velice inteligentní – a navíc neodolatelně zábavní.“

V hlase má jakousi hádavou nakřáplost, kterou tenkrát ještě neumím rozoznat.

„Takže zhruba někdo mezi Bolkem Polivkou a dalajámou?“ říkám s úsměvem.

Oliver zůstává vážný. Po chvíli praví, že sice dost dobře neví proč, ale že mu s přibývajícimi léty připadá stále důležitější, aby partnerka jeho přítele alespoň **akceptovala** – když už je z nějakého důvodu **nedokáže mít ráda**.

Tváří se zasmušile.

Uchopím ho za ruce.

„Oliver?“ říkám. „Poslouchej mě: Já se na tvého přítele **opravdu** těším. Vzbudil jsi moji zvědavost. Chtěla bych Huberta poznat co nejdřív. Udělám všechno pro to, abych si ho oblíbila.“

To ho uspokojí.

„Dobře,“ říká. „V pátek pořádá Hubert menší večírek – jen pro pár přátel... Co teda v pátek?“

Raději okamžitě souhlasím – a potom dostanu ten nápad.

„A co kdybych já vzala **svou** nejlepší kamarádku?“
Olivera to zjevně zaskočí, ale nezbyde mu, než přikývnout.

2/

V pátek je už od začátku všechno špatně.

Oliver přijde z práce až v půl osmé, lehce podrážděný. Sděluje mi, že večírek je od sedmi – takže rá-

zem spěcháme, což nesnáším. Ještě nejsem ani oblečená. Rychle volím černé lodičky, sedý kalhotový kostým a do něj černou košili s velkým špičatým límcem; když stojím před zrcadlem v předstíni (v ruce tři červené gerbery pro Hubertovu manželku), mám ze sebe docela uspokojivý pocit, ale Oliver moje oblečení označí za **nemístně slavnostní**. Sám se s převlékáním neobtěžuje: na sobě má zelené manšestrácky s vytahými koleny a černý žmolkovitý svetr, který se mu páře v podpaží.

„Mám se převlíknout?“ ptám se vstřícně.

„To je dobrý,“ říká Oliver. „Není čas.“

Objednáme si taxík a jedeme pro Ingrid. V domovním telefonu strážlivě zapraská. Je čtvrt na devět.

„Potřebuju pět minut,“ žádá Ingrid.

Oliver, který to slyší, vzdychne. Taxikář sáhne do příhrádky pro Blesk a rozloží si jej na volant. Já přecházím tam a zpátky kolem domovního vchodu. Ingrid přijde za čtvrt hodiny. Pod baloňákem má tylovou halenku, kterou prosvítají její tmavé bradavky velikosti malého dezertního talířku.

„To nemyslíš vážně, Ingrid,“ hlesnu.

Posílám jí zpátky nahoru.

„Kam probíh ještě šla?“ volá Oliver vyčítavě.

„Zapomněla si kalhotky a podprsenku,“ zahlaholím bodře – ale ani se neuškříbne.

3/

Otevřít nám přichází sám Hubert.

„No nadžár,“ říká kysele. „Už jsme začínali doufat, že nepřijдете.“

Oliver se usmívá, a tak se usmívám také. Ingrid se směje nahlas.

Z obyčejného pokoje, jemuž dominuje snad desetimetrová knihovna, na nás shovívavě civí sedm lidí mezi třicítkou a čtyřicítkou; většina z nich sedí na podlaže. Všichni jsou oblečeni zhruba stejně jako Oliver a vyměňují si pobavené pohledy.

„Žijte se,“ poručí nám Hubert. „Museli jsme kvůli vám přerušit poslech opery **Kníže Igor** od Alexandra Porfirjeviče Borodina. Respektive samozřejmě Rimského-Korsakova. Který co?“

Bez varování se obrátí na Ingrid. Ingrid zaimituje přistřiženou školáčku a koketně skllopí zrak. Hubert se otočí ke mně.

„Který co?“ opakuje.

„Který složil **Let čmeláka**,“ vzpomenu si. „Takový to bzz bzz bzz...“

Hubert návne odmítavě rukou.

„No to sice taky, ale který hlavně Knížete Igora **do-končíl**. Společně s kým? Spolu s kým? Spolu s **Gla-zunovem**, samozřejmě.“

Zatímco mluvím, poslušně se zouváme. Připadám si rázem malá. Záložky mých kostýmových kalhot se dotknou podlahy. Nikdo nás nikomu nepředstaví – a nikomu to zdá se nevdá. Stále ještě stojíme v před-
síni, protože nás Hubert nevyzval, abychom šli dál

a posadili se. Hubert mezitím změní téma a bhví-
proč začne přednášku o bitvě u Borodina, po níž Na-
poleon I. obsadil Moskvu. Všichni přítomní včetně
Olivera mu naslouchají se zjevným respektem. Také
Ingrid se tváří velmi soustředěně. Odeberu jí kabát
a společně s mým ho pověším na přeplněný věšák.

Konečně se Hubert zarazí a nechápavě pohlédne
na kytici, kterou stále držím v ruce (netuším totiž, kte-
rá ze tří přítomných žen je Hubertova manželka).

„A tohle je co?“ říká.

„Gerbery,“ podávám mu je. „Květiny.“

Hubert kytici štítlivě uchopí a ukazuje ji ostatním.

„Dávají se do vázy,“ usmívám se. „To barevné by
mělo směřovat nahoru.“

Oliver na mě vyčítavě pohlédne. Hubert květiny
odloží nahoru na věšák. Ten člověk mi jde už od za-
čátku na nervy.

„Doufám, že máte Borodina rádi?“ říká s podezíra-
vým úsměvem. „Jinak zas táhněte...“

„**Milujeme** ho,“ odtuší Ingrid.

„Máme nad postelí jeho **poster**,“ zavtipkuji, ale
nikdo se nesměje. Nadechnu se a rozhlédnu se po
ostatních.

„Čisté mimochodem – kdyby to někoho **zajímalo**

– já jsem Laura. Tohle je moje přítelkyně Ingrid.“

Nikdo nic neříká. Trojice lidí v nevyzdálenějším
rohu pokoje na nás upřeně zírá a cosi si šepťá.

„Laura?“ zděsí se Hubert. „Laura?! To už je ale
vážně děsivě blízko k **Emanuelle**...“

Všichni se smějí. Oliver také.

„Nebo k **Sabrině**...“ řekne kdosi.

Salva smíchů. Co je na tom tak užasně vtipného? Říkám si v duchu.

„Nebo k **Vanesse**...“ řekne Oliver.

„Další smích. Ty buď zticha. **Pažoute!** pomyslíš si. Jsem ochotná přijmout kritiku svého jména.“ nevzdávám se a statečně pohlédnu přímo na našeho hostitele, „ale rozhodně ne od někoho, kdo se jmenuje **Hubert**...“

Hubert mě ovšem neposlouchá – nebo to předstírá.

„Panebože, **Laura!**“ stěná okázale a drží se za hlavu. „Mám v bytě **Ingrid a Lauru**... Mám doma oživlou červenou knihovnu!“

Všichni se znovu smějí. Včetně Ingrid a Olivera. Začíná mi být zima od nohou.

„Myslíš, že nás tvůj přítel časem pozve dál a vyzve nás, abychom se posadili?“ obrátím se na Olivera.

„Myslíš, že nám navzdory našim červenoknihovním křesťním jménům nabídne něco k pití? A myslíš, že dá někdo tu chudinku kytku do vázy? A myslíš, že bychom případně mohli dostat nějaké **backory?**“

Ke konci už trochu zvýším hlas. Byt zarazněně ztichne.

Oliver se tváří káravě.

„Neješ na **vyrovanou ženu** nějak moc nervózní, **Lauru?**“ říká Hubert posměšně. „Uvolni se, **Lauru!** Udělej si třeba salát z obilných klíčků, abys zabrala podzimní depresi...“

Ten slogan je mi povědomý.

„Nebo si vymaluj pokoj zářivými barvami...“ navrhuje jeden z mužů v rohu.

Teprve nyní si všimnu, že v ruce drží poslední číslo **Vyrované ženy**.

Najednou mi to dojde: Ingrid a já jsme jejich **Zemlovit**.

4/

A tak to jde pořád dál. Hubert po většinu času nepusti nikoho ke slovu. Když ho žertování na účet našeho časopisu konečně omrzí, sžíravě odsoudí bezduchý svět reklamy a naprostou imaginativní impotenci tzv. kreativců (Oliver se směje) a vzápětí nám všem přehraje **Polovecké tance**, přičemž polovinu skladyb sám oddiriguje. Potom přejde ke **Druhým německého divadla v Praze**, od nichž se posléze dostane k **Thomasu Bernhardovi**, jenž je prý jediný **žijící německý spisovatel**; ostatní žijící němečtí spisovatelé jsou údajně dávno mrtví, pouze o tom nevědí... Oliver, který nedávno shodou okolností učel asi čtyřicet stránek Bernhardova románu **Mycenii** (a pak její – jak dobře vím – otráveně odložil), souhlasně přikyvuje. Ingrid se nepřestává tvářit obdivně. Pokud jde o mě, nemám už delší dobu co pít a z otevřeného okna na mě studeně táhne. Taký umírám hladý. Na stolku přede mnou je sice jakási oschlá pomazánka, ale není tu nic, na co bych si ji mohla namazat.

Kvůli Oliverovi v tom intelektuálním pekle vydržím déle než dvě hodiny. Krátce před půlnocí mu pošepťám, že bych chtěla jít domů; současně vstřícně

navrhuju, že jestli chce, může samozřejmě ještě zůstat.

„Co se děje?“ říká Oliver naoko překvapeně, s nepřimnou starostlivostí. „Je ti něco?“

Je to poprvé, co mě něčím zklame.

„Oliver?“ říkám tiše. „Ty přece víš, co mi je...“

Oliver uhne pohledem. Podle jeho narudlých očí poznám, že on si pít obstarat dokázal.

„Chceš něco?“ říká a ukazuje na mou prázdnou sklenici. „Donesu ti víno.“

„Mně nechybí víno!“ odmítám podrážděně.

„A co ti tedy chybí, **Lauro?**“ říká posměšně Hubert. Když chce, slyší.

„Ty si trhni nohou, Huberte!“ odseknu.

Jak já toho chlapa nesnáším! Oliver mi varovně stiskne ruku.

„Ne, vážně,“ culí se Hubert, „opravdu by mě zajímalo, co může chybět **vyrovnané ženě?**“

„**Ohleduplnost** – například,“ odpovím chladně. „Osobně bych brala můj bonmotů a víc elementární lidský zdvořilosti – jestli víš, co to je. Přesně to u tebe totiž postrádám.“

„Slyším dobře?“ říká potěšeně Hubert a obrací se na ostatní. „Laura mne slovně napadá... Ale **proč**, Lauro? Proč naše dva odlišné světy, Lauro, naše dvě poněkud odlišné **kultury** nemohou vést sebe klidně, mírumilovně koexistovat? Proč, **Lauro?**“

Vstanu, jdu do předstíne a začínám se obouvat. Krev se mi hrne do hlavy – a nemůže za to jenom můj předklon.

„Chceš vědět proč?“ zvolám vztekle. „Protože lidi z **mojí** kultury možná sice nedokážou analyzovat dílo Thomase Bernharda, ale na druhý straně **jsou schopny** si všimnout, že jejich hosti už dvě hodiny nemají co pít ani co jíst, že na ně od okna táhne a že jim ten zastaranej Korsakov nebo kdo jde celou dobu přišerně na nervy... Tak **proto!**“

A prásknu za sebou dveřmi.

5/

Vyběhnu na noční ulici a marně vyhlížím taxík. Všechno ve mně vře. Po pár minutách vyjde z domu Oliver a beze slova se ke mně připojí.

„Ty se na mě asi zlobíš, co?“ přimlům se říct co možná klidně.

Miči. Blíží se volný taxík; nakročím jednou nohou do ulice a mávám. Řidič brzdí a zastavuje. Všimnu si, že Oliver při nastupování zavrávorá, ale nepřikládám tomu význam. Taxikář si nás podezíravě prohlíží.

„Kam jedeme?“ ptám se Olivera.

Zachmuřené pokrčí rameny. Udám svou domácí, bohnickou adresu.

„Pochop,“ říkám po chvíli tiše, „za celý večer se mě tam nikdo na nic **nezeptal**. Nikoho nezajímalo, kdo jsem. Všichni už měli úsudek předem hotový: Pracuju ve **Vyrovnaný ženě**, takže jsem blbá...“

Taxikář si mě prohlédne ve zpětném zrcátku.

„Už mě vážně štve, jak všichni furt musej někoho **nesnášet**... Jak všichni potřebujou někým **hluboce po- hrdat!**“ vybuchuju.

Oliver spí. Chrtivě oddechuje. Celý se na sedadle sesunul a hlava se mu koulí po opěradle; nevypadá zrovna půvabně.

„Občas taky myslet na ty druhý,“ říkám si pro sebe. „To je to celý.“

Po zbytek cesty už jsem zticha. Před naším pane-láskem Olivera probudím. Nápadně rychle vystupuje. Platím a přes hluk motoru a bzučení tiskárničky slyším, jak Oliver opodál zvrací. Taxikář rovněž zpozorní.

„To bylo vo chluip,“ říká znechuceně. „To teda moh-lo být drahý...“

КАПИТОЛА XVII

Je Oliver alkoholik? – Dočasně zdurořilý Hubert – Na tuženském afrodisiakální oleje se nelze spolehnout

1/

Začnu Oliverovo pití nenápadně sledovat.

Zda pije přes den, nevím. Z práce přichází až na výjimky strážlivý (ale je mi jasné, že dvě nebo tři skleničky na něm stejně nepoznám). Zůstaneme-li ve-čer doma, vypije obvykle sedmičku vína; pokud piju s ním, otevře často druhou láhev. V restauraci si z úsporných důvodů objednáváme jen jednu, ale Oli-verův vypitý díl je samozřejmě větší než můj, a navíc si před jídlem i po jídle dává ještě fernet.

Tak nevím.

Jednoho večera ho **škádlivě** vyzvu, abychom si v posledním čísle Cosmopolitanu společně vyplnili test **Jste alkoholik?** Oliverovi se nechce. Je to pry ztráta času, může mi přesně říct, co mu vyjde.

„Ano?“ říkám neutrálně. „A co?“

S úsměvem poklepe tužkou na druhé nejhorší zá-věrečné hodnocení.

„Toto,“ říká klidně.

Mičky se odhadujeme pohledem.

„Přesto bych chtěla, abys to vyplnil,“ říkám.

„Ale proč?“ nechápe. „Co **novýho** se chceš dozvé-dět?“

„Udělej to pro mě.“

Oliver rezignovaně pokrčí rameny. Tak dobrá, vyplní ten dotazník, ale pouze za podmínky, že si k tomu otevřeme sedmičku vína – aby to prý bylo **stylové**.

„Dobře,“ souhlasím váhavě.

Moje obavy, že nebude odpovídat po pravdě, se záhy ukáží jako zcela bezpředmětné.

Pijete alkohol?

a) méně než čtyřikrát měsíčně

b) více než čtyřikrát měsíčně

c) prakticky obden

d) každý den.

„Dé je správné,“ říká Oliver vesele. S mrzavou upřímností zaškrtně příslušné okénko a s chutí se napije vína.

Když skončí, zděšeně mu nahlížíím přes rameno: jeho průměrná týdenní spotřeba činí pět litrů vína plus dvanáct jednotek tvrdého alkoholu.

„Kolik je jedna **jednotka** tvrdého alkoholu?“ ptám se.

„Jeden malej panák,“ říká Oliver. „Klid, zlato.“

Výsledek je přesně takový, jaký předpovídal: podle součtu bodů je *lehký až středně těžký alkoholik*. Měl by prý *zuzžít svůj životní styl, jakož i možnost případné protialkoholní léčby*.

„Neríkaj jsem to?“ usmívá se Oliver spokojeně.

Chce, abych si s ním připila na jeho úspěšný odhad.

Tak to udělám.

2/

Uvědomuju si, že naše večery ve městě se v poslední době omezují jen na pobyt v restauracích. Začnu se proto snažit, abychom víc chodili do kina a do divadla, jenže Oliver po představení pokazdž navrhuje, abychom ještě někam zašli na víno – a já jeho návrhání většinou ustoupím.

Už mi to taky chutná?

Poslední večer před máminým příletem z Ameriky se po kině zastavíme v Blatničce, kde k mému překvapení narazíme na Ingrid s Hubertem. Ingrid sedí Hubertovi na klíně a komíhá svýma krátkýma nohama, jakmile nás spatří, pohyb ustane.

„Ahoj Huberte!“ jásá Oliver. „No ahoj Ingrid!“

„No ahoj,“ říká Ingrid rozpacitě (vůbec se jí nedívám). „Kde se tu berete?“

„Nazdar,“ pozdravím je odměřeně.

Hubert je koneckonců ženatý.

„Ahoj Lauro! Moc rád tě vidím. Vypadáš **úžasně**, vážně!“ paroduje Hubert můj nedávny požadavek na elementární lidskou zdvořilost. „Jak se vůbec **máš**? Promiň, zapomněl jsem vás představit – ale s Ingrid se vlastně znáš, že?“

„Polib si šos, Huberte,“ říkám s úsměvem.

„Ale no tak, Lauro... Pojď a posad se přece,“ vstává a dvorně mi odsouvá židli. „Prosím. Co si dáš k pití? Červené, nebo bílé? Jestli ti smím poradit, mají tu naprosto úžasně sylvánské zelené... Ale proboha počkej – jedlas vůbec něco? Nemáš prokristapána hlad?“

Ukážu mu zdvižený prostředníček, ale v průběhu večera nicméně musím konstatovat, že onen kritický výstup mému vztahu s Hubertem prospěl. Už si mě nedovolí ignorovat, tu a tam mě pustí ke slovu, a dokonce občas poslouchá, co říkám.

Oliver září nadšením a hladí mi hřbet dlaně.

Tisknu se k jeho rameni a těším se do postele.

3/

Doma nám přichystám romantickou noční koupel (Oliver má v garsoniéře jen sprchový kout, a tak si to chci ještě naposledy užít): napustím plnou vanu horké vody, přidám pěnu a afrodisiakální aromatický olej a po celé koupelně rozmístím hořící svíčky. Přinesu přehrávač, pustím hudbu a potom se vzájemně svlékáme. Když jsme nazí, přidržíme se jeden druhého a vstupujeme opatrně do vany – voda je tak horká, až tajíme dech. Zvolna si sedáme, naše těla o sebe hladce kloužou. Konečně sedíme. Pěna tíše praská, zrcadlo je zaměřené, plamínky svíček vytvářejí chvějivé stíny.

„You are so beautiful...“ zpívá Joe Cocker.

Hladím Oliverovi mokrá prsa. Jazykem ochutnávám pěnu na jeho chloupcích. Jsem vzrušená, chtěla bych se milovat. Oliver se předkloní, lbám ho. Všimnu si, že Oliverova pravá ruka se pod vodou pohybuje. Jeho tvář se nakrátko stáhne bolestí.

„Co je?“ ptám se zaraženě.

„Nic,“ říká. „Vydolub jsem si kuří voko...“

Dokonce mi ho ukáže.

S odporem odvracím hlavu. **Čestí muži**, pomyslí si. Máma má pravdu.

Oliver se marně pokouší svou neomalenost napravit; jdu uraženě spát, otočím se k němu zády a ihned usnu.

КАПИТОЛА XVIII

*Oliver má ženu u busu – Je tvrdý cit pouhý mytus? –
Spadla z oblaku – Výchova celníků v Čechách –
Oliverovo protiamerické vystoupení*

1/

Ráno se probudíme takřka současně; Oliver se potoci a začíná se mě opatrně dotýkat. Je to velmi příjemné, ale přesto ještě chvíli předstírám spánek. Konečně zavrním a přitisknu se k němu celým tělem; cítím jeho obvyklou ranní erekcí. Políbí mě na rameno, lehce mě odstrčí, tiše vyklouzne z postele a plíží se do koupelny. Jde si vyčistit zuby, protože se chce milovat. Zatímco se dotýkám prsty v klně, předstávuji si ho, jak stojí nahý před zrcadlem: penis ztopořený, oteklá víčka ještě splepená spánkem a na bradě zelenou pěnu...

Musím se usmívat – ale zároveň mě to vzrušuje.
„Pospěš si, miláčku,“ zavolám. „Už tě hrozně chci.“

2/

Večer Olivera nenávidím, ráno ho miluju.

Tak prudké výkyvy vztahu k partnerovi by mi ještě před pár lety připadaly nevysvětleně podivné, jaksi **nenormální** – ale dneska chápu, že bez podobného citového kolísání to bohužel asi nejde. Začínám už také tušit, že časové intervaly mezi momentální

náklonností a momentální averzí se s léty zřejmě zkracují, a že okamžiky lásky a nenávisťi se dokonce nejdnou prolnou.

Okamžitě vypádní, ty prevíte!

Ne, počkej! Zastav tu se mnou, lásko...

3/

Na letiště odjíždíme jako čerstvě zamilovaný pár.

Oliver nejprve nemůže nastartovat. Praha je tradičně zapaná a na letištním parkovišti dlouho hledáme volné místo, takže do příletové haly přibíháme na poslední chvíli – ale potom zjišťujeme, že mámin let má padesátminutové zpoždění a máme naopak spoustu času. Letiště mě odjakživa znervózňuje (a to i v případě, že sama nikam neletím), a navíc si dnes mezi všemi těmi obchodníky v tmavých oblecích ve svých starých džínách a sportovní bundě připadám nesvá. Oliver to vycítí a vezme mě za ruku; ostatně sám na tom s oblečením není o nic líp. Najdeme stánek s květinami, necháme si zabalit tři čajové růže a jdeme na kávu do baru **Meeting Point**. Oliver si všimne, že se mi chvějí ruce.

„Co se děje?“ říká.

Přisune si židli blíž a starostlivě mě obejmě.

„Nevím,“ říkám po pravdě. „Dostala jsem to, ale tím to není. Mám trochu strach.“

Snažím se to nějak líp vysvětlit – Oliverovi i sama sobě. Snad je to tím, že jsem poloviční sirotek, ke všemu jedináček. Kromě mány a babičky už na celém širém světě nikoho nemám – myslím nikoho z **vlast-**

ní rodiny. S babičkou se už nedá příliš komunikovat. A máma teď sedí kdesi v oblacích v mnohatunovém stroji, jehož volnému pádu z desetikilometrové výšky zabráňují jen čtyři porouchatelné motory...

„Mám mámu někde **nad mrakama**, chápeš?“ zoun-
fám si.

Napil je to upřímné, napil to hraju.

„Citové vydírání,“ konstatuje Oliver, ale stále mě drží kolem ramen. „Laciný trik, jak mě přinutit, abych si tě vzal – a rozšířil tak okruh tvých nejbližších pří-
buzných alespoň na tři.“

Zatvářím se zklamaně.

„Zase to nevyšlo,“ říkám.

„Snad příště,“ praví Oliver povzbudivě.

4/

Postáváme mezi vycházejícími lidmi a vyhlížíme mámu. Hydraulické dveře, které nás dělí od tranzitního prostoru, se znovu a znovu otvírají. Náhle ji spatřím: vzpřímeně kráčí po boku mladáno elegantního Asiata, který tlačí vozík s jejími kufry. Na sobě má nový kožený kabát, který jí moc sluší. Divoce mávám. Usměje se, krátce si nás s Oliverem prohlédne a potom se zastaví, aby se se svým cizokrajným společníkem rozloučila; podává mu ruku a cosi mu anglicky říká. Zřejmě to je něco vtipného, neboť mladík se nahlas směje. Netrpělivě přešlapuju. Máma konečně zamíří s vozíkem k nám.

„Tak co, vy dva holoubci?“ říká jakoby shovívavě.
„Ještě vás to nepřešlo?“

Vrhnou se jí kolem krku a proti své vůli se roz-
plácnu.

„Co je?“ usklíbne se máma. „Býje te?“

„Naopak,“ vzlykám a směju se zároveň. „Představ si, že jsme několikrát byli i v **divadle**... Nikdy bych nevěřila, že náš vztah takovou zkoušku úspěšně pro-
jde... Ale my jsme to dokázali!“

Máma mi uštědří lehký výchovný záhlavek, vymdá papírový kapesník a utírá mi oči.

„Vypadáš skvěle, mami. Vůbec nevyypadáš unave-
ně,“ zasnou upřímně. „Jak to proboha děláš?“

„Mám naspáno víc jak šest hodin,“ vysvětluje mi.

„Jsem svěží jako ranní rosa.“

Ta metafora sedí. Skutečně tak **působí**.

„No,“ odkasle si Oliver, „tak vás pěkně vítáme, **maminko**.“

Mámě zablyskne v očích, ale květiny od něho přijme a nechá se i políbit na tvář.

„Nazard, Pažoute,“ říká a znovu si nás důkladně zmeří. „Byli jste někde **stanovat**? Nebo jste **čistili les**?“

5/

Venku je nevládnou, sychravo. Studené mží.

„Panebože, tady je ale hnusně!“ říká máma, když vyjdeme před letištní budovu.

„To by se v Americe rozhodně nestalo,“ podotkne Oliver.

Za sebou táhne mámin kufř, já nesu její příruční zavazadlo. Ihned se k nám přitocí dva taxikáři.

"Taxi?" osloví matku ten mladší; na sobě má teplákovou soupravu a koženou bundu, na nohou bílé ponožky a plážové sandály.

"Ne, děkujem, " odmítne ho Oliver, než stací máma cokoli říct.

Projdeme mezi taxíky a míříme k parkovišti.

"Tak si pošli!" ozve se za našimi zády tiše, ale zřetelně; hned vzápětí slyšíme krátký přidušený smích.

Oliver se otočí, ale oba taxikáři už jsou k nám zády – šourají se nazpět do letištní haly. Máma za nimi konsternované hledí.

"Mimochodem, " informuje nás, "celník na pasovce se šfouřal prstem v uchu. A potom mi **tou samou** rukou podal pas..."

"Skandální," říká Oliver.

"A ne snad? Na rukávu uniformy má **státní znak!**" vrčí hlavou máma. "Co si ty lidi vůbec myslěj?!"

Přicházíme k poslední řadě parkujících aut.

"Vykašli se na to, mami," říká chlácholivé a raději rychle měním téma. "Tak kdy bude svatba? Už znáš termín?"

Ale mámu zajímá něco jiného. Zastaví se.

"Nech mě hádat," říká Oliverovi a neomylně ukáže na jeho starou škodovku. "Tohle, že jo?"

Mám to auto ráda, ale nyní ho vídám máminyma očima: levý blatník odlišné barvy, všechna ta prorezi-velá místa, špinavá kola, vybledlý lak... Mezi ostatními, většínou zahraničními vozy vypadá doslova jako vrak.

"Že je to tvoje?" směje se máma.

"Bingo, " přikývne Oliver.
"Veděla jsem, že budeš mít takovéhle auto, " říká máma spokojeně – tak spokojeně, až mě to zamrzí.

"Škoda 105 je víc než auto, " říká Oliver, zatímco odemyká potlučené dveře. "Škoda 105 je **životní styl**..."

Jakkoli se snaží vtípkovat, poznám na něm, že má mina jízlivost je mu nepřijemná. Nastupujeme, máma si sedá dozadu. Uvnitř je zima a nepořádek a především tu jako vždycky cosi páchne (Oliver říká, že on nic necítí). S řevem nastartuje.

"Motor, který neslyšíte..." zazubí se.

Jsem ráda, že se kvůli mně překonává. Vyjíždíme z parkoviště.

"Všichni tvrdí, že nejhorší je ten rozdíl v čase, " říká zamyšleně máma. "Myslím, že to není pravda.

Nejhorší je ten rozdíl **kulturní**..."

Tohle už je na Olivera moc. Z ničeho nic se k mně otočí.

"Víš co, Jani?" říká. "Jenom se nám z té Ameriky nepodělej..."

Máma se nadechne – ale nakonec neřekne nic. Zbytek cesty mlčíme. Když Oliver zastaví u benzinky, přisednu si dozadu k mámě a trn si obličej o její krk.

"Máš příšerně studený nos, " říká máma. "Víc než jindy."

"Hm."

"Dostalas to?"

"Dneska ráno."

"Já taky ráno, " říká máma.

Usmějeme se na sebe.

„Tak co Steve? Co svatba?“ zajímám se. „Povídej...“

Máma se dívá na Olivera, jak zavěšuje čerpací pi-stoli do stojanu a odchází plazit.

„Žádná svatba nebude.“

Jsem v šoku.

„Svatba **nebude**?!“

„Je to idiot. Chce volit Busha. Miluje zbraně.“

„Počkej, zadrž!“ říkám. „Ty si nevezmeš bohatýho, úspěšnýho, dobře vypadajícího a zdvořilýho Stevensa, protože chce **volit Busha**?!“

„Nevezmu si nikoho, kdo je pro trest smrti,“ říká máma. „Kromě toho trval na obřadu **v kostele**...“

Oliver se vrací.

„Nechci o tom teď mluvit,“ dodá spěšně.

KAPITOLA XIX

Čiří koně ve dvoře – Konverzace s mrtvolou –

Díkuvzdání v Bohnicích

I/

Ke všemu jsou za týden Dušičky.

Máma tenhle svátek upřímně nenávidí, a tudíž ho zcela ignoruje.

„Na to, abych si **připomněla**, že moji prarodiče, matka, otec a manžel jsou do jednoho mrtví, nepotřebuju mít v kalendáři **Den památky zesnulých**,“ vysvětlila mi, když jsem se ji před pár lety pokusila přimět, aby tátiv hrob navštívila. „já to **slavím** jaksi celoročně...“

Proti tomu se nedalo nic namítnout.

Babička dušičkové svátky samozřejmě drží, takže ten, kdo jí každoročně koncem října kupuje svíčky (bůhvíproč trvá na fialových), kytiči jirín a malý věnec a v příslušný den ji doprovází na hřbitov, jsem pochopitelně já. Obvykle jezdíme taxíkem, ale letos nás veze Oliver.

„Kdo je ten člověk?“ dotazuje se mě babička podezřavě.

Sedí vzpřímeně na zadním sedadle, na klíně svíčky a věnec, a ukazuje na Olivera zahnutým ukazováčkem.

„To je můj kamarád Oliver, babičko.“

Žádná reakce.

„Je tu zima,“ říká po chvíli babička nespokojeně.

„Není ti tu zima?“

Už teď je v autě vedro. Oliver otočí knoflíkem topení na doraz a přátelsky se na babičku usměje.

Babička úsměv neopětuje, naopak se tváří dosti mrzutě.

„Proč nejedeme taxíkem?“ chce vědět.

„Protože tady Oliver byl tak hodný a nabídl se, že nás na hřbitov odveze.“

Babička se ušklíbne a ponechá mou informaci bez komentáře. Začíná si broukat písničku **Čtyři koně ve dvoře, záďnej s nima neore**. Podívám se na Olivera a pohladím mu stehno. Babička náhle ztichne. Rychle dám ruku pryč.

„Tak co, Lauro?“ předkloni se ke mně babička a zamrká.

Vím, co přijde.

„Jestlipak už máš nějakého chlapce?“

„Mám, babičko,“ říkám. Risknu to: „Jmenuje se Oliver.“

Babička se pohrdavě zasměje.

„Ale jdi ty,“ říká. „Takové bláznivé jméno...“

2/

Na hřbitově je lidí jako o pouli. Olivera to zjevně překvapí.

„Dneska tu vrcholí soutěž o titul **Nejlepší pozistalý**,“ vysvětlím mu.

Tady na hřbitově se před ním trochu ostýchám, a tak si vypomáhám cynismem. Než se s babičkou prodereme skrze vzpomínající davy k tátovu hrobu, zabere nám to skoro dvacet minut. Babička okamžitě vytahuje z tašky potřebné pomůcky a začíná mramot číst. Bojím se, aby neplakala – ale našťástí jen nadržává na hřbitovní správnu. Oliver rozpačité poodejde stranou. Odkášu si.

„Nazdar tati,“ říkám polohlasem těm několika potřibřeným písmenuům. „Tak jak jde život?“

Táta neodpovídá.

Ještě pořád jsem si na to nezvykla.

„Támhle to je Oliver,“ informuju tátu přískrceně.

„Vlastně Pažout... Asi ho znáš z mámnina vyprávění.“

3/

Dušičky máma sabotuje – ale zato už několik let slaví **Den díkuvzdání**.

Vím, co chcete říct, milé dámy. Ano, Den díkuvzdání je **americký** svátek.

Jak asi tušíte, začalo to v době, kdy jsem chodila s Jeffem.

Jeff v polovině prosince odlétal k rodičům do Států a chtěl, abych jela s ním. Příponněla jsem mu, že s mámou Vánoce neslavíme, a zdvořile jsem jeho pozvání odmítla. Jeff zesmutněl, ale hned vzápětí navrhl, abychom tedy namísto Vánoc společně oslavili **Thanksgiving Day**, Den díkuvzdání. I mně to nejdřív přišlo úplně absurdní, ale máma, jak jsem předpokládala, se pro Jeffův nápad okamžitě nadohla.

V inkriminovaný den uklidila dopoledne celý byt, ospychovala se, namalovala a oblékla do slavnostního. Poněkud váhavě jsem ji následovala. Jeff se do-
stavil krátce po obědě, v perfektním tmavomodrém obleku a vyleštěných polobotkách (takže mu máma odpustila i to, že krocana a tři láhve kalifornského Chardonnay nesl přes celou Prahu v **igelitce**). Sundal si sako, ohrnul si rukávy u košile, povoli kravatou, kolem pasu si ovázal zástěru a začal vařit. Musím říct, že vypadal docela sexy (přinejmenším máma z něj byla úplně odvázaná). Naphil krocana mandlovou nádivkou, dal ho péct, podléval ho, obracel a současně připravoval brusinkovou omáčku a štouchané brambory s cibulkou. Máma celý večer doslova zářila. Trvala na tom, že napřesrok si to rozhodně musíme zopakovat.

Rickie se jejímu přání snaživě přizpůsobil.

4/

Po Rickiem šateletu nové rodinné tradice přebírá chudák Oliver.

„Cože?“ zděsí se, když mu opatrně naznačím, co se od něho poslední listopadový čtvrtek očekává. „**Den díkůvdání?** Slyším dobře?“

„No jo. Už jo...“, říkáh omhlnvě.

„**Americký křesťanský svátek Thanksgiving?**“ zasně čím dál víc. „Proč rovnou neslavte pesach – na památku odchodu Izraelců z Egypta? Nebo ramadán?“

Vysvětluji mu, jak to celé vzniklo.

„Ještě žes nechodila s **Činanem**...“ šklebí se. „To bych s váma musel slavit čínskej nový rok?“

„Oliver?“ říkáh a významně se odmlčím. „[Sou to naše **náhradní Vánoce**... Chápeš?“

„Ale já to chápu...“ úpí Oliver a drží se oběma rukama za spánky. „Ne, já to nechápu. Nemůžu si pomoci, promiň. Já to vážně nechápu.“

„Přesto bych byla moc ráda, kdybys přišel. A vezmi si ten černej oblek.“

„Děláš si srandu? Oblek? V žádnym případě!“

„Prosím tě.“

„Říkám ne.“

„Udělej to pro mě. Uvědom si: máma tě **zve**... Asi se shodnem, že to je gesto, kterého bychom si měli vážít...“

[Pár dní předtím mi máma u snídaně k mému překvapení sdělila, že jestli chci, ať prý Olivera pozvu.]

Oliver nicméně stále vrtí hlavou.

„Oliver, prosím!“

„Ale panebože, tak jo!“ zvolá konečně. „Já se z té ty ty famílie jednou zvozknu!“

„Děkuju za pochopení. Přijď v sedm.“

„Oukej, at seven,“ říká Oliver. „Seven pí em?“

5/

Přijde včas, je bez kravaty, ale má oblek a polobotky. Z aktovky vytáhne tři láhve bílého Musškátu a **Dejing USA**, které si den předtím vypůjčil od Huberta. Krátce mě políbí, máma mu nastaví tvář. Potom knihu otevře na stránce, kterou si doma založil.

„Roku 1607 zhruba stočlenná sekta anglických náboženských fanatiků, kteří si říkají separatisté, přichá před pronásledováním Jakuba I. a anglikánské církve do Holandska,“ poučí nás bez bližšího úvodu. „Odtud se v roce 1620 plaví do Ameriky, kde založí osadu Plymouth. Strádají hladem a nemocemi.“

„Dej to víno do lednice,“ říká máma.

„Na jaře roku 1621 se tyto kolonisté setkávají s Indiánem jménem Squanto, který jim ukáže, jak pěstovat kukuřici,“ pokračuje zapáleně Oliver. „Na podzim mají díky tomu skvělou sklizeň. Na oslavu uspořádají s místními Indiány svátek sklizně, který je později nazván **Dnem díkůvdání**.“

Vzhledně od knihy a triumfálně se rozhlíží.

„Poučné,“ praví máma.

Otvírá troubu a pozoruje krocana.

„Já jenom, aby bylo **jasno**,“ říká Oliver dramatičky a ukáže na slavnostně prošívaný stůl. „Aby bylo **koněně zřejmý**, jaká je tohle všechno **kokotina**.“

Jak už jsem říkala, jsou chvíle, kdy mi jde Oliver na nervy – a tohle je jedna z nich. Bojím se, jak bude máma reagovat, ale ona se jenom pousměje.

„Umej si ruce, Oliver, a pojď vymíchat kaši,“ říká klidně.

A Oliver poslušně jde.

Jsou chvíle, kdy ho mám opravdu ráda.

KAPITOLA XX

Laura touží poznat high society – Lasery a křepelčí

vejce – Skandální odhalení

1/

„Už toho mám dost,“ říká Oliverovi naočko vyčítavě začátkem prosince.

Ležím na boku ohnutá do oblouku a tlačím mu svůj nahý zadek do klína.

„Spím s tebou už tři měsíce prakticky obden – ale tys mě nevezal **ještě ani na jeden** křest nového parfému Estée Lauder, kde bych se mohla seznámit s Pavlem Zedníčkem nebo Mahulenou Bočánovou...“

Kráčce po něm loupnu očima. Oliver se usmívá.

„Začínám přemýšlet, jestli se mi to s tebou vůbec vyplácí,“ pokyvuju smutně hlavou. „Jako odrazové muštek do high society stojíš za peněžek.“

„Stací říct. Budou Vánoce – vezmu tě na předvánoční mejdanu tolika příšernější firem, že mě budeš prosit na kolenou, abys mohla zůstat doma...“

„Pro začátek úplně stačí **jeden**,“ upřesňuji. „Vybeřeš nějaký?“

Oliverovi dojde, že to myslím vážně. Netváří se zrovna nadšeně.

„Nenávídím to,“ brání se. „Pokud nemusím, sám tam nikdy nechodím. Nechápu, proč chce někdo tu společenskou hruzu absolvovat **dobrovolně?**“

„Prostě bych to jednou v životě chtěla poznat...“

„Tak dobře. máš to mít,“ rezignuje Oliver.

Otočí mě na záda a začíná mi pomalu hladit prsa.

Moje bradavky okamžitě reagují.

„Ale co za to?“ říká.

2/

Vezme mě na večírek známé mezinárodní firmy se zastoupením v Praze: koná se to v jakémsi rozlehlém tanečním klubu, kde jsem ještě nikdy nebyla. Před vchodem se tlačí dav lidí, o tři schody výš stojí nekompromisně se tvářící ochranka. Prodereme se dopředu, kde nás holohlavý mladík v tmavém obleku a kravatě zastaví pohledem. Oliver vytahuje pozvánku a ukazuje mu ji; mladík o krok ustoupí a mlčky nás pouští dál.

Klub má dvě patra a také několik zvyšených podlaží či spíše pódíí; hudba je všudypřítomná, hlasitá, ale zatím našťestí nikoli ohlušující. Všude panuje značné přítmí, v jednom sále je dokonce téměř tma; odkudsi ze stropu vystřelují laserové paprsky. Vzduch je těžký, dusný, zakouřený, často cítím různé drahé parfémny (některé poznávám: **Clinique Happy, Kenzo a Oblique** od **Givenchy**). Polekaně si uvědomím, že jedna z dívek, kterou cestou od šatny můjme, je od pasu nahoru nahá – ale zdá se, že jsem jediná, kdo si toho všiml. Kdosi Olivera přátelsky zdraví, ale než se sta-

čím ohlédnout, dotýčný je pryč. Chytlím se Olivera za ruku a on mě táhne dál do útrob klubu. Tváří se ironicky, skoro nadřazeně, ale vyčítám, že i on je nesvůj. Několik mladých lidí Oliverovi překvapivě zdvořile kyne, ale zároveň občas zaregistruji, že jeho manželkové kalhoty a sepraná černá košile budí mezi všemi těmi značkovými pánskými obleky jistou ironickou pozornost. Mátn pocit, že i já jsem zvolila příliš konzervativní oblečení, a připadám si tudíž nepatřičně. Také mě znervózňuje, že se stále nedokážu dostatečně zorientovat. Místnosti, kterými procházíme, mají většínou nepravdělný tvar a jsou podivně členité; v každé je bar, kolem kterého se vine dlouhá fronta. Za chůze hledám očima toalety, ale žádné nenalézám. S výjimkou jedné slavné modelky nevidím zatím ani žádné známé osobnosti. V dalším sále je velké projekční plátno, na kterém se rychle střídají jakési barevné obrázce. Do kohosi narážím, omlouvám se. Oliver se náhle zastaví, skloní se a políbí na tvář mladou, celkem hezkou dívku v upnutých černých kalhotách a stříbrném tlíku s flitry; čekám, že mě představí, ale dívka zmizí. Oliver mě před sebou tlačí dál.

„Bludíčka...“ pošeptá mi stručně.

„Ta stornovaná?“ zeptám se.

Oliver přikývne. Pociťm mírný nápor zářivosti, ale hned vzápětí mě oslní blesk: kdosi kohosi fotí. Když se k nám fotografovaný muž otočí čelem, uvědomím si, že ho znám z televize, ale nedokážu si vzpomnout na jméno. Jeho přítomnost nicméně způsobí, že zájem okolostojících lidí se dočasně přenesse i na

Olivera a na mě. Můj pocit nenáležitosti ještě zesílí. Nehodím se sem. Všichni ostatní se tváří naprosto samozřejmě: postávají nebo posedávají na italských kožených sedáčkách **Natuzzi**, kouří, hlasitě vtipkují, nenuceně popijí koktejly a z malých talířků (víbec netuším, odkud si je přinesli, nikde jsem žádný bufet neviděla...) napichují malými vidličkami jídla, z nichž některá jsem ještě nikdy nejedla: zajetí paštiku, křepelčí vejce, dokonce snad prý (tvrdí alespoň Oliver) i lanyže.

„Vítej ve virtuálním světě,“ pronese Oliver. „Nic z toho, co vidíš, není skutečné.“

Kochá se mými rozpaky.

„V tom případě se budu muset opít,“ odpovím a dál se opatrně rozhlížím.

Mám úplně ztuhlou šíji.

„Konečně rozumné slovo,“ říká Oliver a jdeme se postavit do fronty na pravé šampaňské.

3/

Po necelé hodině jsem už příjemně opilý. Uvolním se, začnu víc vnímat hudbu a bez ostychu se vlním v bocích.

Už se usmívám. Tváře lidí se zdají být přátelštější než předtím.

„Kouzelná proměna,“ raduje se ze mě Oliver.

Rozepne mi košili o jeden knoflíček, rozhrne vystřih a spokojeně si prohlíží ten rozdíl.

„Hned přijdu,“ říká potom.

4/

Je prý skoro třicet minut. Rozhlížím se, ale nikde ho nevidím. Dva muži na mě téměř soucasně promluví anglicky, nerozumím, co říkají, a tak jen s úsměvem zavrtím hlavou. Cítím veselou lhostejnost, ale zároveň ve mně roste jakési zvláštní znepokojení.

Vydám se Olivera hledat. Točí se mi hlava. Stále narážím na nová, předtím neobjevená tmavá zákoutí.

V tom příštím se Oliver lhbá s onou dívkou ve stříbrném tlíku.

Spatří mě. Nejprve Oliver, potom i ona. Ona se usměje. Oliver se kousne do rtu a zvrátí hlavu ke stropu. Otočím se a běžím pryč. Oliver na mě cosi volá, ale nezastavím se, ani se neotočím. Hledám východ, narážím do lidí. Kabát nechávám v šatně. Konečně jsem venku. Je strašlivá zima, ale našťestí přímo před vchodem stojí hned několik taxíků. Dveře nejbližšího z nich otevřu tak prudce, až se řidič lekne.

„Do Bohnic!“ říkám nebyvale autoritativně. „Rychle!“

Praha 21. března 2000

Drahá Lauro,
dopis, který jste mi s Tvým přítelem poslali, jak se říká v pořádku došel.

Když jsem ho otevřel a pochopil, že je od Tebe, zaplavily mě dost smíšené pocity. Na jedné straně to bylo samozřejmě skvělé. Byl to konečně přesvědčivý důkaz, že jsi „dopisy z metra“ četla (po tom mediálním cirkusu, který se kolem nich spustil, jsem u to sice věřil, ale potřeboval jsem mít jistotu). Současně se ale dostavily pocity nepřijemné. Jednak jsem už tušil, jaké nehovárnosti se uvnitř dočtu, ale nesnesitelná byla především představa, že jsi obsah dopisu konzultovala s NĚM, že jste se společně radili, co mi napsat, abych se svou „veřejnou kampaň“ přestala. Představa, jak se Ty a ON někde v luxusní restauraci bavíte o mě...

Ten relativně mírný tón dopisu je bezpochyby Tvoje zásluha. Znáám Tě dobře a vím, že hádky se Tě doslova fyzicky protiví a že do nějakého sporu jásáš jen tehdy, když už oprava není uhnouti (a navíc se špatně skrývá-ným zoufalstvím...). Vsadím se, že například ten velice jemný, skoro bych řekl **kultivovaný** náznak ujhružku, ob-sazený v závěru dopisu, je Tvoje dílo, ON by to zcela určitě napsal mnohem přímočařejí. Tvrdíte, že to, co dělám,

160

je **prý nedůstojné a exhibicionistické** (mimochodem mi připadá, že některé obraty jste poněkud bezmyšlenkovitě převzali od všech těch psychologů, kteří v novinách a v televizi komicky spekuluji o mém údajně narušeném dětském a problémových vztazích s matkou...). Přesete, že bych měl **přijmout prohru, uznážit se a dál se neztrapňovat**... Také bych prý měl brát ohled na Tebe a uvědomit si, že je Ti takové veřejné probírání soukromých záležitostí krajně nepřijemné. Potom následuje překvapivě ubohý sarkasmus týkající se Ortenovy poezie z posledního dopisu — tady jsi nejspíš zapomněla redakčně zasáhnout a nechala jsi člověka, který čte jen časopisy o autech a o jachtingu, aby se pokusil interpretovat básně... Úplně nakonec pak ta skrytá ujhružka soudem.

Inu tak, jak dobře víš, Lauro, nejsem zrovna typ, který by se pral (poslední pěštní souboj jsem svedl někdy ve třetí třídě), ale když jsem ten „Tvůj“ dopis dočetl, navalila se mi krev do hlavy a pocítil jsem téměř nezvladatelné nutkání rozbit tomu bastardovi hubu. ON, který se přede mnou zcela nedůstojně skrývá a všemožně se mi vyhýbá, má tu drzost, že si mě dovoluje poučovat o důstojnosti... Tentýž člověk, který Ti zcela neomaleně posílal dvojsmyslné textové zprávy, přestože od začátku věděl, že chodíš se mnou, na mě teď apeluje, abych se prý „choval čestně“...

Ale na NĚM koneckonců nezáleží. Cožpak záleží na tom, že mě snad hodlá zažalovat? Vysvětlí MŮ, že nemám co ztratit — už jsem ztratil všechno. Jediné, na čem mi záleží, jsi Ty, Lauro. Pochop: cožpak můžu jednat jinak, než jak jednám? Cožpak to můžu vzdát, jestliže tím

161

definitorně přijdu o to jediné, co je pro mě bez nadsázky
životně důležité?

Já o Tebe, Lauro, zkrátka **bojuju**. Bojuju, jak nejlíp
umím — a to přece nemůže být nedůstojné. Není důležité,
jestli to někomu připadá trapné nebo třeba exhibicionis-
tické — to jsou jenom slova, navíc od těch, kteří možná
nic podobného na vlastní kůži nezažili.

Miluju Tě, Lauro. Vrať se.

Oliver

КАПИТОЛД XXII

Polgamie jako dědičné bráně — Odlíšné názory
na nevěru — Nešťastná prodavačka kondomů —

Velký blondýn v cyklistických tretrách

1/

Ještě v noci volám Ingrid.

Trpělivě mě vyslechně a potom se opatrně zeptá,
zda Oliverovo provinění trochu nepřeceňuju.

„Nepřeceňuju?“ křičím. „Jak — **nepřeceňuju**?! On
se s ní **lbal**, copak to nechápeš?! Strkal svůj **jazyk**
do tý její zmalovaný tlamy!“

„Zlato?“ říká Ingrid ospale. „Vzpomínáš si ještě,
s kým ses na dovolené s Rickiem hned **několikrát** li-
bala ty?“

Zahanbeně zmlknu.

Ingrid se chopí příležitosti a vysvětlí mi, že muži
jsou na rozdíl od žen nevěrní i tehdy, když jsou ve
vztahu zcela spokojení. Je to prý vědecky dokázáno. Ci-
tuje mi výsledky jakési srovnávací studie: za celou his-
torii lidstva tu bylo něco přes jedenáct set společen-
ských kultur, přičemž více než tisíc bylo **polygamních**.

„To je víc než devadesát procent, chápeš? Chlapi
maj bohužel nevěru v genech,“ říká Ingrid významně.

Cosi tu nehraje.

„Ingrid? Ty tam někoho —?“

Ingrid zaváhá a mně to konečně dojde.

„Takže,“ hlesnu vyčerpaně, „chceš říct, že nás od začátku někdo poslouchá?“

Ve sluchátku zapraská. Slyším Ingrid cosi šeptat a potom je chvíli ticho.

„Ahoj Lauro,“ ozve se náhle Hubert. „Promiň, ale je už fakt pozdě. Za hodinu musím být zpátky u rodi-ny... Moje genové předurčení mě bohužel nutí vás te-telefonát ukončit.“

A zavěsí.

2/

Nechci Olivera vidět. Neberu telefon, na jeho čím dál zontalejší textové zprávy nereaguji.

Mámě nic neřeknu; statečně předstírám, že je všechno v pořádku.

V pondělí ráno přicházím do práce s předsevzetím se nikomu nesvěřovat, ale **vyrovnané ženy** na mě samy poznají, že se něco děje. Jejich starostlivé dota-zy po chvíli způsobí, že propuknu v nezvladatelný pláč – a musím tudíž s pravdou ven.

Redakční názory na nevěru se rozcházejí:

Zdeňka míní, že Oliver je jenom další sobecký ba-stard, kterých je údajně mezi muži většina.

Vlasta mě naopak varuje, abych si kvůli takové malíčkosti nezníčila hezký vztah, a přečte mi článek, který chystá do příštího čísla. **Andie MacDowellová: Naše manželství zničila zátlivost.**

Romana s ní v zásadě souhlasí – až na to, že by to prý na mém místě nenechala jen tak. Rozhodně by Olivera nějak potrestala.

164

Tesařová se shovívavě usmívá: chce nám tím na-značit, že jí se problémy s nevěrou nikdy netýkaly, netýkají a týkat nebudou.

Mirek říká, že se mi v žádném případě nechce plést do soukromí a už vůbec se prý neodvažuje v ci-tových záležitostech komukoliv radit; on osobně se ale domnívá, že bych se měla s Oliverem co nejdříve rozejít a najít si někoho, kdo by si vztahu se mnou mnohem víc vážil.

Pravím, že o tom budu přemýšlet.

3/

Pohledy Tesařové jsou stále nespokojenější, takže se raději vrátím ke svému stolu a po zbytek dopoled-ne se pokouším pracovat. Nejprve otevru došlou poš-tu – tentokrát je to pouze jediný dopis. Rukopis je obtížně čitelný, mnoho slov je výrazně podtržených.

Milá redakce,

vždycky jsem si svoje osobní problémy nechávala spíš pro sebe, nežli bych se s nimi obracela na někoho vlastně úplně cizího, ale protože už opravdu nevím, na koho bych se obrátila, tak se obracím na Vás. Třeba mi pomůžete, i když už o tom začínám pomalu pochybovat, protože ta-kových, jako jsem já, jsou určitě celé spousty. Chtěla jsem se v osmé třídě ZS hlásit na SPgŠ, ale moje vlastní matka mi řekla, že na to nemám a at se jdu vyučit pro-daváčkou, takže jsem se nakonec vyučila a teď už dva roky dělám u nás prodavačku v parfumerii. Už jsem měla přitom tenkrát podanou přihlášku na SPgŠ a to stáhnutí přihlášky jsem normálně obdržela a ani moje

165

trřidni na ZS to nechápala a jenom opakovala „Proč, Zuzano, proč?“ Celý můj problém je v tom, že asi nejsem nijak zvlášť hezká (ale nejsem doufám ani ošklivá!) a že jsem ušlápnutá a úplně zlomená a hlavně bez sebevědomí, jenomže je hrozně těžké mít sebevědomí, když vám vaše vlastní matka řekne, že vy na nějakou školu nemáte! V parfumerii jsem si to dávno úplně zoskthvila, takže se musím přiznat, že někdy mám strašnou chuť nastříkat tester nějaké té s prominutím krávy, která si na vás kvůli každé blbosti hned otevře pusku, ne na ruku, ale rovnou do očí! Když jsem tam šla, těšila jsem se, že tam budu nakupovat aspoň nějaký kluci, jenomže normální mladí kluci nakupují v parfumerii jen málo, to spíš starší chlapi od rodin, co už mají peníze, protože normálně kluk na parfémů kolem 1000-2500 Kč samozřejmě v našem „demokratickém“ kapitalismu nemůže mít! A i když na něj náhodou třeba má, tak stejně většínou přijde se svojí dükou, což vám jenom thá srde, protože vy žádného takového kluka, který by vám koupil parfém nebo třeba jenom na jaře sněžěnku, pořád nemáte. Oni přijdou sice někdy i sami, jenomže když se mi nějaký líbí, tak na něj stejně nedokážu promluvit přesně tak, jak bych chtěla, protože mi úplně chybí sebevědomí, takže z toho nikdy nic není! Jinak žádnou příležitost k seznámení nemám, protože domů se dostanu užduky až tak ve 3/4 na 8, a to už jsem stejně strašně utahaná a po večeri si jdu rovnou lehnout. O víkendech zase musím luxovat a různě pomáhat doma a večer nikam nesmím, i když je mi už devatenáct! Leda do kina, jenomže v sobotu večer nikdo do kina nejde, to dá rozum, všichni jdou tanco-

vat do klubu nebo ještě tak do hospody. Mluvit dokážu jenom na ty mladší kluky, když jich k nám do parfumerie přijde víc a chtějí třeba kondomy a jsou na mě sprostý, ale na ty milé slušné kluky to nedokážu skoro nikdy! Až si někdy řekám, že nežli takový život, tak to radši žádný, ale nechci se rouhat, protože mi kromě sebevědomí vlastně v životě zase až tak moc nechybí. Jenom bych hrozně chtěla potkat někoho hodného, kdo by mě opravdu miloval a měl se mnou potom dvě děti. Nemusí to ani být žádný filmový krasavec, protože na světě jsou mnohem důležitější věci než fyzická krása. To přece nechci tak moc. Nebo chci? Můžete mi poradit, co mám udělat, aby se mi tenhle můj sen splnil, protože už někdy začínám být zoufalá a napadá mě, co když se mi ten sen nesplní vůbec nikdy???

Vášše čtenářka Zuzana

P. S. Napišite!!!!

Dočtu a hlasitě se vysmrkám. Romana se ke mně podezíravě otočí.

„Panebože,“ vzdychne nahlas, „ona už zase brečí...“

4/

Sotva se po obědě vrátíme do kanceláře, kdosi zvoní. Vlasta jde otevřít. Po chvíli se vrací a významně na nás pomrkává.

„Tento mladý muž při pohledu na mě očividně zapochyboval, že se nachází v redakci **Vyrovanané ženy**...“ zopakuje starý vtíp.

Všichni se otočíme od monitorů: Vlasta za sebou vede mladého **messengera** v upnutém cyklistickém

trikotu a žlutočerné bundě, z níž vane venkovní chlad. Je stíháný, opálený v obličejí a zpod přílby mu vykukují krátké světlé vlasy.

V ruce drží kytici rudých růží.

„Dobrý den,“ zdraví zadýchaně.

Odpovídáme téměř unisono. Zdena se zahihňá.

„Pro slečnu Lauru...“, říká blondák Vlastě a rozpacitě po nás těká pohledem; na mně se jeho pohled zastaví o poznání déle. Zálchoti mi to. Vlasta s úsměvem přikývne a messenger mi květiny s viditelnou úlevou předá.

„Nedal byste si kávičku, švarný cyklista?“ ptá se Romana, ale mladík zdvořile odmítá; sotva mu poděpíšu **převzetí dodávky**, spěšně kancelář opouští.

Mirek se otočí k obrazovce počítače a předstírá mimořádné pracovní zaneprázdnění, ale ostatní kolegyně včetně Tesarové mě zvědavě pozorují. Ruzí je přesně deset. Pod celofánem svítí malá bílá obálka.

Dej mi prosím šanci tu hloupost napravit, píše mi Oliver. *Miluju tě*.

„Tak co?“ nevydrží to Vlasta.

Přečtu jim text nahlas. Snažím se, aby můj hlas zněl ironicky, ale příliš se mi to nedaří. Dány jsou postřehnutelně vzrušeny. Konečně se díky mně dočkaly a staly se svědkyněmi **autentického** citového dramatu. Vlasta mi dokonce navrhuje, abych scénu s růžemi použila do **Příběhů, které psal život**, ale Romana ji odbyde máchnutím ruky.

„O její rubriku teď nejde,“ říká. „Teď jde o to, co Laura udělá...“

5/

Co udělám?

Co tomu převrtovi udělám?

Strázně ráda bych mu chladně sdělila, že ho už nikdy!!! v životě nechci vidět!!!, ale problém je, že ho vidět chci!!!, a to dokonce co nejdlivěji!!! Takže mu zavolám do práce, chladně mu poděkuju za květiny – a pozvu ho na večeri. K nám domů!!!

Solidní rodinné hodnoty versus dvacetileté zmlouvané bludičky...

Oliver, okouzlen mou velkorysostí, se samým štěstím ihned přitopíje – a na cestě k nám udělá druhé, ještě okázalejší gesto, než bylo zaslání květin: zavalen (a zřejmě i poněkud přidušen...) lavnou sentimentální lásky ke mně, mé matce, sobě samému a celému lidstvu, se zastaví v bance, vybere polovinu svých celoživotních úspor a v nejbližší cestovní kanceláři zakoupí týdenní vánoční zájezd na Kanárské ostrovy.

Pro tři osoby.

Dorazí k nám, posadí se ke stolu, vytáhne potvrzení a zaplacenou objednávkou, zvrátí se na židli dozadu a těší se z našich rozpaků.

„**Šedesát tři tisíc?!**“ vrčí hlavou máma, zatímco si prohlíží voucher. „Teda Pažoute, ty ses musel zbláznit.“

Je ale vidět, že má radost.

„To bys od **Čecha** nečekala, co?“ usmívá se Oliver. Říkal jsem si, že Vánoce stejně neslavíte...“

„No, **laciný gesta** ti fakt idou,“ říkáám naoko jizlivě. „Vid’? V lacinějších gestech jsem byl vždycky dobořej,“ souhlasí pyšně Oliver.

КАПИТОЛА XXII

Bezprecedentní samostatnost – Wein, Vater, nein! –

Vzpomínka na Brigitte Barot –

Vánoce na pláži

1/

Je to ovšem organizovaný zájezd – a máma organizované zájezdy odjakživa nesnáší. Vyřeší to elegantně: na pražském letišti se až do odletu drží stranou od hlavní skupiny a povinnou prezentací u přepážky cestovní kanceláře pověří mě a Olivera. Po příletu zase odmítne hromadný převoz z letiště do letoviska, přitomné delegátce, která nás nervózně vyzývá, abychom si nastoupili do přistaveného autobusu (fouká velmi prudký vítr, takže musí křičet), zdvořile vysvětlí, že si tak jako tak hodláme pronajmout na celý týden auto, takže se do hotelu dopravíme sami. Delegátka vypadá zaskočeně, s podobným požadavkem se prý ještě nesetkala, a argumentuje odpovědností za **všechny** účastníky zájezdu.

„**My** to zvládneme, zlato,“ usmívá se máma.

Vlasy jí ve větru divoce vlají.

Autobus odjíždí bez nás.

Vrátíme se do halvy ke stánku AVIS, máma španělsky zažertuje s přítomnou dívkou, podá jí kreditní kartu, dívka telefonuje – a do pěti minut stojí před nejbližším východem z letištní haly blýž Seat Toledo.

Obloha je azurově modrá, slunce příjemně hřeje. Oliver naloží kufry, máma usedá za volant: nastartuje, stiskne tlačítko klimatizace, zkontroluje mě ve zpětném zrcátku, hladce se rozjede, propíle se nepřehledně značeným labyrintem parkoviště, neomylně projede všemi dáhničnými nadjezdy, kruhovými objezdy a křižovatkami a bez jediného špatného odbočení, nuceného zastavení, někuli pak pohledu do mapy nás po necelých patnácti minutách dopraví na parkoviště před hotelem.

„Teda mamí,“ říkám s upřímným obdivem, „seš vážně dobrá...“

„Já to vím,“ usmívá se máma. „Ale vědí to ti druhí?“

2/

Počasi je skvělé: je sice stále hodně větrno, ale teplo: odpoledne bývá až třiatvácet stupňů. Je to poprvé v životě, co nemám v prosinci studený nos a ruce.

Hotel je tříhvězdičkový, celkem pěkný; mámin jednolůžkový pokoj má dokonce přímý výhled na moře. V hotelu ovšem pouze snídáme (máma ještě před odletem požádala Olivera, aby zrušil zakoupenou polopenzi) a na obědy a večere chodíme do početných restaurací v letovisku (mým nejoblíbenějším jídlem jsou brambory ve slupce, **papas arrugadas**, nejlépe s pikantní červenou omáčkou **majo**, a především **gambras**, krevetky servírované ve vroucím olivovém oleji, s teploú česnekovou bagetou). Číšníci i hosté nás očividně považují za manžele s dcerou. Když jednou máma

odejde na toaletu a Oliver mě vášnivě políbí, dvojice starších Angličanů u sousedního stolu na nás vyřešití oči. Někdy je to nepřijemné, jindy se podobnými reakcemi docela bavíme.

„Nein, Vater, nein!“ bráním se, když mě na pláži plně Němců Oliver obejmje.

3/

Na pláži si ovšem znovu uvědomím, že Oliverovi se líbí převážně **mladé** ženy; jeho výmluvně zaujatý pohled několikrát dokonce provází i velmi mladé dívky. Když ho na to po pár dnech v mámině nepřítomnosti upozorním (o něco žárlivěji, než jsem původně chtěla), k mému překvapení se vůbec nepokouší zapřít.

„**Samozřejmě** že se mi líbí mladé dívky,“ říká na-prosto klidně. „Proč by se mi probůh líbit neměly? Připadalo by ti snad přirozenější, kdyby se mi líbily tyhle **stařeny**?“ ukáže směrem k vrásčitým německým penzistům.

„**Proč** se vlastně tyhle ženské opalují?“ tázala jsem se hned první den Olivera, když jsem viděla, jak systematicky a odpovědně se všechny ty vrásčité důchodkyně po dlouhé hodiny věnují chytřání bronzu.

„Kvůli **komu**, to mi řekni?“

„Kvůli prohlídkám u doktora,“ odpověděl suše.

„Kvůli panu primářovi...“)

„Připadalo by mi přirozenější, kdyby se ti líbily ženy plus minus tvého věku.“

„Pak bych tu ovšem nebyl s tebou,“ podotkne Oliver celkem logicky.

Napadají mě už jenom argumenty typu **Uvědom si laskavě, kolik ti je let nebo Vždyť bys mohl být jejich otcem**..., takže jsem radši zticha.

„Viš, co odpovíděla Brigitte Bardot, když se jí ptali, proč dává i po čtyřicítce přednost mladým chlapcům?“ říká Oliver. „Vždycky se mi líbili mladí lidé. Nechápu, proč bych měla svůj názor měnit jenom proto, že stárnu...“

Mlčím, ale klíči ve mě jakási nespokojenost.

„To bych podepsal,“ dodá.

„Líbí se ti moje máma?“ říkám poněkud útočně.

„Myslím fyzicky?“

Oliver zaváhá.

„Je to krásná, inteligentní ženská,“ volí pečlivě slova. „Je... **osobnost**.“

Cítím v tom opatrnost, která mě popuzuje.

„Přitahuje tě? Chtěl bys s ní ještě dneska vy-spat?“

„Dneska v **kolik**?“ pokouší se to obrátit v žert, ale já mu to nedovolím.

„Chtěl, nebo nechtěl?“

Divám se mu do očí.

„Ptáš se moc kategoričky. Život není takhle kategoriček.“

„Dobře. **Spíš** chtěl, nebo **spíš** nechtěl?“

Oliver vzdychne.

„Spíš nechtěl,“ odpoví neochotně.

„Tak vidíš,“ říkám smutně. „A co až bude přes čtyřicet mně...?“

„Co chceš prokristapána slyšet?“

„Upřímnou odpověď.“

„Nevím. **Opravdu** nevím.“

„Ty nevíš? Ale jak mám potom s tebou žít, když nevíš?“

„A jak mám žít **já**, když nevím?“ naštvře se definitivně Oliver. „Proč si sakra pořád myslíš, že já to mám snazší? Svět se nedělí na chlapy a na ženský, jak se ti snažej namluvit v Cosmopolitanu, svět je jenom jeden. **Všichni** jsme na stejný lodi. Všichni, ty i já, jsme ve stejným **unisex** průseru s názvem **Lidskej život** — tak už to konečně pochop!“

„Já samozřejmě chápu, že život je průser — a s tím jsem smířená,“ zvýším hlas. „S čím se ale smířit nedokážu, jsou některý tvoje **názory!**“

„Tak vidíš!“ zarášá Oliver. „Samas to řekl! Tohle je naprosto typickéj ženskej přístup! S nedokonalostí **života** jste schopný se jakž takž vyrovnat: To je život, je třeba ho brát, jákej je, říkáte si celkem rozumně. Ale s nedokonalostí **chlapů** se kupodivu nesmíříte nikdy. Pořád budete nativně hledat toho **dokonalýho**. Toho si dokonce přímo **nárokujejte**. Případá vám, že ideální chlap je vaše nezadatelný ženský **právo**. Když takovýho chlapa nedostanete, jste **spravedlivě rozčilený**...“

„Keey!“

„Stárrnu, Jardo, dělej s tím něco! Ohklopuje mě krutý nespravedlivý svět, Jardo, copak to nevíš? Ty s tím nic nenděláš? Jste naštvanej na **Boha**, ale protože moc dobře víte, že Bůh reklamace nepřijímá, seřvete aspoň chudáka **kosteelníka**...“

Po zbytek dne spolu nemluvíme. Zkouším si číst, ale nedokážu se soustředit. Myslím na Rickieho a stýská se mi.

Nakonec nás s Oliverem musí usmířit máma.

To jsme to dopracovali.

4/

Štěrdrý den je tu poznat prakticky jen podle toho, že pláž je už od rána plná připíplých, německy hovořících Santa Clausů v plavkách. S mámou se shodneme, že je to mile absurdní a že to v nás našťestí — na rozdíl od kapru, **purpur na plotně** a rozzářených stromečků v oknech bohnického sídliště — nevyvolává téměř žádné vánoční asociace.

Přesně před osmi lety mi umřel táta.

Sedíme v malé kavárničce na kraji pláže, číšník přináší skleněný džbán plný skvěle vychlazené **sangrie**.

„**Tak trochu jiné Vánoce**...“ říká spokojeně Oliver.

„Prima slogan, ne? Asi to prodám nějaký cestovce.“

Máma pozoruje jeho sešmájdané sandály a tričko plné děr.

Neříkej nic, prosím ji v duchu.

„Představ si, že naše teta,“ říká zamysleně máma, nerozbalené brčko v puse, „peče léta na Vánoce vánočku...“

„Nereptáme,“ přidám se vděčně, „aspoň máme něco pro kočku...“

Oliver nám oběma pohládí předloktí a potom nás políbí.

KAPITOLA XXIII

Je to poprvé, co si to od něj máma nechá lbit. Málčko přitom zrudne.

„Tak šťastné a veselé,“ říká Oliver a zdvihá sklenici k přípitku.

Mámina ruka zaváhá.

„My tohle neřkáme, Olivere,“ informuji ho tiše. „Sorry.“

Oliver omluvně pokrčí rameny.

„Tak co třeba **Na zdraví?**“ zkusí to znovu.

„Na zdraví a **na lásku**,“ říká máma a tukne si s námi.

Po zbytek odpoledne potom skáčeme ve vínách.

Němec nesnášející Němce – Náměly pozustalých –

Outihnuje třídní společenost mužskou psychiku? –

Hloubka ženského spánku

1/

Svou příští životní lásku potká máma hned nazítří, během výletu na Tenerife.

Je to Němec, který upřímně nesnáší Němce.

Máma zase nesnáší Čechy, takže mají skvělé předpoklady vytvořit ideální pár.

2/

Jmenuje se Hans, je mu pětactýřicet a pracuje jako architekt, cestuje sám. Vypadá tak trochu jako mladší Clint Eastwood – tenhle můj dojem se ještě prohloubí, když se na nás při čekání na trajekt anglicky obrátí s jakýmsi dotazem.

Je to především máma, kdo ryze zdvořilostní konverzaci uměle prodlužuje.

„It's a windy day today, isn't it?“ švitoří.

Zato včera bylo celkem příjemné teplo, že? Ani zima, ani přílišné horko. Tak akorát.

Vyměníme si s Oliverem pobavený pohled, ale máma nás ignoruje.

Zdá se, že Hans také nijak neholduje studeným střeoevropským Vánocům, že? pokračuje snaživě.

„Well, it depends...“ říká se sympatickým úsměvem Hans. Přijde na to.

Jezdí sem každé Vánoce? ptá se máma.

Teprve tři roky, odpovídá Hans.

Nahle zaváhá. Semkne rty a pokrčí rameny. Od smrti manželky, dodá jakoby omluvně.

„Oh my God!“ vyhrkne máma. „I'm so sorry!“

Přejde okamžitě do němčiny a ještě jednou se Hansovi obšírně omlouvá. Rozumním jí každé páté slovo, ale Hans je její perfektní němčinou očividně mle překvapen. Zdvhne obě dlaně na znamení, že není třeba se omlouvat. Taktně mění jazyk i téma: anglicky se ptá, jak jsme strávili Štědrý večer my – v Cechách? Nebo také tady? Své pohledy dělí mezi mámu a Olivera – zjevně jej tak jako mnozí považuje za svého otce. Jeho příští otázka moji domněnku potvrdí a máma mu rutinně vysvětlí jeho omyl.

Nyní je to pro změnu Hans, kdo upadne do rozpaků a kdo se zbytečně dlouze omlouvá. Zatímco mluví, v jeho očích je nevyřčená otázka.

„Můj muž,“ informuje ho máma, „zemřel před osmi lety.“

Hans se bezmocně nadechne. Zdá se, že nemůže najít ta správná slova.

„Klid,“ říká máma. „K ničemu vás to nezavazuje.“

Hans se rozesměje. Musím uznat, že smích mu sluší.

Máma se rovněž usmívá. Nastupujeme na trajekt.

„Co kdybychom nechali tady mládež,“ říká Hansovi a ukáže na Olivera a na mě, „a zcela nezávazně si někde dali kávu?“

„To je dobrý nápad!“ souhlasí okamžitě Hans.

3/

„Je z **Hamburku!**“ zvěštuje nám máma radostně, když se po půlhodině vrátí. „Narodil se tam!“

Oliverův výraz je ostenlativně nechápavý.

„Promiň,“ chce vědět, „ale co je na Hamburku co by místě narození **tolik** potěšujícího?“

Nejde samozřejmě o Hamburk, vysvětlí mu máma. Jde o to, že Hans je někdejší **západní Němec** (jak tajně doufala), a nikoli bývalý **endérák**.

„A proč,“ říká Oliver trochu hádavě, „je pro rodičící se mloučnou aféru důležitý, v jakym režimu kdo vyrůstat?“

„Protože socialismus sebral většinu chlapů sebevědomí a sebeúctu,“ říká Oliverovi máma. „Myslím, Pažoute, že zrovna ty bys o tom mohl něco vědět...“

(„Mluvívali o celých národech, jako by hovořili o jednotlivci, zatímco mluvit se sebestmenším náznačkem jistoty byt jen o jednotlivci mně připadalo unáhlené,“ cituje mi později Oliver ze své rozčetané knihy.)

Z trajektu po přistání přestupujeme na autobus. V autobuse si všimnu, že máma k Hansovi jednou či dvakrát nenápadně zalétně pohledem. Jakmile na příští zastávce vystoupíme, Hans se k nám znovu připojí. Zasněžený vrcholek PICO DE TEIDE pozorujeme už

opět společně. Později se mě Hans s jemnou ironií otázke (má vdanou dceru v mém věku), zda mu dovo-
lím pozvat mámu na oběd.

„Nejprve dvě kontrolní otázky.“ ptám se ho anglic-
ky přisně. „První: Co si myslíte o trestu smrti?“

„O trestu smrti?“ říká zaraženě. „Jsem proti...“

„Dobře. Co zbraně? Máte rád zbraně?“

Máma se směje.

„Nemám,“ nechápe stále Hans.

„Oukej. Tak běžte...“

4/

V příštích dnech se od sebe Hans a máma nehnu-
na krok. Oba vypadají zamílované.

„Jakéj je?“ vypyávám se zvědavě.

„Zatím skvěle!“ říká máma. „Zatím skoro ideál...“

„Prokrista, už zas?“ upí Oliver. „**Ideální muž** ne-
existuje! Ideální muž je virus napadající ženskou ra-
cionalitu – teda pokud něco jako ženská racionalita
vůbec existuje...“

„Možná že ideální muž neexistuje, ale není to žád-
nej virus,“ nesonhlasím. „Je to krásnej sen.“

„A sny se kupodivu občas člověku i splněj...“ do-
plní mě máma.

Usmějeme se na sebe.

„Nesmysl. Je to životu nebezpečnej **mýtus**,“ vrčí hla-
vou Oliver. „Každou ženskou, která tohle slovní spo-
jení vysloví, bych stíhal za šíření poplašný zprávy.
Nebo za **obecný ohrožení** – tam je trestní sazba pod-
statně vyšší.“

180

Máma si dolévá čaji; všimnu si, že se jí trochu
chvěje ruka.

„Vadilo by vám, kdybych se přestěhovala k Hanso-
vi do hotelu?“ říká jakoby mimochodem, ale vyhne
se přitom mému pohledu. „Chceme být na silvestra
spolu.“

„Stojí ti to za to?“ namítá Oliver. „Na tu jednu
noc?“

„Samozřejmě že nevadilo...“ říkáám.

5/

Večer s Oliverem sedíme v hotelovém baru; spolec-
nost nám dělá jen několik podobně osamělých párů.
Z přílehlých restaurací k nám doléhá hlazol počínají-
cích silvestrovských oslav. Kdybych si mohla vybrat,
šla bych si někým zatancovat, ale Oliver diskotéky
nesnáší. Nepřiznám to nahlas, ale myslím na mámu.

„Jestli vypiju ještě tohle, tak okamžitě usnu,“ ří-
kám Oliverovi, když objednává další dvě sklenky též-
kého červeného vína.

„V raném dětství,“ říká zamysleně Oliver, „jsem si
velice oblibil známou píseň o zabijáku Mackie Me-
sserovi ze Žebrácké opery. V podání Miloše Kopeč-
kého.“

Mluví přisně spisovně, což znamená, že je už opilý.

„Zkratť to,“ žádám ho.

„V té písni je následující sloka: *Jednou v noci / mla-
dá žena / nic netuší / a jde spát / probudí se / zneuctěna
/ ale Mackie / jí nechce znát.*“

„Úžasný,“ říkáám unaveně. „Jaká je pointa?“

181

„Ta píseň zcela zkrasila mou představu o **hloubce** ženského spánku.“

Rozešmeje mě to. Když Oliver chce, umí být zářavý. Jeho opálení mi navíc připomíná, že je to pořád **ten** Oliver.

Ten z Korčuly.

Privinu se k němu těsněji a těším se z pocitu, že patříme k sobě.

„Celá léta jsem se kvíli té ztracené písni domníval, že ve spánku s vámi můžeme dělat **cokoliv**,“ pokračuje. „Dovedeš si představit to pozdější zklamání?“

Rozhlédnu se, zda nás nikdo nepozoruje, a polo-
žím mu ruku do klína.

„A to by se ti líbilo?“ ptám se ho koketně. „Kdy-
bych opravdu **hluboce** spála?“

„Připusťme,“ říká Oliver opatrně, „že spící žena
může mít pro muže jistou atraktivitu.“

„Ano? A v čem ta atraktivita spočívá?“

„V tom, že muž může beze zbytku převzít aktivitu
a konečně tak naplnit svou přirozenou dominantní
úlohu – jak po tom ostatně vždycky toužil. Dále v tom,
že spící žena mu nevnucuje všechny ty nesmyslné
předkoitální aktivity, které redaktorky ženských ča-
sopisů bhůviproč považují za vzrůšující. Žádné zdržo-
vání pseudoorientálními masážemi chodidel, žádné cu-
cání ušního lalůčku... A konečně je zbaven povinnosti
postkoitální konverzace.“

Vím, že to nemyslí zcela vážně, ale přesto se od-
táhnou.

„Takže nejlepší by bylo, kdyby žena byla **mrtvá**?“

„Proč hned mrtvá?“ říká klidně Oliver. „Úplně by
stačilo, kdyby si občas vzala rohynol.“

Ještě před chvílí mě ta debata docela vzrůšovala, ale
nyní už se mi přestává líbit. Kolem s jekotem proběh-
nou dva asi pětiletí chlapi. Oliver se zatváří útrpně.

„Prokrista!“ durdí se. „Neměli by ti bastardi už dáv-
no spát?“

Mlčím.

„Co ty si vlastně myslíš o dětech?“ zeptám se po
chvíli.

„Děti jsou radost i starost.“

„Myslím to vážně.“

„Vážně?“ říká Oliver. „Děti jsou hračky znuděných,
bezradných dospělých.“

„Cože?“

„Děti jsou náplně prázdných životů.“

Jsem naprosto konsternována.

A tohohle člověka jsem si chtěla vzít!

Praha 20. dubna 2000

Drahá Lauto,

Jaro je tady a já dál zpívám svou obehnanou písničku. Jmenuje se **Lauto, vrať se!** a je to holouy šlágr sezóny. Byli jsme několikrát v různých novinách, dvakrát v hlavních zpraváčkách na NOVĚ a prý to bylo i ve zpraváčkách německé televize ARD (užívám spravedlivě množného čísla, protože všechnen ten mediální úspěch je jaksi především Tvoje zásluha...). Jeden literární kritik dokonce napsal do Respektu článek **Oryfus v metru** — četlas to? Nebo už čteš jenom časopis **Jachty a čluny**?

Sám jsem viděl mnohokrát, jak si někdo z cestujících (obvykle dívka či žena) můj dopis se zájmem a někdy i s postrehnutelným dojetím čte, což mě pokazuje jakými smutným způsobem potěšilo, ale zažil jsem i opak — například, lhostejný nezámern, kdy dotýčný člověk přčetl jen několik řádků a potom otráveně odvrátil pohled k sousedním reklamám: **Vychutnej si tohle, poznej bájecnou chuť tamlého, neuváž se a odvaž se...** To jsou věci, které leť. Smutek nudí — a cizí obzvlášť. Nečí boleš? To neřeší! Nedámo jsem byl svědkem toho, jak si skupinka teenagerů dělala z mého předešlého dopisu dost vulgární legraci. Nejsm takový idiot, abych to nechápal, ale stejně jsem tajně doufal, že aspoň některá z holek řekne těm

klukům něco jako „Nechte toho, ste blbí...“ — jako když někdo vypravuje hodně drsné anekdoty, které překračují únosnou míru. Jenže to žádá nějaká. Existuje ale ve věku tolik úspěšné České sody ještě nějaká míra? Když si děláme legraci z Palacha a z koncentráků, můžeme brát vážně obyčejný pocit opuštěnosti?

K zmíněné samotě: Nemusíš mi to věřit, ale za celé ty dlouhé měsíce od našeho rozchodu jsem nespal s žádnou ženou. Znáš mě dobře a víš, že sex pro mě vždycky byl hodně důležitý. Někdy před třemi týdny mě kolega z agentury (samozřejmě ho znáš, ale z pochopitelných důvodů ho nemohu jmenovat), který se už nemohl dívat na mé (jak se vyjádřil) **dobrovolené mučednictví**, zatáhl do jednoho mimopražského nevěstince — ale já jsem s žádnou z těch snaživých, ale očitivně ne zrovna štastných dívek stejně nedokázal jít nahoru. Ta ironie: přišel jsem o všechno, ale **zabrany** mi zůstaly... Abych byl zcela konkrétní (promiň tentokrát ty intimní detaily, uznej, že až dosud jsem byl v tomto ohledu velmi zdrženlivý): když začali hrát **Let's talk about love** od Céline Dion, jedna ta dívka, pravem otrávená mou nerozhodností, mi položila ruku do klína. Okamžitě jsem měl erekci — a současně jsem se nahlas rozplakal. Zkus si to představit (doktora Z. to minulý týden velmi rozesmálo — což ovšem na druhou stranu není zrovna to, co člověk očekává od svého psychiatra): sedím v maloměstském bordelu v jakési přišerné klubovce, katkoťy vyboulené, zpívá Céline Dion — a já hlasitě pláču.

Takže to by byla trocha **decentně sebeironického humoru** (jak psali v Respektu) spojená s neutravým sděle-

ním, že žiju příkladně asketicky a především jsem stále single. Nyní něco méně legračního.

*Poslední dobou miuám strašný úzkostný sen. Potká-
vám Tě u východu různých parků, zejména pak Prů-
honického (vůbec nechápu, proč zrovna tam, byl jsem
v Průhonících naposledy na školním výletě, kde mi mi-
mochodem jeden ze spolužáků nechtě strhl plinu, která mi
pak celý den krůčela...). V těch snech jsi buďto těhotná,
nebo se už skláníš nad kočárkem. Ten kočárek je podivně
nemoderní – takový ten proutěný – ale co já vím, možná
že už tenhle typ zase přišel do módy.*

Modlím se, aby to nebyla pravda.

*Miluju Tě, Lauro – a nepřestávám to.
Vrať se.*

Oliver

КАПИТОЛА XXIV

Zpráva z domova – Kafe od Žida – Láaska po telefonu –

Oliverův nečekaný návrh

1/

Vítejte z dovolené aneb Zpráva z domova:

Babicka na novoroční vycházce s pečovatelkou upadla a zlomila si krček v kyčli. Je po operaci a leží na Bulovce, na pokoji se dvěma dalšími podobně nepohyblivými stářenkami a jedním umírajícím stárním úředníkem na penzi. Obden se u ní s mámou střídáme v návštěvách. Pokoušíme se ji všemožně rozptýlit, ale babička je nezvykle zamlklá; dokonce se mě ani jednou nezeptá, zda už mám chlapce.

Hubert hned po Vánocích opustil rodinu a přestěhoval se k **Ingrid** do její garsoniéry. Silvestra už slavili společně. Ingrid Hubertovi zakoupila dvě velké knihovny, stojací lampu a samozřejmě křeslo. Tvrdí, že je poprvé v životě opravdu šťastná. Oliver je nadšený a vyčítá mi, že jeho radost nesdílím.

Zemlová má rakovinu. Chodí na ozářování, takže jí slezly vlasy a musí nosit šátek – s téměř stejným vzorem, jaký má závěs na jejích botníku. Tváří se, jako by její rakovina byla moje a mámina vina. **Zemla** se nás zase, kdykoliv se s ním srazíme na chodbě, pokouší obíjmat. Přišel nám to říct ještě týž večer, kdy jsme při-

letěly z Kanárů. Je z toho pochopitelné zdrcení. Máma mu udělala kafe a nezácasněně ho vyslechlá. Rozhodla se, že se v tom nebude citově angažovat. Říká, že jestli **ona** nemá právo na lhostejnost, tak pak už nikdo.

Tesařovou bije manžel. Reklý mi to Vlasta se Zdeňkou. Zatím se jí to díky meškápu pokaždé podařilo utajit, ale po silvestru to definitivně prasklo – zlomený nos a rozbité obočí lze totiž těžko zapudovat. Romana šéfovou utěšuje výčtem slavných žen, které rovněž zažily domácí násilí.

Zatím to příliš nepomáhá.

2/

Od vydavatele **Vyrované ženy** jsme všichni dostali k Vánocům vstupenky do Národního divadla – na Maryšu. Zavolala jsem mámě a zeptala se, zda nemám lístky vzhledem k situaci s babičkou někomu věnovat, ale máma řekla, že půjde ráda; potřebujeme se prý rozptýlit.

Oběma se nám to moc líbí. Zuzana Stivínová je co-by Maryša skvělá. Ještě dlouho po představení dojatě mlčíme.

„Víš, co mě napadlo?“ promluví konečně máma, když jdeme mrzáčným večerem na nejbližší metro.

„Ne“, drkotám zuby.

„Situace Maryši je tragická, protože nemluje Váru, ale Francka. Jenomže co když ženská žádáňho Francka **nemá?**“

Máma na mě úkosem pohledne a přitáhne si límec kabátu těsněji ke krku.

„Nebo co když si pořád není jistá, jestli ten její je ten pravěj? Co když o všech chlapcích, který pozná, pokaždý donekonečna **pochybuje?** Co když jí ta věcná nespokojenost, ta věčná nejistota, jestli si vybrala dobře, nutí dál a dál **hledat?**“

„Povídej mi o tom!“ souhlasím spontánně.

„Není pak ale lepší to **vzdát? Poddat se** nějaký tý otovský nebo jiný síle? Nechat se zavalit tím **nezměnitelným údělem?** Zbavit se prostě tý nesnesitelný odpovědnosti za vlastní rozhodnutí...“

Tuším, co máma myslí.

„Můžeme si vybírat – to je ten problém. Proto jsme nespokojený“, říká. „Vědomí **nevyhnutelnosti** by nám možná prospělo. **Tak to prostě je – a jinak to nebude. To je holt život.** Co když potřebujeme spíš **tohle?**“

3/

Od návratu z Kanárů jí Hans obden telefonuje; dvakrát trikrát týdně volá ona jemu. Mluví spolu německy, takže téměř ničemu nerozumím, ale když skončí, máma pokaždé vypadá zasmušile.

Vyprávám to Oliverovi. Nic na to neřekne, pouze pokrčí rameny.

O pár dní později mi cituje z rozčetěné knihy s názvem **Generace X**: „Skupina lidí tihnoucí k chronickému cestování na úkor vlastní dlouhodobé ekonomické stability a trvalého zázemí a vyznačující se tendencí prožívat katastrofické a extrémně drahé telefonní mistosné vztahy s jedinici slyšícími na jméno Serge.“

Spokojené se odmlčí.

„V tomto případě Hans,“ doplňuje.

„Asi v polovině ledna vyleze z našeho bohnického faxu potvrzená objednávka letenky do Hamburku. Máma obratem zruší několik pracně sehnanych překladatelských zakázek a znovu podlehne oné odstředivé sle, která ji už od mládí žene pryč z Čech. Ze skříně v předstíni sundá svůj nejlepší kufř a začíná promyšleně balit. Náhle je plná energie. Usmívá se.“

1 Kdýž je v pohybu, cítí se v bezpečí.

4/

Letadlo odletá ráno.

Máma vstane v půl šesté, o čtvrt hodiny později vyleze z postele i já. Máma si před zrcadlem v předstíni dosušuje umyté vlasy. Postavím se vedle ní a pozoruji ten nebetýčný rozdíl: já jsem ve zmačkané noční košili, rozespalá, s přeleželymi vlasy a spánkem opuchlými víčky; máma je dokonale nalícená, na sobě má nový kalhotový kostým a srší elánem.

„Tak pa, láska,“ políbí mě na odchodu. „Opatruji se.“
„Šťastnou cestu, mamí,“ říkám. „Užij si to.“

Zavřu za ní dveře a jdu na balkon. Na vedlejším balkónu stojí Žemla v červené šustákové soupravě a kouří. Předstírám, že jsem si ho nevšimla. Máma nastupuje do taxíku, dlouze si máváme. Neujde mi, že mává i Žemla. Taxík odjíždí, máma tiskne dlaně na zadní okno.

„Kam a na jak dlouho?“ zeptá se Žemla nebyvale stručně.

190

„Na čtrnáct dní. Do Hamburku,“ říkám trochu provinile. „Dobry ráno.“

„Dobry ráno.“

Tipne cigaretu, ale zůstává na balkóně. Slyším Žemlovou cosi volat. Vracím se do bytu: působí podivně prázdně. Okamžitě si začnu připadat opuštěné. Usmout už nedokážu. Uvařím si kávu a čtu si věrejší noviny. V osm zvoní mobil – je to Oliver, odchází do práce.

„Tak jste nezaspalý?“ říká.

„Ne.“

„V kolik jít to letí?“

„V půl devátý.“

„Nebud' smutná.“

„Hm.“

Chvilí mlčí.

„Chtěl jsem ti navrhnout,“ říká potom, „abys ses ke mně nastěhovala.“

„To nestojí za to – na těch čtrnáct dní. Musím každéj den k babičce.“

„Nemyslím na čtrnáct dní,“ opraví mě Oliver. „Myslím **napořád**.“

191

KAPITOLA XXV

*Čeho se Laura bojí? – Oliver a třídní schůzky –
Chtít z Havlíčka – Zamítnoutý Mirek*

1/

STAROMLADENECKA PEVNOST DOBYTA! textu
Ingrid.

Mám takovou radost, že jí málem pošlu **letící srdce**, ale naštěstí si včas připomenu své celoživotní předsevzetí neposílat nikdy nikomu žádný z těch hloupých obrázků (copak jsme Indiáni, abychom komunikovali prostřednictvím obrázkového písma?). Zároveň mám ze společného bydlení s Oliverem trochu strach.

Bojím se o své soukromí, o své každodenní zvyklosti.

Bojím se, že si zevšedníme.

Bojím se, že dopustím, aby mi Oliver začal jít na nervy.

Bojím se, že nepřestanu dál **hledat**.

2/

První dva měsíce jsou ovšem nad očekávání skvělé. Oba se od samého začátku nápadně snažíme. Na uvřítanou dostanu od Olivera květiny, modré hedvábné pyžamo **Marks and Spencer** a bílý froté župan; já

mu na oplátku koupím totéž křeslo, jako před časem koupila Ingrid Hubertovi.

Oliver je nadšený. Je milý a zábavný. Přátelsky se škádíme.

„Milá Laura, věř, že nemám opravdu ani to nejmenší proti **tvým** vlasovým šampónům, koupelovým pěnám, balzámům, kondicionérům, hair-reparitům a tělovým mlékům, rozmístěným po celém obvodu **mojí** vany.“ říká mi Oliver po návratu z koupelny. „Ovšem pouze za předpokladu, zůstane-li na jejím okraji místo na odložení skleničky na víno a misky s olivama...“

„Panebože! Bordelář s pedantskými návyky!“ směju se. „Ta nejhorší kombinace!“

Chytne mě pod krkem a povolí mě na postel.

„Aspoň mizerných deset centimetrů, Laura!“

Překvapuje mě různými drobnými dárky. Když přicházím po práci domů a vidím, že v Oliverově garsoniě se už svítí, potěšeně zrychlím; pokud přijdu první já, přistihnuji se, že čekám, kdy v zámku zaráchotí Oliverův klíč.

Chodíme se vítat do předsíně.

„Ahoj lásko,“ usmívám se.

„Ahoj lásko,“ usmívá se Oliver a obejmě mě. „Jaký jsi měla den?“

Jednou u vína dokonce znovu otevře debatu o dětech.

„Jsu dny, kdy si to **dokážu** představit,“ říká.

„Myslím, že bych měl děti...“

„To už jsi natolik **znuděný**?“ připomenu mu jízlivě jeho vlastní slova.

„Je mi konekconců čtyřicet,“ vrtil hlavou. „Nechci být na synově třídni schůzce nejstarší rodič...“

„Cosí mi to připomene, ale přesto ho za to musím políbit.“

„Téměř každý večer chodíme spát společně. Nemílujeme se už tak často jako dřív, ale i bez mluvení je to s Oliverem v posteli moc hezké. Stulím se obvykle do jeho podpaží a on mi zahřívá studené nohy a ruce, nebo mi zlehka jezdí prstem po obličejí (tohle úplně zbožňuju).“

Víte, milé sestry, co je to láska?

Když vám někdo před usnutím **nezjistně** hladí dlaně.

3/

Jenomže nic netrvá věčně.

„Pravá cena lásky spočívá v tom, že **byla**,“ cituje mi Oliver jednoho únorového večera z rozčetěného Jaroslava Havlíčka. „Splněné sny stojí na prahu bouří, marné přijdou do ráje.“

V březnu na ta slova dojde.

V březnu mi už necituje nic. Je doslova zavalen prací – nebo to alespoň říká. Domní přichází nejdřív v osm, ale většinou až po deváté.

„Ahoj láska,“ zdravím ho, ale musím se snažit, aby to neznelo vyčítavé, nebo dokonce podezřívavé.

(Nesmím přitom ovšem myslet na různé Bludické ky...)

Oliver ke mně udiveně vzhledne – jako by ho velice překvapilo, že u něho bydlím.

„Ahoj ahoj,“ říká roztržité, mluvené.

Poslední březnový týden je nemocný respektive se za nemocného **vydává**. Jde o naprosto tučtovou virózu, jenže Oliver příznaky choroby značně dramatičuje. Odmítá opustit postel, heká, pětkrát denně si měří teplotu a láduje se coldrexem, bromhexinem a různými předražnými multivitamíny (jeho domácí lékárníčka připomíná slušně vybavenou polní nemocnici střední velikosti).

„Konečně chápu, co je to ta slavná **mužská hypochondrie**,“ usmívám se na něho, když mu nesu toho dne již druhé suché pyžamo, ale Oliver se naštvě.

„Tvrdí, že jeho nepopiratelné zdravotní potíže **cynticky bagatelizuju**.“

Po pár dnech se samozřejmě **uzdraví** – ale protivný už zůstane. Celé večery mlčí, a když ho přímo požádám, zda by si se mnou nepovídal, začne mi podrážděně vyprávět cosi o tom, že všichni výrobcí pracích prostředků jsou idioti.

Jeho historky přestávají být zábavné.

Začínám se s ním nudit.

Ke všemu znovu pije, prakticky každý den. Jeho oblečení vypadá nyní ještě zanedbaněji než dřív.

Jednou uprostřed týdne přijde domů úplně opilý (shodou okolností týž den, kdy mi Mirek v redakci předá dojemně neobrátný milostný dopis). Vyjdu do předstíne, abych ho přivítala, ale on se mi vyhne, beze slova kolem mě projde a oblečený padne na postel. Vztekle odhodí mého klokáňka stranou a během několika vteřin tvrdě usne.

Samozřejmě že chrápe – je to jako ve filmu. Postavím mu k posteli kbelík, popadnu mobil a volám Ingrid.

„Chceš vidět, jak vypadá láska?“ říkám bez úvodu, ani se nepokouším tišit hlas. „Tak se seber a přijed sem...“

4/

Stojíme nad ožralým Oliverem a pozorujeme ho jako dvě znechucené sudičky: čpí z něj kouř a alkohol.

„Takhle končí naše divočiny...“ konstatuje Ingrid a přikrývá Oliverovi odhalená záda.

„Někdy bych vážně chtěla být lesba...“ říkám.

Ingrid mě obejmě a s předstíranou vášní mi hladí klín a nádra: odstrčím ji a jdu pro Mirkův dopis.

„...Možná se mi budeš smát, ale já opravdu cítím, že jsem vrchovatě plný upřímné lásky, kterou nemám komu dát,“ píše mi Mirek. „Život člověka je těžký, když nemá pro koho žít, pro koho vydělávat a snažit se. Vím, že i pro tebe je to asi velmi těžké, ale kdybys mě přece jen dokázala mít trochu ráda, mohli bychom spolu krásně žít, protože já si umím lásky vážit. Já ženu rozhodně nebiju! Navíc mám něco našetřeno, ne moc, ale na starší malý domek někde dál za Prahou by to snad stačilo. Nebo tebe by nelákal život někde daleko od smogu a hluku velkého města, uprostřed čisté přírody, kde mezilidské vztahy mezi mužem a ženou nejsou ještě pokážené?“

Ingrid se nejprve dojatě usmívá, ale při druhém čtení už se směje nahlas. Oliver chrápe. Začínám se cítit provinile.

„Hele, Ingrid, tomhle bysme se asi vážně nemely smát...“ říkám. „To už je fakticky rouhání!“

Ale potom se nendřím a chechtám se spolu s ní.

Moje mezilidské vztahy mezi mužem a ženou jsou už asi pokážené.

КАПИТОЛЪ XXVI

*Meet my parents — Trio kuraček — Lze být pyšný
na zámkovou dlažbu? — Nedáte-li malovaným,
dejte aspoň bílý!*

1/

A v dubnu mě Oliver představí svým pětášedesáti-letým rodičům.

Jako by nevěděl, že i bez toho máme dost problémů! Jako by nestačilo, že je mu čtyřicet, že spal s mou matkou, že chlastá jako duha, že se přišerné obléká, má strašlivé názory a strašivého nejlepšího přítele — on ještě ke všemu musí mít **rodiče!**

Seznam Oliverových nedostatků se zlověstně rozrůstá.

2/

Eskortuje mě k nim na velikonoční svátky. tvrdí, že už tu návštěvu nelze dále odkládat. Cestou v autě se mi snaží vsugerovat, že bych to měla brát ne jako nepřijemnou povinnost, nýbrž jako poctu. V jeho životě bylo mnoho známostí, naznačuje mi, ale svým rodičům představil jen ty opravdu vážné...

„A co **Bludičku?**“ zeptám se rovnou. „Ňu jsi jim představil?“

Oliver se náhle velice sousťedí na řízení.

„Aha,“ říkám kysele.

3/

Zastaví před řadovým domkem na samém kraji obce; dále už jsou jenom pole. Zahradka je pečlivě udržovaná, po **hluku a smogu velkoměsta** tu není ani památky — ale bydlet bych tu rozhodně nechtěla. Oliver vypne motor a nečekaně zatroubí, takže se nepřijemně leknu (někdy se mi z podobných leknutí dělájí opary). Zácionky s květinovým vzorem se poodhrrnou — a rodiče už nám chvátají vsřtříc. Usmívají se, ale dobře vím, že mě zároveň nenápadně srovnávají s Oliverovým předchozími dívkami.

Oliver mě popadne za ruku a vleče mě k nim. Ve tváři má výraz, který dosud neznám a který mi ho odizňuje. Kolikátá **návštěva** tak zhruba jsem? říkám si v duchu. Čtvrtá? Sedmá? Kolikrát už tihle hru hráli?

„Dobrý den!“ volají všichni tři s úsměvem.

První dojmy: otec je křečovité žoviřin, překvapivě drobný; má už dost řídké vlasy (je to dědičné?) a u krku mu visí nanejš kravata. Matka je obězná, ale upravená; očividně se snaží o **klidnou důstojnost**. Je to ten typ, který veškerou péči věnuje účesu, obličejí, dekoltu a nehtům — to ostatní zakryje volný kostým a hedvábné šály... Okanzítě si je oba představím v posteli (nemůžu si pomoci, vážně).

„Tak tohle je Laura, mamí,“ říká Oliver.

Matka mě obejmě se srdečností, která se kupodivu zdá být upřímná. Nejdřív si tak rychlou náklonnost neumím vysvětlit, ale když v obyvacím pokoji ve

stojánku na časopisy objevím několik posledních čísel **Vyrované ženy**, pochopím: obilba časopisu se zřejmě přenáší i na jeho redaktorky... Během oběda (uprostřed stolu je bílý květináč se zeleným pažitem, čokoládovým zajícem a třemi žlutými kuřáčky) proto snaživě vyprávím několik historek z naší redakce.

Oliver na mě pochvalně mrká.

4/

Ódpoleadne se všichni jdeme projít **po městě** (absolutně nechápu, kde berou odváhu nazývat tuhle příšernou ospalou díru městem). Oliverova matka se do mě s šokující samozřejmostí **zavěsí**. Oliver jde po boku otce tři kroky před námi. Kráčíme nesmyslně pomalu, takže je mi jako obvykle zima a připadám si jako na pohřbu. Konečně přicházíme na jakési náměstí.

„Nově vydláždění!“ upozorňuje mě pyšně Oliverův otec.

To je možné, nicméně všechny obchody i jediná kavárna jsou zavřené. Ještě dvacet čtyři hodin, uvědomuju si. S Oliverovou matkou hovoříme o šampónech a balzámech na vlasy, papouškujou úrvky toho, co jsem pochytla od kaděrnice – náhle se zastaví a nechopí moje vlasy mezi dva prsty. Cítím se jako kuň, kterého vedou na trh. Vzápětí nás můj jakási starší proseďivělá žena, která před sebou tlačí rezavý vozík s propan-butanovou lahví.

„Ahoj,“ pozdraví ji Oliver.

Že neuhádnete, kdo to byl?
Jeho **spolužáčka**.

5/

Večer se všichni díváme na televizi. Po skončení filmu s Dustinem Hoffmanem se vynihvím na bolest hlavy a jdu si lehnout – do Oliverova **studentského pokoje**.

Oliver za mnou přijde asi o hodinu později.

„Tak co?“ chce vědět.

Nevím, co na to říct, takže usínáme v atmosféře nevyřčené neshody (za ruku mě nedrží).

Ráno Oliver našťáستí vstane jako první a mě nechá spát. Jsem mu vděčná. Jsem vděčná za každou minutu samoty. Podaří se mi ještě usnout, ale po chvíli mě vzbudí podivný šramot: když otevřu oči, nad postelí stojí Oliverův otec s pomlázkou v ruce.

I tentokrát má kravatku.

„Hody hoddy doprovody, dejte vejce malovaný!“ re-cituje neuměle jako školák, a než stačím cokoliv udělat, strhne ze mě peřinu. Spím jen v tričku a nemám kalhotky, takže moje zaječeni je zcela autentické. Vyskočím z postele a rukama si strahuji látku co nejniž. Křecovitě se usmívám. Oliverův otec zrudne, ale dělá, že si ničeho nevšiml.

„Nedáte-li malovaný, dejte aspoň bílý, slepička vám snese jiný!“ drmolí stratečně a zlehka mi otírá barevné mašle o nahá stehna.

Oběma je nám to hluboce trapné, ale žádná vejce, kterými bych se mohla vykoupit, pochopitelně nemám.

КАПИТОЛА XXVII

Hubertovy deprese – Prává cena lásky (opakování) –

Sladké finále – Skaut v Louvru

Vtom přichází Oliver s matkou: žádám ho očima o pomoc – jenže Oliver má za zády rovněž pomlázku, a místo aby mě vysvobodil, začíná mě mlátit přes ruce, kterými si přidržují tričko. Bolí to.

„Hody hody doprovody! Naval vejce!“ huláká zběsile.

Panebože, co ti dva kretení ode mě očekávají – že si kvůli nim vyřiznu vaječnicku? Když už se zdá, že je po všem, přiskočí ke mně matka a polije mě jakousi příšernou lacinou voňavkou.

Nato oba rodiče se smíchem odejdou.

Opírám se o zed' a zhluboka dýchám, abych se z toho smradu nepozvracela.

„Ber to s humorem,“ říká Oliver.

Pohlédnu mu přímo do očí.

„Já se snažím!“ zasycím na něho. „I když bych upřímně řečeno byla radši, kdybys byl oboustrannějí sirotek...“

1/

Ingrid se rozchází s Hubertem!

„Už jsem ty kecy nedokázala poslouchat,“ vysvětluje mi během oběda v nusselské restauraci Radnice.

„Takže ono se nakonec ukázalo, že **není** zralý, inteligentní a sečtělý?“ připomenu jí ironicky někdejší okouzlení.

„Ale asi je,“ říká Ingrid otráveně. „Jenomže když von život není soutěž v sečtělosti.“

Něco na tom bude, protože Hubert, jak se od Ingrid dovídám vzápětí, se navzdory své životní zralosti, promikavé inteligenci a nevrídané sečtělosti (pokud vám to zní škodolibě, ujišťuji vás, že se nemýlíte) z rozchodu s Ingrid úplně sesypal, takže nyní musí dvakrát týdně docházet k psychiatrovi.

„Nekecej!“ vyhrknu překvapeně.

„No jo, fakticky. K nějakýmu doktorovi Zábřanovi...“

Uznale kývám hlavou, Ingrid se spokojeně uculuje.

Konečně jsme se tomu chapovi pomstíly!

„Oliver mi taky jde na nervy,“ svěřím se Ingrid po-

zdějí. „Někdy už ho mám po krk: těch jeho sešmajdanejch bot, tý jeho věčné rozbordelený garsonky, toho jeho přišerýho auta...“

„O tom to přece není...“, namítá Ingrid.

„Teoreticky. To si můžeš říkat – ale představ si, že v tom každěj den žiješ!“

Ingrid vypadá, že si to zkouší představit.

„Já přece nechci tak moc,“ říká namaujatě. „Dvě zdravý děti a muž, kterej nevypadá jako bezdomovec. To je všechno. Možná ještě blíž domek s červenou střechou. A s krbem.“

„To já taky. A malou zahrádku. A psa,“ doplňuje mě Ingrid.

„A vildný sousedy. Nějakej starší pár. Vždycky když ona něco upeče, oddělí pár kousků na talíř, kterej mi podá přes živej plot...“

„Přesně,“ říká Ingrid.

2/

Oliver je ovšem na Ingrid naštrvaný – a tím pádem i na mě. Tvrdí, že Huberta **zradila**.

„Jak – zradila?“ nesouhlasím. „Copak mu něco **slibovala**? Copak lze v lásce něco slibovat?“

Neodpovídá.

„Pravá cena lásky spočívá v tom, že **byla**,“ připomenu mu. „Splněné sny stojí na prahu bouří, marně přijdou do ráje...“

Oliver mlčí.

Pod vlivem rozchodu Huberta a Ingrid se však v květinu oživivně snaží: omezí pití, domů chodí dřív.

občas mi přinese květiny. Tu a tam dá k lepšímu i nějakou celkem zábavnou historku.

A taky nám koupí zájezd na Korčulu – do téhož hotelu, kde jsme byli loni.

Tedy ještě s Rickiem – však víte.

3/

Máma a Hans.

Kdykoli se mámy na jaře zeptám, jak to jde s Hansem, jenom s úsměvem pokrčí rameny (chápu to, po všech svých zkušenostech to nechce zakřiknout). Vídají se ale čím dál častěji. V dubnu jedou lyžovat na ledovec v Savojských Alpách (Hans, stejně jako máma, je výborný lyžař), koncem května letí na čtrnáct dní na Mallorku.

Vypadá to, že ti dva se opravdu našli.

4/

Z Mallorky přiletá máma ve čtvrtek odpoledne.

Oliver má jakousi údajně nezrušitelnou schůzku s významným klientem, takže druhé místo v uvítacím výboru tentokrát obsadí Ingrid.

Stojíme v příletové hale proti kovovému zábradlí, v ruce tulipány.

Vyhlížíme usměvavou, perfektně oblečenou a nalícenou dámu v nejlepších letech – ale namísto ní vyjde z hydraulických dveří unavená stárnoucí žena ve zmačkaném kostýmu s tmavými skvrnami v podpaží.

„Mami!“ vyhrknu polekaně. „Co se děje?“

„Co by se dělo? Nic se neděje. Vypadá to, že jsem opět volná...“

Ingrid ji starostlivě pozoruje.

„Jak to myslíš – **volná?**“ říká opatrně.

„Tak jak to říkám,“ směje se nepřesvědčivě máma.

„Můj život je znovu otevřen novým dobrodružstvím a máminým příslibům...“

A potom se rozpláče.

5/

Stručná rekapitulace: na Mallorce máma po týdnu Hansovi vytkla, že se k turistům z bývalého východním bloku (zejména k východním Němcům, Polákům a bohužel i k Čechům) chová s postřehnutelnou povýšeností, a označila takové chování za **krajně nesympatické**. Hans pravil (po kratší pauze), že podle něj je to vcelku přirozená reakce na to, jak neomalené se **většina** těchto lidí chová. Nevšimla si snad máma, jak se oblékají? Jak nakupují? Jak se chovají na trajektu nebo v hotelové jídelně u švédských stolů? Copak nevidí, že některým těmhle lidem zcela schází jakási základní **kultura**?

Máma ho obratem nařkla, že je **kryptofasista**.

Hans nahněvaně odpověděl, že takové urážky si rozhodně nezaslouží. Čekal by spíš trochu vědku (nehem ukazováčku přitom prý významně poklepal na svou zlatou kreditní kartu).

Načež mu máma obrátila na hlavu zbytek poháru **Heisse Liebe**.

(Tomu se říká **sladká tečka**...)

206

Hans vstal, ořel si z obličejů zmrzlinu a teplé máliny a z recepcie si telefonicky zamhlvil nejbližší let do Hamburku.

(Zanechme, milé sestry, neužitečného snění. Skutečný život vypadá takhle.)

6/

Ostatní v květnu.

Babička s pomocí francouzských holi už jakž takž chodí.

S Žemlovou je to naopak nějaké špatné – už skoro nevychází z bytu.

Tesarová se rozvádí.

Mirka pozvu do kavárny Louvre.

Dostaví se v hnědých manšestrových krtašech a zelené košili se vzdušnými nárameníky, takže vypadá jako skautský náčelník. Všechno si vyříkáme. **Ano, i já ho mám ráda, ale jenom jako kamaráda**. Znáte to. Je potěšený a zklamany zároveň. Dělá takové ty sladkokyselé obličejce.

7/

Květen je zároveň poslední měsíc, kdy jsem tyhle věci ještě schopná vnímat. Počátkem června odléám s Oliverem na deset dní na Korčulu, kde se – jak se vzácně shodnou všichni výše jmenovaní – **úplně zblázním**.

207

KAPITOLA XXVIII

*Mlčení pod palmami – Můž ve značkových slunečních
brýlích – Přirozená úskali partnerského vztahu –
Žárlit je třeba začít učas!*

1/

Když už je někdo hodně opálený, měl by se alespoň usmívat. Zachmuřený **bledý** obličej může snad vypadat důstojně, ale zakaboněný **opálený** obličej vyhlíží podle mě většinou směšně.

Po sedmi horkých slunečných dnech na Korčule jsme s Oliverem oba opálení do tmava – ale ani jeden z nás se neusmívá. Nakvašeně sedíme ve stínu palm v malém parčíku na nábřeží městečka Hvar (na stejnojmenném ostrově) a nejspíš vypadáme směšně. Mám žízeň, ale nemám sílu jít shánět něco k pití. Míčky čekáme na trajekt, který nás má odvézt zpátky na Korčulu; trajekt má už hodinu zpoždění, což všechno ještě zhoršuje.

Před dvěma dny jsem řekla Oliverovi, že je nesnesitelně náladový, že se za jeho oblečení často stydím a že mu straslivě smrdí nohy (není divu: už od jara chodí **naboso** v jednéch a těchž sandálech, a když si je sundá, nedá se s ním v jedné místnosti vydržet). Zároveň jsem ho poprosila, zda by se kvůli mně nevzdal svého zvyku tancovat v opilsti polonahý před zrcadlem, neboť to vážně vypadá trapně.

208

Oliver překvapeně zdvihl obočí. Poté pravil, že vědc ně využívá vzácné chvíle, kdy jsme k sobě opravdu upřímní, neboť by mi už dlouho rád řekl, že u mě začíná pozorovat slíci snobské sklony. Trocha snobství mu nevádí, ale čeho je moc, toho je příliš. Kromě toho jsem prý během zimy přibrala, podle jeho odhadu tak tři až čtyři kila, a měla bych proto začít cvičit. Ne že by to s těmi nadbytečnými kilogramy nebyla pravda, ale kde bere tu nestoudnou drzost mi tohle říkat?!

Tim pádem spolu prakticky nemluvíme.

Nemilovali jsme se už pět dní.

Začínám toho mít dost.

„Začínám toho mít dost,“ říkám nahlas.

Oliver pokrčí rameny – a přikývne.

2/

A potom se objeví ona velká bílá jachta s českou vlajčkou na stožáru a zakotví u mola přímo před námi.

Lodní šroub prudce vří tyrkysovou vodou, pak motor ztichne. Z řídicí kajuty vyjde nápadně hezký, asi třicetiletý muž ve slunečních brýlích; na sobě má jen elegantní světlé kalhoty, od pasu nahoru je nahý.

„Prokrista,“ vzdychne polohlasem Oliver, „ještě ke všemu tenhleten **přízrak**...“

Nechápavě a zároveň nesonhlasně na něho pohlédnu. ON zatím bez jediného zakolísání přejde přes kymácející se palubu na příď, vezme stočené lano, předkloní se (na jeho pevném plochem břicho se přitom

209

neobjeví ani jediný tukový fald) a zručně lano uváže kolem kamenného sloupku na molu. Nyní je tak blízko, že mohu vidět značku jeho brýlí (**Ray Ban**), zlaté chloupky na jeho svalnatém předloktí a ósílce na ciferníku bezpečby velmi drahých hodinek. Rovněž si všimnu, že má krásně vykrojené, smyslné rty.

„James Bond Hvaru...“, říká Oliver posměšně, skoro znechuceně. „Právě včas...“

ON se pootočí, sundá si brýle a krátce k nám vzhledne. Má tmavé, hluboké oči. Je ještě opálnější než Oliver a já, ale přestože se neusmívá, nevypadá ani trochu směšně.

Naopak.

Bez přípravy se odrazí a pružně přeskočí z jachty na břeh.

„Ahoj Olivere,“ řekne klidně.

„Nazdar,“ říká otráveně Oliver.

3/

ON je **ředitelem pražské pobočky velké světové reklamní agentury** – Oliver všechny ty přivlastky parodicky skanduje jako moderátor vyvolávající na jeviště proslulého umělce. Toho času na dovolenkové plavbě po Jadranu; cestuje kupodivu sám. Má označí Oliver za **divku, s níž ještě před pár dny chodil**, dnes už to prý **není tak jisté**.

„Něco se děje?“ ptá se ON se sympatickou plachostí.

„Nic nečekaného,“ říká Oliver mrazivě. „Náš vztah prodává naprosto standardní vývoj. Laurina zamilo-

vanost přirozeně opadává, takže mne vidí jakoby jinýma očima než na počátku. Překvapeně objevuje, že coby její partner mám – kromě několika skrovitých předností, jež kdysi upřímně obdivovala – též mnohé vlastnosti a zvyky, které nyní stejně upřímně nesháší.“

Zatímco mluví, ON zaraženě sklopí hlavu. Má nádherné husté vlasy (Oliverovi na temeni už řídnou).

„Průzračně čistý obraz, který si o mně v období zamilovanosti Laura udělala,“ pokračuje Oliver. „je čím dál víc zakalován zviřeným bahnem nově objevených nedostatků, což je pro Lauru nejen pochopitelným zdrojem zklamání, ale – jen zdánlivě paradoxně – též **radosti**.“

„Nech toho, prosím tě,“ žádám ho.

„Laura totiž mé slabiny spokojeně eviduje, přehledně je katalogizuje – skoro bych řekl, že si je **hýčká** – neboť je samozřejmě potřebuje mít po ruce, až se jimi bude chtít **ospravedlnit**. Například v případě nevěry a podobně. Bylo by ostatně zcela nefér jí připadnou nevěru vyčítat, neboť naznačené těžkosti našeho vztahu ovlivňují logicky i naši sexualitu, která se tak namísto někdejší radostné hry dvou těl stává spíše jakousi **nositelkou symptomů**.“

„Přestaň!“

Konečně se Oliver odmlčí. Nastalé ticho je trapné.

„Ve kterém hotelu bydlíte?“ zeptá se ON povinně. „Jste tu už dlouho?“

Má tichý, příjemný hlas.

„Bydlíme na Korčule,“ odpovím a objasním mu problém se zpozděným trajektem.

КАПИТОЛЪ XXIX

A loď pluje – Žárlivý prognostik - Je Oliver Hamletovu matka? – Podobná svět

„Odevzu vás tam, je to kousek.“ navrhně ON.
Tázavě pohlédnu na Olivera, ale ten jen rozhodí rukama. Dělej si, co chceš, znamená jeho gesto.
„To by bylo skvělý...“ říkám. „Ale neměňte kvůli nám svoje plány?“

„Korčuľu mám v plánu,“ říká ON.

„No tak prima!“ raduju se.

Cítím, jak se mi vrací dobrá nálada.

„Chci se jít dneska večer podívat na Moresšku,“ dodá ON bezelstně.

Uhnu pohledem. Oliver se uchechtně. Náhle se tváří skoro rozpuštěle (ale mě samozřejmě neoklamě).

„Víte, co říká Goethe?“ obrátí se zároveň na mě i na NĚHO. „Nic není v jakékoli situaci důležitější než příchod třetího. Viděl jsem přátele, sourozence, milence a manžele, jejichž vztah se nenadálým nebo i vyvoleným příchodem nové osoby naprosto změnil, jejichž situace se naprosto obrátila.“

Omlhvně se na NĚHO usměju.

„Asi byste měl vědět,“ říkám konverzčně, „že Oliver má poměrně unikátní sklon k **předčasnému** žánlu...“

ON mňi úsměv rozpacitě opětuje. Motýlci v mém břiše třepetavě vzletnou. Oliver nás pozoruje.

„**Předčasná** žárlivost je logický nesmysl,“ poznamená suše. „Žárlivost přichází naopak vždycky **pozdě**.“

1/
Když se nalodujeme, podá mi ruku. ON, ne Oliver. Oliver okamžitě uléhá na modrobílou plátěnou matraci na přídi, já si jdu prohlédnout řídicí kajutu. ON odváže lano a přichází za mnou. Nahodí motor, pomalu vyvede loď z přístavu, zrychlí a zamíří na volné moře mezi oba ostrovy. Příď začíná skákat po zpěných vrcholcích vln. Fouká poměrně silný vítr, ale je stále horko, takže je to příjemné.
„Chcete si to zkusit?“ obrátí se na mě. Poprvé musí zvýšit hlas, aby přehlušil motor, pleskání příde o vodu a především křik mořských racků, kteří nás vyprovázejí. Nejistě přikývnu a ON mi přepusťí dřevěné kormidlo. Ucítnm JEHO parťem (sem si téměř jistá, že je to **Eternity** od Calvina Kleina). Naše ruce se krátce dotknou, ale je nutno se soustředit na řízení. Chvilí mi trvá, než pochopím, že loď reaguje na pohyby kormidla s určitým zpožděním, ale potom už se jen tiše raduji ze síly motoru a z volného prostoru před námi. Bílé kamenný lemuující pobřeží se zvolna vzdalují, na horizontu je vidět úzký proužek Korčuly. ON stojí stále těsně za mnou.

Motýlků v mém bříse přibývá, jejich sametová křídla se třepetají.

Oliver leží na přídi na zádech, ruce rozpažené, oči zavřené.

„Měla bych jít za ním,“ říkám po nějaké době.
Zní to jako otázka.

ON beze slova přikývne a převezme ode mne kormidlo.

2/

Sundám si tričko a horní díl plavek (vím, že ON se dívá) a lehnu si na břicho vedle Olivera. Oči má stále zavřené.

„Chtěla bych se udobřit,“ říkám.

Snažím se o nenucený, klidný tón, ale můj hlas zní přesto vzrůšeně. Pohladím Olivera po jeho řídnoucích vlasech, ale nijak nereaguje. Okázale vzdychnu, podepřu se na loktech a dívám se, jak špice lodí klouže po vlnách. Matrace pod námi se v pravidelných nárazech ořásá a na slunce rozpálená záda mi každou chvíli dopadá jemná vodní tříšť.

„Řídila jsi,“ promluví Oliver, aniž otevře oči. „Loď několikrát opsala nebyvale prudký oblouk. Cítil jsem to.“

„Ano, řídila jsem, milý Watsone... Bylo to skvělé. Zkus si to taky.“

„Čili vaše ruce se na kormidle dotkly,“ říká. „Až jsi zatajila dech... ON stál tak těsně za tebou, že jsi v duchu zatoužila se ho dotknout. Dotknout se těch svalů, překvapivě ostře vystupujících pod jeho chlapecky jemnou, opálenou pokožkou...“

„Nebud' smíšnej, Oliver. Říkala jsem, že se chceš udobřit – ne se pohádat.“

„Ještě teď pocituješ zajímavé, dlouho nepoznané vzrušení. Ráda bys věřila, že jde o opojení z rychlosti, prostoru a slané vlně větru, ale kdesi v hloubi duše tušíš, že ono vzrušení způsobil ON.“

„Potřebuješ psychiatra.“

„Před chvílí sis sundala tričko – slyšel jsem to,“ říká Oliver, víčka stále semknutá. „Vsadím tisíc dolarů, že sis sundala i podprsenku...“

Mlčím.

„Nemám pravdu?“

Náhle otevře oči a podívá se mi na nádra. Zrudnu.

„Červenáš se – víc o tom?“

„Dej mi pokoj!“

Oliver odvrátí hlavu a zadívá se kamsi k obzoru.

„Dnes večer nás pozve na Moresku,“ říká po chvíli. „Vsad se. Já nejprve odmítnu, ale ty mě přemluvíš, abychom šli. Budeš sedět uprostřed mezi námi. Já budu mít své páchnoucí sandály, špinavé kratošy a nějakou přišerou košili s rozřepeným límečkem, zatímco on bude mít černé kožené perforované mokasíny **Camel**, černé plátěné džíny **Replay**, černé střevce tričko **Next** a lehké bílé sako **Hugo Boss**, které ti později galantně přehodí přes prochladlá nahá ramena. Jeho podobnost s Černým králem –“

„– bude od té chvíle už doslova bít do očí, ale všichni budeme uslovně předstírat, že jsme si žádné symboliky nevyšiml,“ říkám s hranou převahou. „Orkej. Tak dobře.“

Oliver se zadostučiněním přikývne.

„Po představení nás v **náhleém impulsu** pozveš nekam na drink,“ pokračuje.

„Samozřejmě. Bude to jenom takový zcela **spon-tánní, okamžitý nápad**...“

„Tak. V nejbližším baru si dáme každý dvě rakije, po kterých oba dostanete obrovský, téměř **nezvlada-teiný hlad**... ON bude šťastěti znát nedalekou rybí restauraci, kde mu minulý rok připravili **přímó fan-tastického brancina**... Tentokrát pozve ON nás. Během večěře vypijeme tři sedmičky vína **Zlatan Plavac**. Dřívě nebo později budu tudíž muset jít na záchod, takže budeš mít dost času na to, aby sis u sou-sedního stolu bleskurychle vypůjčila propisovačku a napsala mu na ubrousek telefonní číslo.“

„Tohle nebudu poslouchat,“ říkám co možná rezo-lutně a vstávám.

„Já budu muset,“ konstatuje Oliver ponuře. „Vsad se, že tomu dokonce budu muset **přihlížet**...“

3/

Takže na Morešku jít nemůžeme.

Přestože bych jít chtěla.

Přestože ON nás skutečně pozve.

„Ne, dlk,“ nerada odmítám JEHO rozpacitý návrh. „Zdá se, že pro Olivera je to představení až nesne-sitelně symbolické... Je v tomhle ohledu hrozně cit-livý.“

ON vypadá nechápavě a zklamaně zároveň (musím říct, že tahle kombinace mu mimořádně sluší).

„Jsem v podstatě zpohodlnělý; ne-li přímo líný muž středního věku,“ vysvětluje Oliver a uchopí mě majet-nicky kolem pasu, takže ON se, chudáčček, okamži-tě podívá jinam. „Mě děsí představa, že bych musel o svou dívku **bojovat**. A když se to navíc takto dra-maticky **vizualizuje**...“

„A co kdyby sis vzal něco na uklidnění? Třeba hy-steps?“ říkám naoko **žertem** (ve skutečnosti se po-řád nemohu smířit s tím, že s NIM na Morešku opravdu nepůjdeme).

Ale Oliver neústupně vrtí hlavou.

„Připadal bych si jako Hamletova matka na před-stavení kočovných herců...“

Pokřím bezmocně rameny. Můj a JEHO pohled se střetnou. Oba víme, že Oliver a já pozítí odletáme.

„A co děláte zítra?“ říká ON téměř smutně.

Jede se prý zítra potápnět. Nechce se rozhodně vnu-covat, ale kdybychom si chtěli udělat malou vyjízdku podél ostrova? Spojenou třeba s malým obědem?

Oliver vyhybavě mlčí.

„Tak co – pojedem?“ oslovím ho přímo a chladně čelím jeho pohledu. „Nebo je příliš symbolické i potá-pění?“

„Tak dobře,“ říká Oliver. „Pojedme.“

4/

„Budeme fotit? Mám vzít foták?“ ptá se mne Oliver ráno v hotelovém pokoji, když se chystáme na cestu.

Připravuji právě tři velké bagety se sýrem a pršu-tem a každou zvlášť s neobvyklou pečlivostí, bezmála

něžně balím do ubrousku. Krátce k němu vzhlednu: nezdá se, že by to myslel ironicky, tváří se věcně.

„Jak chceš,“ říkám, ale v duchu si přeju, aby fotoaparát vzal.

„Tak já ho vezmu, ne?“ navrhuje přátelsky.

„Dobře,“ usměju se na něho.

Oliver mě obejmě a zhluboka se nadechne. Hladím mu záda.

„Promiň mi ten včerejšek,“ šeptá. „Choval jsem se jako idiot.“

Lbám ho, jako bych se tím mohla vykoupit.

5/

Náhoda během plavby je tentokrát o poznání lepší. Oliver se snaží a po dlouhé době je znovu zábavný. Pijeme pravé francouzské šampaňské (láhev stojí ve stříbrném kbelíku plném ledu) a přikusujeme k tomu lososové chlebičky a moje bagety. Moře je modré a slunce páli.

„Být za vodou má něco do sebe,“ poznamenanám nahlas.

„V minulém životě jsem byl určitě bohatý aristokrat,“ říká Oliver. „Usuzuju tak z toho, že mi nečiní nejmenší potíže se na takový život adaptovat.“

Později se na přídi fotografujeme. Nejprve ON udělá snímek mně a Oliverovi a potom foťm já je. Oba jsou vysvětlení do půl těla a srovnání, které mi nabízí hledáček fotoaparátu, nevyznívá pro Olivera příliš lichotivě.

„Dělej,“ pobízí mě.

Mačkám spoušť.

Moc bych si přála mít i svou fotografii s NÍM – ale neodvážím se o to Olivera požádat.

6/

Už jste se někdy, milé dámy, potápěly s mužem, kterého začínáte mlívat?

Probíhá to zhruba takto: ON vám na břehu navlékne na nohy dlouhé barevné ploutve, v nichž sice můžete ujit jen několik metrů, které vás dělí od mořské hladiny, ale na to, abyste si okamžitě začala připadat jako tuhá nemotorná kachna, to úplně stačí. Ve vodě vám poté nasadí zrudně velké brýle a strčí vám hlavu pod hladinu, aby zjistil, že do brýlí na několika místech zatéká. Zatímco plivete slanou vodu a přemýšlíte, jaký je na vás v tom úplně zplhlém účesu asi pohled, muž vašeho srdce se pokusí brýle utěsnit. Potom vám sdělí, že obraz dna je zkreslený lomem slunečního světla (tahle slova vám budou znít jako ta nejkrásnější poezie), a vrazí vám do pusy cosi jako boxerský chránič zubů, takže rázem vypadáte, jako kdyby vás do horního rtu štlípl sršeň. Nato vám znovu potopí hlavu – a když otevřete oči a začnete dýchat (kupodivu to jde), zjistíte, že je to krásné.

Plavete uprostřed modrého ticha a voda vás bezpečně nadnáší.

Všude kolem vás plavou desítky pestrobarevných ryb.

V proudech u dna se vlní rostliny, které jste nikdy v životě neviděly.

něžně balím do ubrousku. Krátce k němu vzhlednu: nezdá se, že by to myslel ironicky, tváří se věcně.

„Jak chceš,“ říkám, ale v duchu si přeju, aby fotoaparát vzal.

„Tak já ho vezmu, ne?“ navrhuje přátelsky.

„Dobře,“ usměju se na něho.

Oliver mě obejmě a zhluboka se nadechne. Hladím mu záda.

„Promiň mi ten včerejšek,“ šeptá. „Choval jsem se jako idiot.“

Líbám ho, jako bych se tím mohla vykoupit.

5/

Nálada během plavby je tentokrát o poznání lepší. Oliver se snaží a po dlouhé době je znovu zábavný. Pijeme pravé francouzské šampaňské (láhev stojí ve stříbrném kbelíku plném ledu) a přikusujeme k tomu lososové chlebičky a moje bagety. Moře je modré a slunce pálí.

„Být za vodou má něco do sebe,“ poznamenám nahlas.

„V minulém životě jsem byl určitě bohatý aristokrat,“ říká Oliver. „Usuzuju tak z toho, že mi nečiní nejmenší potíže se na takový život adaptovat.“

Později se na přídí fotografujeme. Nejprve ON udělá snímek mně a Oliverovi a potom fotím já je. Oba jsou vysvlečení do půl těla a srovnání, které mi nabízí zí hledáček fotoaparátu, nevyznívá pro Olivera příliš lichotivě.

„Dělej,“ pobízí mě.

218

Mačkám spoušť.

Moc bych si přála mít i svou fotografii s NÍM – ale neodvážím se o Olivera požádat.

6/

Už jste se někdy, milé dámy, potápěly s mužem, kterého začínáte milovat?

Probíhá to zhruba takto: ON vám na břehu navlékne na nohy dlouhé barevné ploutve, v nichž sice můžete ujt jen několik metrů, které vás dělí od mořské hladiny, ale na to, abyste si okamžitě začala připadat jako tuhá nemotorná kachna, to úplně stačí. Ve vodě vám poté nasadí zrudně veliké brýle a strčí vám hlavu pod hladinu, aby zjistil, že do brýlí na několika místech zatéká. Zatímco plivete slanou vodu a přemýšlíte, jaký je na vás v tom úplně zplihlém úcesu asi pohled, muž vašeho srdce se pokusí brýle utěsnit. Potom vám sdělí, že obraz dna je zkreslený lomem slunečního světla (tahle slova vám budou znít jako ta nejkrásnější poezie), a vrazí vám do pusy cosi jako boxerský chránič zubů, takže rázem vypadáte, jako kdyby vás do horního rtu štípl sršeň. Nato vám znovu potopí hlavu – a když otevřete oči a začnete dýchat (kypodivnu to jde), zjistíte, že je to krásné.

Plavete uprostřed modrého ticha a voda vás bezpečně nadnáší.

Všude kolem vás plavou desítky pestrébarevných ryb.

V proudech u dna se vlní rostliny, které jste nikdy v životě neviděly.

219

Žádné nepřijaté hovory.

Žádné nové zprávy.

Proč nevolá?!

Když jde Oliver na záchod, vyndám z fotoaparátu film a uložím si ho do kabelky, abych ho mohla dát ve městě vyvolat. Potom přejdu k hromádce vybalených věcí, a než Oliver spláchnu, dotýkám se prsty svatojánských mušle.

Ještě je cítit mořem.

3/

V neděli ráno konečně zpráva:

NECHCI BYT ZA VODOU. CHCI SE S TEBOU POTAPET.

Natolik mě to rozruší, že musím okamžitě do vany: sundám ze sprchy hlavici a třikrát po sobě se nádherně uspokojím (ale no tak, milé dámy, já přece vím, že to děláte stejně...).

Zavolám Ingrid a pozvu ji na oběd do Louvru, kde jí všechno vyklopím: Možná jsem potkala **dokonalého muže**. Je **úžasný**. Má **styl**. Vyprávím jí o okolnostech našeho seznámení a o společném potápění. To vyprávění mě hrozně baví. Obvykle tolik nemluví, ale nyní cítím, že bych to mohla Ingrid vykládat celé hodiny. Znovu a znovu.

„Myslím, že ho miluju,“ říkám.

Zkouším, jak ta slova v mých ústech zní.

„Blbost,“ krotí mě Ingrid. „Miluješ jeho jachtu. Miluješ jeho značkový hodinky a ten stříbrnej kýbl na šampaňský. Ale o tom to přece není...“

222

„To tvrdí Oliver taky. Značkovejme věcem jsme se vždycky posmívali. Jenomže já ti něco řeknu: mně to nejenže nepřipadá trapný, mně se to **líbí**. Nemůžu si pomoci. Má to **šmrnc**. Je to prostě šileně... **elegantní**.“

„Mluvíš jako tvoje matka,“ konstatuje Ingrid.

4/

Večer jdeme s Oliverem do kina. Oliverovo oblečení není ani trochu elegantní. Naopak. Na starém tričku má žmolky a ještě si na něj drobí popcorn. V sále se našťestí vzápětí setmí. Běží první reklamy.

„Hurá, reklama!“ já sá jako obvykle Oliver.

Opakovaný vtíp není vtípem. Uvědomím si, že bych měla vypnout mobil, ale bojím se.

Bojím se, že zavolá.

Bojím se, že nezavolá.

Oliver mi dle našeho rituálu vyčistí brýle, ale já mu tentokrát hlavu na rameno nepoložím; pouze mu zlehka pohladím koleno a zase ruku odtáhnou. Víc nedokážu. Film je zřejmě celkem zdařilá komedie, protože celé kino se každou chvíli směje, ale já se jenom nuceně usmívám. Prakticky vůbec netuším, o čem to je.

„Tobě se to nelíbilo?“ ptá se po představení Oliver.

„Ale jo,“ odpovídám rozpačité a uhybám pohledem.

Vpíjí se do mě očima.

„Co je s tebou?“ chce vědět.

Zní to už poněkud podrážděně.

„Nic.“

Náhle vypadá tak nešťastně, až je mi ho líto. Uvědomuji si, že ho mám stále ráda. Navrhuje, abychom

223

si někde dali **dobrou večeři**. Slovní spojení **dobrá večeře** je tradiční projev Oliverovy vstřícné nálady, a tak raději souhlasím (pro vaši informaci: **jít na večeři** v Oliverově slovníku znamená jít do nejbližší hospody a dát si pivo a smažený hermelín; **jít na dobrou večeři** znamená jít do nejbližší pizzerie a objednat si dvě sedmičky vína a kterékoliv jídlo pod sto padesát korun).

Skončíme v jedné pizzerii na Karlově náměstí. Právě když Oliver ochutnává víno, z mojí kabelky se ozve tiché pípnutí. Strnu.

„V pořádku,“ říká Oliver číšníkovi, ale nepřestává mě sledovat.

S naučenou lhostejností nahlížím do kabelky: displej mobilu ještě svítí. Stisknu příslušné tlačítko.

STYSKA SE MI PO TVE DLANI. JESTLI MUZES, ZAVOLEJ.

Srdce se mi rozbuší a krev se mi nahrne do hlavy. Když si přitukáváme, ruka se mi viditelně chvěje.

„Špatné zprávy?“ ptá se jízlivě Oliver.

Nenávídím ho. Neodpovím a vypiju sklenici až do dna.

„To byl on?“

Nemám sílu to popírat.

„Takže,“ říká Oliver překvapeně, „jsi mu přece jenom **dala číslo**?“

Jeho hněvivý úžas stále roste.

„Ty jsi mu **za mými zády** dala své telefonní číslo?!“

„Ano.“

Po zbytek večeře mlčíme. Je to skoro nesnesitelné.

Oliver si znovu a znovu dolévá. Konečně třískne přiborem o talíř a zdvihne se.

„Jdu na záchod,“ zasyčí. „Mužš mu zavolat...“

„Fajn,“ říkám.

Otevřu kabelku, uchopím mobil a čekám. Oliver se prudce otočí a odchází. Sleduji ho pohledem, dokud nezajde za roh, a potom volám na číslo uvedené ve zprávě.

„To jsem já,“ říkám překotně, „moc bych tě chtěla vidět...“

Zve mě na večeři – zítra, v **Le Café Colonial**. Jsem šťastná.

5/

V pondělí ráno dám v Kodaku vyvolat film.

„Všechny, nebo jen dobré?“ chce vědět zrzavá dívka za přepážkou.

„Jen dobré,“ říkám, ale okamžitě se opravím: „Anebo raději všechny!“

Pro jistotu.

„Matné, nebo lesklé?“

„Lesklé,“ říkám. „Určitě lesklé.“

Slovo **matné** se mi k NĚMU naprosto nehodí.

6/

Z redakce volám Ingrid, abych si zajistila alibi.

„Dneska spolu jdeme na večeři. My dvě. Ale ty tam jaksi nebudeš, chápeš?“

Mirek s Vlastou, kteří to slyší, se ke mně tázavě otočí a já se na ně spiklenecky zakřením.

KAPITOLA XXXI

*Osvědčený recept na rodinné štěstí – Kouzelný interiér
s perskými dekoracemi – Screaming Orgasm –
Omamná vůně rašelinného kouře –
Francouzský šarm*

„Předpokládám, že víš, co děláš,“ říká starostlivě Ingrid. „Uvědomuješ si, honey, že to skončí v posteli?“
„Jestli si to **uvědomuju?**“ zopakuju po ní. „Já v to **doufám!**“

Ingrid se odmlčí.

„Ale co Oliver?“ zeptá se po chvíli.

Mirek mě stále pozoruje.

„Já nevím, co Oliver...“ šeptám. „Jestli seš moje nejlepší kamarádka, tak mi laskavě přestaň dávat takovéhle složitý otázky!“

Mirek vrtí hlavou.

7/

Cestou z práce se stavím v Kodaku. Vzhledem k tomu, že jde o jednu jedinou fotografii, je moje vzrušení poněkud nepřiměřené. Hned na ulici obálku otevřu a začínám fotografiemi rychle listovat. Jsou pěkné, ostré. Usmívám se a vrážím do lidí. Na většině fotografií jsem já. Na některých já a Oliver. Zatajím dech.

Na příští fotografii je Oliver – a ON.

Miluju ho, uvědomím si.

Náhle mě kdosi zezadu obejmje. Polekaně se otočím. Předě mnou stojí Oliver.

Vytřestím na něho oči. Oliver se usmívá. Šel z práce a zahlédl mě, vysvětluje. Nezapomněl na kafe? ptá se.

Říkám, že nemůžu. Jdu na večeři s Ingrid a potřebuju se převléct.

1/

„Myslím, že to není pravda,“ říká mi doma s úsměvem Oliver.

„Co není pravda?“ ptám se opatrně.

„Že jdeš na večeři s Ingrid.“

Stojíme před zrcadlem v předširoké sukni a ve své nejlepší podprsence).

„Ne?“ oplatím mu úsměv. „Tak jí zavolej a zeptej se jí.“

Proč to vždycky musí být tak hnusné?

„Myslím, že jdeš s NÍM.“

Vzájemně se odhadujeme. Kdyby to nebylo smutné, mohlo by to možná být zábavné.

„Samozřejmě že jdu na večeři s NÍM,“ říkám klidně, opojena vlastní krutostí. „Že jdu s Ingrid, jsem ti řekla jen proto, abych ti poskytl(a) jakž takž uspokojivé vysvětlení. Nechtěla jsem, aby ses trápil.“

„To bylo od tebe velmi laskavé,“ říká Oliver.

Stále ještě se pokouší o lehký tón, ale jeho ironická maska už se drolí.

„Sama totiž dobře vím, jaký to je...“ poznamenám v zlomyslné narážce na Bludičku – a potom přejdu do původně nezamyšleného útoku.

„Spal jsi s ní?“ zeptám se a hledím mu přímo do očí. „Spal jsi s Bludičkou v době, kdy jsi chodil se mnou?“

Oliver zaskočeně mlčí.

Pochopitelně jsem to tušila – jen jsem si to nechtěla přiznat. Jeho nepřímé doznání způsobí, že se ve mně vzedme vlna **spravedlivého hněvu**.

„Tak vidíš, ty hajzle!“ zasyčím na něho.

Sklopí hlavu.

„Zkazils to sám,“ dodávám nemilosrdně.

Něšťastně přihlíží, jak si oblékám tílko s hlubokým výstřihem. Znervózňuje mě. Už bych chtěla být pryč.

„Nechod,“ šeptne Oliver. „Prosím tě.“

Pohrdavě se usklíbnu. Odjakživa nesnáším chlapy, co škemrají. Vklouznu do lodiček a zkontroluju obsah kabelky.

„V kolik přijdeš?“ ztrapňuje se.

„To nevím,“ říkám. „Ale neboj: pokud se do rána nevrátím, pošlu ti zejtra po messengerovi kytku...“

„Na tohle téma odmítám žertovat.“

„Já nežertuju.“

Oliver polkne.

„Jestli nepříjdeš do půlnoci, tak už nechod.“

To mě rozběsí.

„A co ty?“ rozkřiknu se. „Ty mě podvádět můžeš?!“

Chlapi zahejbat můžou – a ženský ne?!“

„Přesně tak,“ říká Oliver ledově. „Je to úspěšně fungující model, prověřený mnoha stoletími. Rodinné štěstí všech předcházejících generací je založeno právě na tomhle modelu – tak se ho do prdele nesnaž měnit!“

Na tohle nemám slov. Aspoň za sebou pořádně třísknu dveřmi. Oliver je vzápětí znovu rozrazí.

„Do půlnoci!“ křičí za mnou.

2/

Vezmu si taxík, vystoupím na nábreží a chvůli se jen tak procházím, abych se uklidnila. Ještě je světlo, od Vltavy fouká vítr. Černozeleňá hladina je poseta racky. Blíží se půl devátá.

Mám tři a půl hodiny na to, abych se rozhodla.

3/

Spatřím HO ihned, jakmile vstoupím. Vstane (Oliver při mém příchodu nikdy nevstává), jde mi naproti a odebere mi kabát (Oliver většinou zapomene). Příjemně voní, jsem si téměř jistá, že je to **Fahrenheit** od Diora (Oliver značkovými parfémami pohrdá). Na sobě má nemačkový, tmavě šedý letní oblek **Gianfranco Ferré** a přesně o odstín tmavší hedvábnou košili s rozhalenkou (Oliverův jediný oblek z **OP Prostějov** je jedenáct let starý). Dvorně mi odsune židli a počká, až se usadím (tohle by Olivera ani nenapadlo).

A potom se na mě usměje.

„Sluší ti to,“ říká.

Spokojené se rozhlížím po interiéru s exotickými (prý perskými, říká ON) dekoracemi. Pohledy od vedlejších stůlů mi dělají dobře. Objednám si **terinu** z **pečených lívků** a grilované krevety s ananasem jako předkrm; ON si dá salát Tandori a jehněčí na česneku s bazalkou. Jako aperitiv pijeme portské, k jídlu archivní **Sivi Pinot**. Nakonec si dám ještě **zmrzlinu s pečenými fíky v mandlovém kabátě**.

Máma by ze mě měla radost.

V půl jedenácté zaplatí zlatou VISA kartou (Oliver platí zmačkanými bankovkami a mincemi, které spolu s kapesníkem, žvýkačkami, analgetiky a tramvajovými jízdenkami postupně vytahuje ze všech svých kapes) a přejdeme do nedalekého baru **BUGSY'S**. Je tu beznadějně plno, ale ON přesto po chvíli sežene volný stůl (Oliver – i kdyby sem nakrásně byl ochoten jít – by nic takového nikdy nedokázal). Dám si koktejl s názvem **Screaming Orgasm** (Oliverovi by to připadalo nevkusné), ON si nechá přinést osmnáctiletou sladovou whisky s naprosto nevyslovitelným názvem a začíná mi vyprávět o její výrobě. Je to užasně zajímavé. Představte si, milé dámy, že vlhký naklíčený ječmen se nejprve musí usušit v horkém vzduchu a kouří z rášeliny, který v zrnech zanechává příjemnou krouřovou chuť. Takto vzniklý ječný slad se umelá na šrot, jenž se ve rmutovací kádi smísí s horkou vodou. Věděly jste to? Já ne. Zbylý škrob ve šrotu se mění na sladový cukr, který se později rozpustí, a vzniká takzvaný rmut. K němu se v kvasné kádi přidávají kvasinky, takže dojde k **fermentaci** – úžasné

sexy slovo, nemyslíte? Výkvas se celkem dvakrát destiluje v měděných kotlích, z nichž na samém konci procesu vytéká takzvaná mladá whisky, která pak po dobu nejméně tří let zraje v dubových sudech.

Nespouštím z NĚHO oči. Je tak chytrý a tolik toho ví.

Připadá mi, že jsem nikdy v životě neslyšela nic zajímavějšího.

4/

Bydlí sám ve vlastní vile kdesi za Prahou.

Audi A6 hladce sviští po dálnici, motor tiše přede.

Pustí hudbu.

„Máš tam krb?“ ptám se.

S úsměvem příkývně.

„Roztopíme ho?“ nadchnu se okamžitě.

V srpnu? znamená jeho pohled.

„Blbost, já vím,“ říkám smutně. „A máš aspoň svíčky?“ ptám se.

Pobaveně mě pozoruje.

„Miluju svíčky!“ říkám vášnivě.

Beze slova odbočí k nejbližší benzínové pumpě, zastaví a vystoupí. Sedím sama v potměném autě a pozoruju svítící panel rádia. Cítím jakousi rozjařenou lhostejnost.

Na všechno, co udělám, mám nezadatelné právo.

ON se po chvíli vrací se třemi balíčky čajových svíček.

5/

Noc je teplá, takže si sedneme ven na terasu. Přináší francouzské šampaňské (tutéž značku, jakou jsme pili na jachtě) a dvě vysoké sklenky. Zapalují svíčky a rozmístím je po celé délce mramorového zábradlí. Plamínky se chvějí. Mlčíme.

Někde daleko ve tmách odbíjí půlnoc.

„Zvoní, zvoní zrady zvon, rozthoupává Albion,“ říkám.

„Hakas,“ usměje se. „A znáš tohle?“

Ostýchavě se odvrátí a francouzsky mi recituje jakousi Apollinairovu básně:

„Mon beau tzigane mon amant

Écoute les cloches qui sonnent

Nous nous aimions éperdument

Croyant n'être vos de personne...“

Má to ještě tři další sloky. Nerozumím z toho ani slovo, ale zní to krásně.

Tak krásně, že ho musím políbit. ON můj polibek opětuje a začínáme se svlékat.

6/

Ráno se znovu milujeme. Usmažím mu lívance a společně posnídáme. ON mě potom odveze do práce. Na rozloučenou mě políbí. Slibuje, že do oběda zavolá.

Ale nezavolá.

Znervózuje mě to. Beru si mobil i na záchod. Nevím, co mám dělat. *OZVI SE, PROSIM*, napíšu mu pár minut po jedné, ale telefon i nadále mlčí. V půl třetí mobil konečně zazvoní. V jedné vteřině zmobi-

lizují veškerou svou veselost, uvolněnost a spontánnost.

OLIVER, hlásí displej.

Chvilí váhám, zda hovor vůbec přijmout, ale potom rezignovaně stisknu příslušné tlačítko; podvědomě očekávám, že na mě bude Oliver křičet, a tak držím telefon raději dále od ucha.

Ale Oliver mluví tiše – skoro ho neslyším.

Říká, ať si pošlu Ingrid nebo Huberta pro své věci.

Potom zavěsí.

hořká čest poraženého — pot i slzy chutnají koneckon-
cú stejně.

Možná si říkáš, proč jsem to ještě nevzdal já? Proč
Ti stále píšu, přestože to už dlouho působí pouze směš-
ně? Nejspíš ze stejného důvodu, kvůli kterému milióny
lidí na celém světě znovu a znovu otvírají zavírovanou
elektronickou poštu s podezřelými názvy jako I LOVE
YOU či NEW LOVE, přestože byli už tisíckrát varováni:
protože touží po lásce tak silně (ať už si to přiznají, ne-
bo ne), že raději podstoupí nebezpečí nenávratně znič-
ných souborů, než aby riskovali, že z obavy před viry vy-
mažou skutečný milostný dopis. Žádný takový dopis jim
sice nikdy v životě nepřijde — ale oni stejně nepřestávají
doufat.

Otvíráme se lásce — a ona nás ničí.

Nepřestávám na Tebe myslet: na Tvoje věčně studené
ruce, na Tvou bledou pleť, na to zlatavé chmýří na Tvém
krku, na tu malou jizvičku na pravém koleni... Na to, jak
si přidržuješ sukni, když vystupuješ z auta.

Jak přivíráš oči, když se ráno sprchuješ.

Jak spíš. Jak dýcháš.

Jak žiješ.

Nepřestávám také snít (k nelibosti doktora Z., kte-
rý moje denní sny považuje za dětinsky nezodpovědné
útky od reality). Kdykoli jsem napříklád v kině (sám,
pochopitelně), představuji si, že sedíš jako dřív nalevo
ode mě. Podáš mi své brýle, já je vyčistím papírovým
kapesníkem, vrátím Ti je a Ty si je znovu nasadíš. Svět-
la zhasnou, ale já v nastalé polotmě i nadále pozoruji
Tvůj profil — trochu Tě tím škádlím. Cítíš můj pohled,

Praha 22. května 2000

Drahá Lauro,

v neděli odpoledne jsem se byl podívat na Pražský
maratón. Přišel jsem pozdě, a tak jsem viděl už jen ko-
nec pelotonu — ty běže, které závod očividně nezastihl
v nejlepší formě. Někteří už přešli do chůze, jiní sice ještě
běželi, ale tak nějak zhraně, vypadalo to hrozně nepříro-
zeně (kdyby člověk nevěděl, že jsou zcela vycerpání, pů-
sobilo by to komicky). Dával jsem se do jejich zpocených,
ztrhaných tváří a představoval si, jak se asi cítí. Muse-
lo jim být dávno jasné, že to při nejlepší vůli nepřijde, že
se už nemohou ani slušně umístit, natož vyhrát — a přes-
to se bůhvíproč s obrovským vypětím trmáceli směrem
ke vzdálenému cíli... Nedokázal jsem jim zatleskat nebo
je povzbudit nahlas (s podobnými věcmi mívám už ně-
jaký čas na veřejnosti problémy), ale troufám si tvrdit,
že jsem jim rozuměl víc než kterýkoliv z těch několika
stovek zbylých diváků, kteří jim hulákavě vyjadřovali
sympatie (se špatně skryvanou nadřazeností lidí, kteří
jsou sice momentálně zcela fit, ale ve skutečnosti by ne-
uběhli ani čtvrtinu jejich trasy...). Myslel jsem si původ-
ně, že mě procházka městem trochu rozptýlí, ale nako-
nec mě to úplně zdeptalo. Připadalo mi to všechno
hrozně smutné. Nejspíš proto, že sám dobře vím, co je to

otočíš se ke mně a ostýchavě se usměješ; nakonec si zlehka opřeš hlavu o mé rameno a dlaň mi zasuneš mezi kolena.

Patříme k sobě, Lauro.
Miluju Tě. Vrať se.

Oliver

KAPITOLA XXXII

Když partner odchází – Jakou barvu má láska? – Jak to, že Oliver netrpí? – Sportovně založený dietolog – Vstupuje Zemla

1/

ON nezavolá ani zítra, ani pozítří.

Ani v příštích dnech.

Několikrát denně si prohlížím JEHO fotografii.

Když zavřu oči, vidím displej mobilu.

V noci brečím do polštáře. Máma se na nic nevyptává, a přesto je jí všechno jasné. Občas ji přistihnu, jak mě nenápadně pozoruje. Když se srazíme ve dveřích kuchyně, je to ona, kdo se omlouvá.

2/

Čtu knihu německé psychoterapeutky Doris Wolfové *Když partner odchází*, kterou mi dala Ingrid (původně ji koupila pro Huberta, ale ten ji odmítl, takže nyní jsem na řadě já...). Záložka brožury slibuje, že po jejím přečtení budu vědět:

– jak se zbavit bolesti a zoufalství

– jak se oprostit od hořkosti a nenávisli

– jak překonat pochybnosti a nedůvěru v sebe sama

– jak překonat pocit viny

– jak si znovu vypěstovat radost ze života

– jak se připravit na nový a úspěšný partnerský vztah

No už aby...

V redakci to nestojí za nic. Romana je nemocná, takže musím na čtrnáct dní převzít její rubriky. Píšu články jako *Omrzela mě džínovina* a *Co dělat, když v bytě nestačí úložné prostory?* Prakticky vůbec nemluví. Vlasta se Zdenou se mě pokoušejí rozptýlit a každý den mi pobaveně vyprávějí předchozí díl televizního seriálu *Barvy lásky*: Aurora se rozzlobila na Diega, že jí neřekl, že má bratra. Chystala se svatba Chea a Candalerte, ale Candaleria protančila večer s Eleazarem. Cheo na ni marně čekal. Romance mezi Irene a Martinem byla nečekaně přerušena telefonem: Tadeo oslepl. Pepina potratila a ze všeho obvinila Diega... Poslouchám je bez zájmu, ale potom ve mně všechny ty nesmysly vyvolají krátký záchvat zuřivosti.

„Pepina má recht,“ syčím. „Všichni chlapi jsou svíně a zasloužili by vykastrovat!“

3/

Na konci týdne dám Ingrid na taxík a poprosím ji, zda by mi od Olivera nepřivezla věci.

„Doufám, že aspoň **trpí**?“ ptám se jí později, když společně vynášíme všechny igelitky a krabice z taxíku nahoru (Oliver mi je samozřejmě už úplně ukradený, ale chápete, milé dámy, že jisté minimální zvědavosti se člověk neubrání). Ingrid krčí ramena a přemýšlí.

„Chceš říct, že ten bastard ani netrpí?“ říkám. „Jak se vůbec tvářil?“

„Celkem normálně.“

Znám ji dobře, a tak si ihned všimnu, že v její odpovědi něco nehraje.

„Byl namazanej?“ zeptám se.

„Možná. Ne moc. Trochu.“

„Byl sám?“

„Ne,“ říká Ingrid po chvíli.

Krátce ji popíšu Bludičku.

„Jo,“ říká Ingrid. „To byla ona.“

Nevěřím svým uším. Ne že by mi na Oliverovi sebe-míň záleželo, ale stejně...

Svět je odporné místo.

4/

Máma vytáhne z kredence láhev červeného (**Tři Gracie**, značka jejího mládí), zručně ji otevře a všem nám nalije. Usadíme se v kuchyni. Chvilí jen tak nezávazně tlacháme a potom nám Ingrid začne líčit problémy se studentem, který u ní toho času bydlí. Pro vaši informaci: Ingrid už dneska nedokáže bydlet sama. Neumí si prý představit, že by na polštáři vedle ní bylo prázdno... Tím pádem si každého chlapa, se kterým se seznámí, k sobě okamžitě nastěhuje.

No comment.

Ten zatím poslední se jmenuje Ondra a je to náruživý sportovec. Prakticky vůbec nemá na Ingrid čas, protože jednak ještě studuje (FTVS), a jednak trénuje na **Železného muže**. Každý den jezdí dvě hodiny na kole a potom jde běhat. Denně musí uběhnout minimálně deset kilometrů. Ve středu a v neděli místo bě-

hání plave. Ingrid občas chodí do bazénu s ním, ale on si jí vůbec nevíšimá, neboť musí uplavat šedesát bazénu.

Zmínka o plavání mi připomene, jak jsem se potápěla s NÍM. Zhluboka dýchám, abych se nerozbrečela.

„I když někdy ho docela chápu,“ pokyvuje hlavou Ingrid. „Kolik let mu ještě zbývá? Pět? Deset? Sportovci končej ve třiceti, maximálně v pětatřiceti. A potom šlus...“

Napije se vína a všem nám dolije.

„Sportovci maj vlastně stejně tragické životní úděl jako my ženský...“ přemýšlí nahlas.

Máma se statečně usmívá.

„Možná s ním chodím z určitý **solidarity**...“ přemítá Ingrid, které to vůbec nedojde.

Víno mě zpočátku uvolní, ale jakmile vypiju třetí skleničku, začne se mi po NĚM nesnesitelně stýskat. Cítím, jak mi vlhnu oči. Máma vstane a přinese pytlík s pistáciami. Ingrid si mi sedne na klín a hladí mě po zádech.

„Já jsem asi před měsícem taky poznala jednoho sportovce,“ pronese náhle máma a významně zdvihne obočí. „**Zenatýho** sportovce...“

„**Zenatýho!**“ pohoršuje se naoko Ingrid. „No teda Jano...“

Máma se uculuje a začíná nesměle vyprávět (většinou se příliš nesvěřuje): Jmenuje se Cyril. Je to doktor-dietolog. Občas si prý ve městě dají oběd nebo kafe. Spí spolu, ale jen jednou týdně – konkrétně v úterý večer, kdy chodí dietolog na squash.

Její nezvyklou otevřenost přikládám na vrub vtipnému vínu a snaze mě pobavit.

„On chodí **sem**?“ zeptám se překvapeně.

Máma přikývne.

„Počkej,“ zvolá Ingrid, „on se s tebou vyspí – a pak jde **hrát squash**?!“

„Ale ne,“ vysvětluje máma. „Ten squash je jenom záminka.“

Ingrid to vezme na vědomí s jistou úlevou.

„Ale dres si samozřejmě bere,“ doplňuje máma suše. „I boty a raketu...“

„Samozřejmě...“ říká Ingrid opovržlivě.

„Dokonce,“ uchechtne se máma, „si ten dres máčí...“

„**Máčí!**“ vyjekne Ingrid.

Obě na mámu nechápavě hledíme. Máma kývne bradou ke květináčům na okně.

„Támhleším rozprašovačem na kytky,“ vysvětluje. „Kvůli manželce... Aby nepojala podezření.“

Ingrid vstane, natáhne se pro kroupítko a fascinovaně si je prohlíží.

„To není všechno,“ usmívá se máma.

Vyčkáváme.

„Když ten rozprašovač plní vodou,“ říká máma a krátce si odkašle, „přidává do ní **sůl**... Kvůli věrohodnosti.“

Její ironický výraz je náhle pryč.

Najednou i ona vypadá smutně.

„Máme ještě víno, mami?“ ptám se.

Máma přinese druhou láhev, jakmile ji otevře, ihned se napíjí.

„Panebože, **chlapi**...“ vrtí hlavou Ingrid.

Očividně se z té máminy historicky ještě nevzpamatovala.

„Já jsem jednou chodila s jedním, kterej zase strašně **šetřil**“, říká. „Když jsme šli do kina, platili jsme lístky napůl. Znáte to. Nebo mi cestou ke mně koupil nověj Cosmopolitan – a pak si ho ode mě nechal zaplatit... Věříte tomu?“

„**Šetřilci** jsou možná vůbec nejhorší...“, uvažuje máma.

„Bydlel u mě asi měsíc“, vzpomíná Ingrid. „Měl svoje mejlo i svoji pastu. A teď se podržte: celej měsíc používal **ten samej** kus zubní nitě...“

„Ne!“ říká máma nevěřicně.

„Přisáhám! Schwálně jsem ho pozorovala. Všechny svý toaletní potreby si každej večer ukládal do takovýho černýho plastovýho pouzdra. Ten kus nitě tam měl taky. V postranní kapse. Pokaždý ho jenom opláchnul a vrátil zpátky.“

„Fuj“, otfese se máma.

Polybuj se na samé hranici strážlivosti a tu a tam lehce přeshlápnou. V jednu chvíli mám pocit naprosto jasně myslí – a hned vzápětí cítím, jak mi hlava začíná těžknout.

„Jak to, že vzbuzuju tak málo lásky?“ polituju se nahlas. „Proč?“

„Bilbost“, říká Ingrid. „Například Oliver tě pořád miluje – vsaď se.“

„Nebo Jeff – copak tě Jeff nemiloval?“ přidá se máma.

Jeff mě miloval, musím si v duchu přiznat. Opustila jsem ho já.

Opouštíme – a jsme opouštěni.

„Áno, Jeff mě miloval“, říkám kysele, „pokud jsem mu ovšem nezapomněla koupit **New York Times**, arašidovou pomazánku nebo **marshmallows**...“

Kdosi dlouze zvoní, všechny sebou škubneme. Máma na mě tázavě pohlédne a jde otevřít. Je to Žemla – slyším ho zdravít. Uvědomím si, že jsem ho minimálně dva týdny neviděla. V předsíni je zarážející tiicho. Dotknou se ramene Ingrid a jdu se tam raději podívat.

Žemla stojí zády ke mně. Objímá mámu a jeho mohutná ramena se ošťásají – v první chvíli to působí komicky. Okamžitě si ho představím, jak klečí v předklonu mezi máminými stehny, nahý tučný zadek vystřechený ke stropu... Je to strašlivá vize.

Máma na mě vážně hledí a hladí přitom Žemlu po zádech. Žemla hlasitě vzykne. Nevypadá to dobře.

„Dobrý den, pane Žemla?“ říkám rozpačitě, se slyšitelnou obavou.

Žemla ke mně otočí mokrý napuchlý obličej. Kousne se do rtu.

„Ráno zemřela“, říká.

KAPITOLA XXXIII

Slepičí polévka pro duši – Máte od doby rozchodu příjem? – Akceptujte své zoufalství! – Jak se v paneláku zbavit hněvu?

1/

Máma se pohřbu zúčastní, já přes její naléhání od-
mítnu.

„Já vozím babičku na hřbitov,“ hájím se. „Tento
krát seš na řadě ty.“

Úplně mi stačí, když vidím mámu v těch samých
černých šatech, které měla na sobě tenkrát, když
umřel táta.

V následujícím týdnu dvakrát donese Žemlovi hr-
nek domácí polévky – ale tím to pro ni prý končí.
Říká, že se v tom odmítá dál angažovat. Už si prý uží-
la svoje.

2/

I já mám svých starostí dost. Vyplnila jsem si test
z knihy *Když partner odchází*.

Máte od doby rozchodu příjem? Ano. *Zácpu?* Ne. *Ztrá-
tu sexuální zádosť?* Ne. *Naopak. Bolesti hlavy?* Ano. *Poru-
chu tlaku na hrudi?* Ano. *Poruchy spánku?* Ano. *Poru-
chy koncentrace?* Ano. *Vnitřní napětí?* Ano. *Bušení srd-
ce?* Ano. *Záchvaty křečovitého pláce?* Ano. *Záchvaty po-
cení?* Ano. *Záchvaty žravosti?* Ano. *Sklon sahat po*

alkoholu? Ano! *Vnitřní neklid?* Ano!! *Celkovou apatii.*
Ano!!

*Odpovíte-li si na jednu a více otázek „ano“, dává vám
vaše tělo najevo, že jste v krizi.*

Takže jsem v krizi.

Podle doktorky Wolfové má porozchodová krize cel-
kem čtyři fáze. První dvě nestojí za nic. Než se opuš-
tělý partner dostane do III. fáze (*Nová orientace*),
trvá to prý přibližně rok. Na dosažení IV. fáze (*Nová
životní koncepce*) jsou údajně třeba dva až čtyři roky.

No to si snad ta Němka dělá strandu?!

3/

Umiňuju si, že svou krizi zkrátím. Přechodím to
jako chřipku. Nemůžu si přece dovolit ztratit kvůli
NĚMU dva až čtyři roky – na to je život příliš krátký.
Jsem přece dost silná, abych se s tím vyrovnala mno-
hem rychleji. (**I am strong enough to live without
HIM...**) Člověk, který absolvuje autoškolu formou
třítýdenního rychlokursu, nemusí být o nic horší ři-
dič než ti, kteří kurs navštěvují několik měsíců...
Rozhodnu se, že vyberu z knihy pouze to podstatné:

1. *Akceptuji své zoufalství z rozchodu s NĚM.*
2. *Denně si vyhradím jen jednu hodinu, kdy svůj smutek
vujádrám naplno: po zbytek dne na NĚJ nebudu mys-
let.*
3. *Výhnu se přetřásání svých pocitů na pracovišti.*
4. *Budu pečovat o svůj zevnějšek.*
5. *Odsraním z bytu všechny předměty, které mi HO při-
pomínají.*

Ty předměty jsou vlastně jen dva: fotografie z jachty a svatojakubská mušle. Uložím je do krabice od bonboniéry, kterou několikrát přelepím lepící páskou a potom ji odnesu dolů do sklepa. Vráťím se do pokoje a postavím se před zrcadlo.

„Jsem připravena přijmout skutečnost, že náš vztah skončil,“ promluvív nahlas. Snažím se, aby to znělo odhodlaně.

Máma otevře dveře.

„Říkalas něco?“

„Ne.“

Máma mě znepokojeně pozoruje.

„Promiň, ale potřebuju být chvíli sama,“ říkám a podrážděně čekám, dokud neodějde.

„Jsem ochotna přijmout svůj smutek,“ pokračuji šeptem. „Jsem připravena přijmout svou osamělost.“

Cítím se trapně.

Cítím se osaměle.

Cítím se strašně.

Před spaním si dle rady z knihy připravím *horkou relaxační koupel* a vypiju *sklenku teplého mléka s medem*, ale usnout stejně nedokážu. Pořád na NĚJ musím myslet. Začnu proto dýchat břichem: položím si dlaň pod žaludek a zkouším *myslet na to, jak můj dech pomalu proudí až pod mou ruku a vysoko ji nadzdvihne*, ale moc mi to nejde.

Myslím pouze na to, **jak mi to ten bastard mohl udělat!**

Uvědomuji si, že je ve mně ještě příliš hněvu. *Pocitování zuřivosti a nenávisti je nutná fáze na cestě k osvo-*

bození. Lidé, kteří nedokáží projevít zuřivost, si jen prodlužují osvobozovací proces. Musím dát té zuřivosti průchod. Ale jak? Znovu sáhnou po žluté brožuře: Vezměte z ledničky kostky ledu a házejte je v koupelně na podlahu. Při každém hoďu vyřikněte jednu výčitku na adresu svého partnera. Ledové kostky řinčí jako sklo, ale mají tu přednost, že nedělají nepořádek. Jenomže Němci zřejmě nebydlí v paneláku... Zajedte autem na opuštěné místo, zavřete okna a vykřičte všechen svůj hněv. V autě vás nikdo neuslyší. No skvělý, Frau Doktor, jenomže já nemám auto! Potím se a tlak na mé hrudi sílí. Zabývejte se tělesnou činností. Uklidíte byt, pracujte na zahradě, hrajte tenis nebo běhejte. Účinek těchto aktivit můžete zesílit tím, že si budete představovat, že tentosouj míček je hlava vašeho partnera nebo že při běhu zadupáváte hlavu partnera do země.

To je ono! Jediným pohybem vyklouznu z noční košile a rychle si obléknu teplákovou soupravu.

Máma vyjde z koupelny právě ve chvíli, když si vztekle zavazuju tenisky.

„Ty jdeš běhat? Ted v noci?“

„Hlavně se mi to nepokoušej rozmluvit!“

4/

Sídlíště spí, v temné řadě protějších paneláků svítí už jen několik oken. V oranžovém světle pouličních lamp krouží můry. Chodník je prázdný. Běžím a každým krokem HO zadupávám do asfaltu. Bezděčně stále zrychlují, takže mě brzy začíná pálit na prsou. Přeběhnu přes silnici, aniž se předtím rozhlédnu,

spoléhám jen na svůj sluch. Běžím dál a dál, směrem k Ústavu. Konečně se zastavím a v předklonu vyčerpáně oddechuji.

Široko daleko nikdo není.

„Oliver, ty hajzle!“ rozkřičím se na celé kolo.
„Nenávídím tě, Oliver!“

KAPITOLA XXXIV

*Zlověstné mlčení – Propuknutí Lauriňých emocí –
Zpracování smutku*

1/

Neuvěřitelné!

Stýská se mi po čtyřicetiletém náladovém alkoholovi, který mě podvádí a kterému celé léto smrdí nohy!

Dokonce zjišťuju, že ho pořád miluju!

Věřily byste tomu, milé sestry?

Já taky ne.

2/

V červenci mu snad desetkrát zkouším volat, ale Oliver telefon nikdy nevezme. Když mu zavolám z jiného čísla, Oliver zavěsí ihned, jakmile promluví. V srpnu mu pošlu dlouhý dopis, ale vrátí mi jej zpátky. Neotevřený.

Pochopitelně si začnu vyčítat, že jsem Olivera podvedla. Podle Doris Wolfové se dosud nacházím ve II. fázi s názvem *Propuknutí emocí*: mám prudké výkyvy nálad, cítím se bezmocná, vnitřně prázdná, obviňuji se z rozbití krásného partnerského vztahu, souším se těžkými pochybnostmi a připadám si tlustá, hloupá a neatraktivní (strana 10).

„Potřebuju dostat dolů pět až šest kilo!“ volávám v noci Ingrid. „Možná bych si taky měla dát zmenšit prsa?“

„Nesmysl. Jseš absolutně oukej.“

„Možná se potřebuju vdát? Nebo mít aspoň dítě?“

„Potřebuješ dostat z hlavy Olivera,“ oponuje mi trpělivě Ingrid.

Musím uznat, že na tom něco je. *Nedovolte, aby myšlenky na vašeho bývalého partnera rozhodovaly o vašich citech a o vašem životě*, varuje Doris. Nabízí i řešení: drastickou, ale údajně vysoce účinnou metodu, jak se s konečnou platností osvobodit od lásky k bývalému partnerovi – tzv. *zpracování smutku*. Je to obdoba smutečních rituálů některých mimoevropských kultur, které žal nepotlačují, ale naopak vědomě **vyjadřují**. Konkrétně to vypadá takto: zvolíte si vhodný den (nejlépe den výročí sňatku a podobně), zavřete se sama v bytě a po dobu minimálně šesti hodin si voláváte ty nejkrásnější a nejpříjemnější vzpomínky na bývalého partnera (negativní vzpomínky jsou přisně zakázány). Bolesti se nebráníte, naopak jí dovolíte, aby vás plně prostoupila; čím bude vaše momentální utrpení hlubší, tím lepšího výsledku dosáhnete. Zoufalství bude odplaveno proudem slz a stanete se navždy imunní proti bolestným vzpomínkám (dostaví-li se recidiva, postup zopakujete).

„Co myslíš?“ ptám se Ingrid.

„Ale jo,“ říká váhavě. „Já bych do toho šla.“

3/

Vyberu si den prvního výročí seznámení s Oliverem (náhoda mi přeje: jsem doma sama, máma doprovází dietologa na dvoudenní služební cestě do Karlových Varů).

Po příchodu z práce se zamknu, zatahnu ve všech místnostech žaluzie, vyvěším telefon a vypnu mobil. Připadám si, jako kdybych se připravovala na sebevraždu. Jsem podivně nervózní a také se sama před sebou trochu stydím – když procházím předstí, vyhýbám se pohledu do zrcadla. Osprchuju se a potom si obléknu romantické letní šaty, které mi kdysi koupil Rickie; jsou dlouhé až na zem, krémově bílé, s drobnými modrými kvítky. Vždycky jsem si v nich připadala příliš usedle, ale Rickie tvrdil, že mi moc sluší (myslím mimochodem, že ty šaty přesně vyjadřují Rickieho představu ženství).

Měla jsem je na sobě, když jsem před rokem Olivera poprvé uviděla.

Usadím se nejprve v obýváku, ale potom si to rozmyslím, přejdu do svého pokoje a lehnu si na rozestlanou postel.

Na tutéž postel, kde jsme se s Oliverem poprvé milovali.

Nemůžu se zbavit pocitu, že mě doktorka Wolfová pozoruje. V bytě je nezvyklé ticho. Vstanu a založím do přehrávače jedno z Oliverových oblíbených cédéček. Najednou nevím, jak dál. Je to celé nějak trapné. Ale dobře. Začnu tím, že na postel shromáždím všechny věci, které s Oliverem nějak souvisí. Není

toho moc: dvě červenožlutá alba s fotografiemi z Kánarů a z Chorvatska, stříbrný řetízek a náušnice, které jsem od něj dostala k narozeninám, jeho holičův strojek (kterým jsem si tajně holila nohy tak dlouho, až se definitivně našel a strojek mi věnoval...), jeho kartáček na zuby a černé tričko s reklamou na whisky **Johannie Walker**, v němž tu zpočátku spával. Všechny ty předměty působí mrtvě, Oliver v nich není. Moje vzpomínky ožíví teprve fotografie. Listuju zamýšleně albem z Chorvatska – a náhle si připomenu vějířky vrásek kolem jeho očí, jeho široká ramena, jeho dětské hodinky na opáleném předloktí, jeho obnošené košile a svetry...

Odložím album a vzpomínám na jeho starou švédskou a naše výlety za Prahu.

Vybavuju si, jak jsem si v kině nebo v taxíku po každé opírala hlavu o jeho rameno.

Myslím na to, jak pomáhal babičce čistit tátův hrob.

Slyším, jak rachotil v zámku jeho klíč.

Představuju si, jak se mě dotýkal.

Vzpomínám na jeho smích, jeho hlas, jeho dech, jeho gesta, jeho chůzi, jeho únavu, jeho polibky.

(To už samozřejmě nahlas pláču.)

KAPITOLA XXXV

*Laura promlouvá k fotografii – Happy Birthday! –
Mírně promiskuitní podzim – Nařčení z feminizmu –
Přijíjí Robert*

1/

Kupodivu to skutečně začalo fungovat. Sice pomaloučku polehoučku, ale fungovalo to.

Nejprve jsem se přinutila *přestat doufat*, že mi Oliver napíše nebo zavolá. V příštích týdnech už jsem na něj dokázala myslet, aniž bych se přitom rozbrečela (výjimka potvrzuje pravidlo). Díky doktorce Wolfové jsem si také konečně uvědomila, že mě *neopustil proto, aby mě zničil*. Tím poměrem s Bludičkou mě nijak neponižil – o *moji přitažlivosti to vůbec nic nevypravuje*. To, že mi o svém poměru nic neřekl, je pouze *vyrazem jeho neschopnosti stát za svým chováním a zároveň výrazem strachu z mojí reakce*.

A basta!

Na konci září jsem si troufla přinést ze sklepa jeho fotografie. Vybrala jsem z nich tu nejlepší a položila ji před sebe na stůl. Už jsem se mu vydržela dívat do očí.

„Jsem ochotná ti odpustit, Oliverě,“ oslovila jsem ho nahlas. „Udělal jsi to, cos pro sebe pokládal za nejlepší a správné.“

(Ale stejně jsi pěkně bastard!)

2/

Máma měla z mých pokroků pochopitelně radost. Dokonce mi tajně uspořádala narozeninový večírek.

Bylo to jako ve filmu: v pátek přijdu z práce domů, nic netušíc odemknu dveře (narozeniny mám až v neděli) a marně se pokouším rozsvítit – žádný vypínač nefunguje. Všude je tma, a navíc slyším podivný šramot. Nezdá se mi to. Najednou se všechna světla rozsvítí a proti mně stojí máma, Ingrid a celá redakce *Vyrovnané ženy*: Romana, Vlasta, Zdeňka, Mirek a – světe, div se! – i Tesařová. Taky je tu Zemla. Ingrid drží v ruce dort s jedenadvaceti svíčkami.

„Happy birthday, milá Lauro, happy birthday to you!“ zpívají všichni a já se rozbulím jako želva.

3/

Na tom večírku jsem si nicméně uvědomila, že všechny ty lidi znám už příliš dlouho a že naléhavě potřebuju poznat nějaké **nové**.

Chcete vědět, milé sestry, jak se po rozchodu s partnerem seznámit s novými lidmi? Doktorka Wolfová vám poradí: *Možnost seznámit se s novými lidmi máte v knihovně, v obchodním domě, divadle, biografu, plaveckém bazénu i v kanceláři*. Připadá vám to poněkud nekonkrétní? Zajímá vás, jak jsem to po rozchodu s Oliverem dělala v obchodním domě Fesco já? Prostě s nákupním vozíkem zajedte před libovolný regál, rozepněte si u košile dva knoflíčky a potom se už jen bezradně rozhlížejte. Jakmile v dosahu deseti metrů uvidíte osamocенého chlapa, co vypadá aspoň

trochu k světu (*Nevyhlízejte velkou lásku!*), oslovte ho. Je úplně jedno, s čím se na něho obrátíte: namluvte mu třeba, že nemůžete najít solamylovou moučku nebo thajskou kari omáčku. Jestli vám to připadá po herecké stránce příliš náročné, můžete jednoduše jenom sklopit hlavu a vrazit do něho vozíkem. Kdo nevyhledává známosti, nemůže získat přátele (strana 102). Usmívejte se, prohodte s ním pár vět (je úplně jedno, o čem), nechte se pozvat na kafe, nebo mu rovnou dejte telefon. Hlavně se *nesnažte za každou cenu dovědět, zda s vámi dotyčný muž chce navázat trvalý vztah*. Radši na to nemyslete. Hrozně by to z vás totiž vyzařovalo, dotyčný muž by si toho všiml a okamžitě by se stáhl.

Ale je tu jeden problém: patrně se při hledání nových známostí nevyhnete jistým... **slepým uličkám** (řečeno zaobaleně). Alespoň já jsem v takové slepé uličce skončila ten podzim hned třikrát. Dodnes jsem totiž nepochopila, jak být například v plaveckém bazénu *ve vztahu k mužům aktivní* – a vyhnout se přitom promiskuitě. Není mi zkrátka úplně jasné, jak v koktailovém baru *neodmítnat pozvání* – a nemuset potom s těmi chlapy souložit.

Byla bych moc ráda, kdyby mi to doktorka Wolfová vysvětlila.

4/

Do baru a různých klubů mě začala tahat Ingrid (občas s námi šla i máma). Obvykle jsem se tvářila značně útrpně – jako že to celé podstupuji výlučně

kvůli nim – a zhora nic jsem si od toho neslibovala (vím dávno, že pravděpodobnost seznámení s někým **použitelným** je v barech a hospodách ještě menší než jinde). Někdy to nicméně bylo docela fascinující divadlo... Jestli si, milé dámy, aspoň občas vyjdete samy, jen ve dvou nebo ve třech, určitě víte, o čem mluvím. Začíná to samozřejmě pohledy od sousedních stůlů. Myslím, že všichni chlapi by si své **významné** pohledy měli aspoň jednou v životě zkusit doma před zrcadlem – možná by jim to pak došlo. Očividně si vůbec neuvědomují, co takový významný pohled dokáže po čtyřech panáčích udělat s jejich obličejem... A to je teprve začátek. Dříve nebo později k vám některý z nich bez vyzvání přistoupí, podívá se vám do výstřihu a pronese cosi jako *Tak co, kočky, jak to jde?* (nebo něco podobně invenčního). Potom se pyšně ohlédne na své padesátileté prošeďivé kamarády, kteří se na vás šklebí jako pubertáci, nabere si z vaší misky plnou hrst oříšků a začne si je v rytmu pístu parní lokomotivy po jednom vhozovat do pusy. Vy mu velmi odměřeně odpovíte, načež ten chlap se zešířka usměje, ukáže vám jazyk pokrytý žlutobílým koberecem rozžvýkaných buráků (zřejmě si takhle představuje **zářivý úsměv**) a řekne:

„Jo, jasně!“

„Promiňte,“ oznámí mu máma chladně, „ale chtěly bychom být samy.“

„Jak samy? Sem se lidi choděj **bavit!**“ poučí ji chlápek, ale v jeho sebevědomém úsměvu už je postréhnutelná trhlina.

„V tom se od ostatních lidí nelišíme,“ říká máma klidně. „Ještě **před chvílí** jsme se bavily celkem dobře.“

„S náma byste se mohly bavit ještě líp...“ zubí se chlápek a ukáže na svoje spolustolovničky.

Máma si je postupně prohlédne. Záměrně si dává načas.

„To mi připadá velmi nepravděpodobné,“ pousměje se potom mrzavivě.

Chlápek vypadá, že bude mámu inzultovat – ale nakonec se na odchodu spokojí s poznámkou o **frigidních feministkách**.

A tak dále.

5/

V říjnu jsem v **Solidní nejistotě** narazila na kluka, který se od podobných playboyů příjemně lišil. Jmenoval se Robert. Byl menší, ale hezký, studoval pedagogickou fakultu a do baru přišel s kamarádem oslovit úspěšně složenou zkoušku. Přilíš si nás s Ingrid nevšíмали, a proto jsem se ho *aktivně* zeptala, jestli si k nim můžeme přisednout.

Ingrid a kamarád asi po půlhodině odešli každý zvlášť (kamarádovi bylo prý cítit z pusy), ale my dva jsme zůstali a povídali si. I když, povídali: byl to jeden z těch typů, co buďto mlčí, nebo mluví téměř výlučně o sobě, takže jsem se s ním upřímně řečeno nudila. Samozřejmě jsem se na něj po celou tu dobu patřičně společensky culila, ale **doopravdy** mě rozesmát se mu za celý večer nepodařilo. No a co, říkala

jsem si, lepší než nic. Kde je psáno, že život musí být ukrutná sranda? Navíc když mluvil o zápočtových písemkách nebo o **souborné zkoušce** u docentky Machové, měl v očích takové lesklé vzrušení... Jakmile nás přišli zkoušet, dotkla jsem se jeho ruky.

„Žiju s mámou, takže ke mně nemůžem,“ pravila jsem. „Bydlíš daleko?“

Zřejmě jsem se snažila přemoci svou osamělost sexuální. Zřejmě jsem chtěla pocítit tělesnou blízkost a získat pocit, že jsem stále žádoucí (strana 106).

„Na Strahově,“ řekl zaskočeně. „Na koleji.“
To mi přišlo velice romantické.

6/

V posteli nebyl Robert nic moc a já jsem se kromě toho styděla na něj hned napoprvé vybalit, jak to potřebuju – takže o orgasmu jsem si mohla jenom nechat zdát.

„Líbilo?“ zeptal se mě ráno u snídaně.

Tohle nechápu: oni přece musí vědět, že i kdyby se nám to nelíbilo, stejně bychom jim to neřekly – a přesto se nás pořád ptají...

„Chceš, abych tě **oklasifikovala**?“ řekla jsem.

Nervózně se usmíval – zřejmě jako před každým známkovým ohodnocením.

„Prospěl s významáním,“ pravila jsem vážně a on potěšeně zrudl.

7/

Robertův život probíhal v cyklu zimních a letních semestrů. Jeho nejvyšším životním cílem bylo složit soubornou zkoušku u docentky Machové. Snažila jsem se to pochopit.

Snažila jsem se ho příliš nerozptylovat.

Vídávali jsme se jednou, maximálně dvakrát týdně, ale nestěžovala jsem si. Utěšovala jsem se tím, že až Robert tu souborku u docentky Machové v létě udělá, tak to společně oslavíme – a potom konečně začne mě žít.

KAPITOLA XXXVI

*Důvěrně známý rukopis – Nekompromisní Laura –
Zelený symbol rodinné soudržnosti – Klimakterické
změny – Orfeus v metru*

1/

Když jsem 5. prosince po návratu z redakce naučným pohybem otevřela naši domovní schránku (pamatuji si to datum přesně, neboť cestou domů jsem potkávala bezpočetné čerty, Mikuláše a anděly), píchlo mě u srdce.

Oliverovo písmo jsem poznala okamžitě.

Doma se sesunu na nejbližší židli a prohlížím si obálku. Na známce je známý Ladiv obrázek: zasněžená vesnice. Víím, že dopis nesmím otevřít (Netelefonojte mu! Nepište mu! Na jeho dopisy neodpovídejte! – strana 41), ale zároveň hořím zvědavostí. Úplně cítím, jak moje staré naděje znovu ožívají. Popadnu mobil a volám Ingrid.

„Poslal mi dopis!“ říkám vzrušeně.

„Robert?“

„**Oliver!** Oliver mi poslal dopis!“

Ingrid vzdychne.

„Doufám, žeš ho neotevřela?“ ptá se znepokojeně.

„Nesmím si ho ani přečíst?“

„Ne,“ nařizuje mi. „Strč ho do velký obálky a okamžitě mu to pošli zpátky.“

„Nebudu mu odpovídat,“ navrhuju kompromis, „je nom si to přečtu.“

„Ne!“ trvá na svém Ingrid. „V žádném případě!“

2/

„Oliver mi napsal dopis,“ říkám téhož večera mámě. „Co mám dělat?“

Ukážu jí obálku. Dosud jsem ji neotevřela, ale zároveň už několik hodin nedokážu myslet na nic jiného.

Máma vypadá bezradně. Sedá si ke stolu a zapaluje si. Bílá obálka leží mezi námi.

„Ty víš, dítě, že tě miluju,“ promluví po chvíli. „Hrozně ráda bych ti poradila dobře. Hrozně ráda bych ti poradila tak, abys byla **šťastná** – ale podívej se na **můj** život...“

Bezmocně rozhodí rukama. Ten jediný pohyb zahrnuje všechny minulé roky, všechny ty nepodařené vztahy.

„Copak **já** můžu někomu radit?“ dodá sklesle.

3/

Nazítří pošlu Oliverovi dopis nazpět.

Neotevřený.

Jsem na sebe pyšná, dokonce se svou nekompromisností pochlubím Robertovi.

Do Vánoc dostanu od Olivera ještě dva další dopisy.

Na radu Doris, Ingrid a Roberta s nimi naložím úplně stejně.

4/

Pár dní po Novém roce objevím v metru cestou do práce první dopis. Samozřejmě zprvu vůbec nic netuším, a tak jen napůl zvědavě, napůl nechápavě přistoupím blíž ke kovovému rámečku a čtu:

Drahá Lauro,

jediné, co mi po Tobě zbylo, jsou vzpomínky.

Když to takhle napíšu, zní to jako text nějakého hloupého amerického hitu, kterým jsme spolu občas vysmívali – a najednou je pro mě v tom klíše hluboká pravda. Celé hodiny, celé dny na Tebe vzpomínám – v práci, v autě, doma, v čekárně u doktora Z. – všude. Vzpomínám, a kdykoliv se mi podaří objevit v paměti nějaký nový obrázek nebo třeba jenom nový detail, úplně mě to nadchne – a hned vzápětí „sejme“ ...

Náhle pochopím, že dopis psal Oliver a že jeho adresátkou jsem já. Polekaně zatajím dech, proti své vůli zrudnu, o krok poodstoupím a opatrně se rozhlédnu, jako by mě některý ze spolucestujících mohl usvědčit, že adresátkou dopisu jsem právě já...

5/

Máma, Ingrid a Robert shodně tvrdí, že Oliver je bolestín a exhibicionista, a jeho nápad s otevřenými milostnými dopisy považují za nevkusný. Já sama se po celý půlrok zmiřím v rozporuplných pocitech: chvílemi je mi to opravdu nepřijemné, chvílemi mi to lichotí.

Když se v březnu objeví v pořadí třetí dopis, v Robertovi se probudí jakási rozčilená bojovnost a roz-

hodne se, že Oliverovi společně odpovíme; k napsání odpovědi dokonce přizve kamaráda-právníka.

Oliver se nevzdá.

Napíše ještě další tři dopisy.

Jeho odhodlání mi imponuje a často na něj myslím.

6/

Černový dopis je ale poslední.

V červenci zklamaně projíždím všechny trasy metra a ve stanicích přebíhám mezi vagóny, ale ve čtvercových rámečcích už jsou zase jen reklamy.

„Zaplatpánbůh,“ říká Robert kysele.

(Tu soubornou zkoušku neudělal.)

(Ano, já vím, milé dámy... Já **taky** miluju šťastné konce...)

Počátkem loňského prosince, šest měsíců po Oliverově posledním dopisu, se na stole v našem obýváku objeví zelený adventní věnec se čtyřmi červenými svíčkami.

„Co to je?!“ žasnu.

„To je **adventní věnec**, honey,“ odpoví máma. Pohlédne na Olivera a usklíbne se: „Symbol naší rodinný soudržnosti...“

Snaží se, aby to znělo cynicky, ale mě neoklame.

Nechápavě vrtím hlavou.

„My přece Vánoce neslavíme,“ namítám.

„Vadí ti to?“

„Ale ne,“ říkám.

Sednu si Oliverovi na klín a zamýšleně si věnec prohlížím. Oliver mě opatrně obejmje a volnou rukou mi hladí obrovské břicho.

Máma se posadí naproti nám.

„Letos to bude deset let,“ promluví po chvíli. „Mожná je čas to změnit.“

„Proč?“

„Stárnu, miláčku, to je to celý. V důsledku klimatických změn začínám bejt nesnesitelně sentimentální. Nevěřili byste, co všechno mě občas napadá...“

Podezřívavě si ji změřím.

„Například **co?**“ ptám se.

Máma zrozpačtí, odkašle si a nadechne se.

„Napadlo mě, že bych k nám na Štědrý den pozvala pana Žemlu.“

„**Pana Žemlu?**!“ vyhrkne s Oliverem prakticky současně.

A potom ji oba obejmeme.

OBSAH

Kapitola VIII	64
<i>Tajuplné osamělý muž – Proměni se Laura v naravní odrezak? – Procházka rozhněvaných ateistů – Konečně čtyřicet!</i>	
Kapitola IX	71
<i>Oliverovo náhlé zmizení – Společensky nepřijatelné odpovědi – Blbost za čtyřicet kuna – Bočanová a Zedníček</i>	
Kapitola X	77
<i>Vlíný dentista Mrázek – Máma se bude vdávat! – Dvorní komik Žemla</i>	
Kapitola XI	81
<i>Dala si Sissa Sklovská zvětšit prsa? – Tříšnouc volání Ingrid – Nečekané setkání se Žemlou – Co k nám dováží Karel?</i>	
Kapitola XII	89
<i>Jsou všichni muži takoví? – Oliver se zbráhá objednat druhou láhev – Může milostnou úseň zmrazit botník? – Jak líba klokán? – Skandální odhalení v předstíni</i>	
Kapitola XIII	98
<i>Člověk se vyvíjí – Jak se s tím vyrovná Laura? – Co koupí Rickie Laurině matce k Vánocům? – Nečekané doznání nejlepší přítelkyně – Sex v Marlboro Country – Telefonují dospělí lidé</i>	
Kapitola XIV	107
<i>Trapný incident při objednávce martini – Má vůbec Oliver vlastní myšlenky? – Rickieho ponožky</i>	
Kapitola XV	115
<i>Do Thajjska s Lisškou – Co trápi křehkou duši princezny Stephanie? – Connecting people – Myti oken vůbec nemusí být nepřijemná práce!</i>	
Drahá Lauro	124
Kapitola XVI	127
<i>Odmítá Laura Huberta poznat? – Prosvítající bradavky – Mohutný intelektuální kuas – Jak zahnat podzimní depresi?</i>	
Kapitola XVII	137
<i>Je Oliver alkoholik? – Dočasně zdurořilý Hubert – Na tuzemecké afrodiziakátní oleje se nelze spolehnout</i>	
Drahá Lauro	7
Prolog	11
Kapitola I	14
<i>Má už Laura chlapce? – Nejlepší přítelkyně – Rickieho bělno – SMS od Olivera! – Riskantní lež</i>	
Kapitola II	21
<i>Richard alias Rickie – Aplikace Jemigelu – BMW a rodinné finance</i>	
Kapitola III	26
<i>Mírek a vyrovnané ženy – Je Laura hezká? – Otázka života a smrti</i>	
Kapitola IV	31
<i>Matčino trauma – Pažoulovny osudové tenisky – Zaručená dieta – Mona Lisa Ruzyň – I wish I could fly</i>	
Kapitola V	39
<i>I wish I could fly – Naše angličtinářka – Co jedí mořské želvy? – Čísí dredy mě ve snu šimrají na břise</i>	
Kapitola VI	49
<i>Výsněný muž – Avasšádové máslo – Proc se Laura rozešla s Jefem? – Láška do baterky – Časový posun</i>	
Drahá Lauro	57
Kapitola VII	60
<i>S kaderníci Samúrou o výhodách polopenze – Náhle ztichlé vlasové difuzéry</i>	

- Kapitola XVIII** 142
Oliver má pěnu u pusy – Je trvalý cit pouhý mýtus? – Spadla z oblakou – Výchova celníků v Čechách – Oliverovo protiamerické vystoupení
- Kapitola XIX** 149
Čtyři koně ve dvoře – Komerzace s mrtovolou – Dikauzdání v Bohnicích
- Kapitola XX** 155
Laura touží poznat high society – Lasery a křepelčí vejce – Skandální odhacení
- Drahá Lauro** 160
- Kapitola XXI** 163
Polygamie jako dědičné bráně – Odlišné názory na nevěru – Nešťastná prodávačka honěná – Velký blondýn v cyklistických tretrách
- Kapitola XXII** 170
Bezprezedení samostatnost – Nein, Vater, nein! – Vzpomínka na Brigitte Bardot – Vánoce na pláži
- Kapitola XXIII** 177
Němec nesměšující Němce – Námhavy pozůstalých – Ovlivňuje třídění společnost mužskou psychikou? – Hlouбка ženského spánku
- Drahá Lauro** 184
- Kapitola XXIV** 187
Zprávy z domova – Kafe od Žida – Lásku po telefonu – Oliverův nečekaný návrh
- Kapitola XXV** 192
Čeho se Laura bojí? – Oliver a třídni schůzky – Citát z Havíčka – Zamilovaný Mirek
- Kapitola XXVI** 198
Mčet my parents – Třito kuřátek – Lze být pyšný na zámkovou dlužbu? – Meddite-li malování, dejte aspoň bitý!
- Kapitola XXVII** 203
Sladké finále – Skaut v Louvru
- Kapitola XXVIII** 208
Mlčení pod palmami – Muž ve značkových slunečních brýlích – Přirozená úskalt partnerského vztahu – Zářit je třeba začít včas!
- Kapitola XXIX** 213
A loď pluje – Žárivý prognostik – Je Oliver Hamletova matka? – Podhodní svět
- Kapitola XXX** 221
Mokré slípy – Láška a nenávisť – Přilis složitě otázky – Zrcadlo Lauriny touhy
- Kapitola XXXI** 227
Osvědčený recept na rodinné štěstí – Kouzelný interiér s perskými dekoracemi – Screaming Orgasm – Omamná vůně rašelinného kouře – Francouzský šarm
- Drahá Lauro** 234
- Kapitola XXXII** 237
Když partner odchází – Jakou barvu má láska? – Jak to, že Oliver netrpí? – Sportovně založený dietolog – Vstupuje Zemla
- Kapitola XXXIII** 244
Slepičí polevka pro duši – Máte od doby rozchodu příjem? – Akceptujte své zoufalství! – Jak se v paneláku zbavit hněbu?
- Kapitola XXXIV** 249
Zloběšné mlčení – Propuknutí Lauriných emocí – Zpracování smutku
- Kapitola XXXV** 253
Laura promlouá k fotografii – Happy Birthday! – Mírně promiskuitní podzim – Nařčení z feminizmu – Pítný Robert
- Kapitola XXXVI** 260
Dívěrně známý rukopis – Nekompromisní Laura – Zelený symbol rodinné soudržnosti – Klimakterické změny – Orfeus v metru
- Epilog** 264